

John Bunyan

EEN VERHANDELING OVER DE VREZE GODS, AANTONENDE WAT ZIJ IS
EN HOE ZIJ MOET ONDERSCHIEDEN WORDEN VAN DATGENE, HETWELK
HET NIET IS,

ALSMEEDE :

VAN WAAR ZIJ KOMT, WIE ZE HEEFT, WELKE HAAR UITWERKINGEN
ZIJN, EN WELKE DE VOORRECHTEN ZIJN VAN DIEGENEN, DIE ZE
BEZITTEN IN HUN HARTEN.

Inleiding

‘WELGELUKZALIG IS EEN IEDER, DIE DE HEERE VREEST. PSALM 128:1.

‘VREEST GOD. *Openbaring 14:7*.

Deze vermaning wordt niet alleen hier in de tekst gevonden, maar wordt op verscheidene andere plaatsen der Schrift bij de mensenkinderen, en dat wel met veel kracht, aangedrongen zoals in Prediker 12:13, 1 Petrus 1:17, enz. Ik zal u niet vermoeien met een lange voorafsprak of voorrede voor het onderwerp, noch mij hier inlaten met de samenhang of het verband, maar onmiddellijk op de woorden zelf neerkomen, en in het kort handelen van de vrees Gods. De tekstwoorden, gij ziet het, brengen ons in betrekking met onderwerpen van het grootste gewicht, te weten, met God, en met de vrees van Hem.

Ten eerste, zij brengen ons in betrekking met God, de waarachtige en levende God, maker van de werelden, en drager van alle dingen door het woord van zijn kracht, die onbegrijpelijke Majesteit, in vergelijking met welke alle natiën minder zijn dan een druppel aan de emmer of een stofje aan de weegschaal. Hij is het, die hemel en aarde vervult, en overal tegenwoordig is bij de mensenkinderen, aanschouwde het kwade en het goede, want Hij heeft Zijn ogen gevestigd op al hun wegen. Zodat, overwegende dat door de tekst aan onze zielen God de Heere en Maker van ons allen voorgesteld wordt, die ook of onze Zaligmaker of onze Rechter zal zijn, wij door rede en plicht gebonden zijn om des te ernstiger acht te geven op de dingen, waarvan gesproken zal worden, en des te zorgvuldiger te zijn om ze aan te nemen en in praktijk te brengen, want, gelijk ik zei, gelijk zij ons de machtige God voorstellen, also vermanen zij ons tot de hoogste plicht jegens Hem, te weten, Hem te vrezen.

Ik noem het de hoogste plicht, omdat het, zoals ik het mag noemen, niet alleen een plicht is in zichzelf, maar als het ware het zout, waarmee elke plicht gezouten wordt. Want er wordt door ons geen plicht volbracht, die op enigerlei wijze door God kan aangenomen worden, indien hij niet gezouten wordt met de vrees Gods. Waarom de apostel zegt: ‘Laat ons de genade vasthouden, door welke wij welbehaaglijk Gode mogen dienen, met eerbied en godvruchtigheid.’ Van deze vrees, zeg ik, zal ik thans handelen, maar omdat dit woord vrees onderscheidenlijk genomen wordt in de Schrift, en omdat het voor ons dienstig kan zijn, het in zijn onderscheidene betekenissen te zien, daarom zal ik deze methode kiezen voor de behandeling van mijn onderwerp, namelijk, om u de kracht van het woord te tonen in zijn onderscheidene, bijzonder in zijn voornaamste betekenissen.

Wij zullen dus spreken over dit woord vrees, gelijk het aldus genomen wordt.

DIT WOORD VREES ALS GENOMEN VOOR GOD ZELF.

Ten eerste. Van dit woord vrees, zoals HET BETREKKING HEEFT OP GOD ZELF, die het voorwerp van onze vrees is. Door dit woord vrees hebben wij, gelijk ik zei, God zelf te verstaan, die het voorwerp van onze vrees is. Want de Goddelijke Majesteit gaat dikwijls zelf onder deze naam door. Met deze naam noemde Jakob hem, toen hij en Laban elkaar berispten op het gebergte Gilead, nadat Jakob ontvloden was naar zijn vaders huis. 'Ten ware, ' zegt hij, 'de God van mijn vader, de God van Abraham, en de vrees van Izaak, bij mij geweest was, zeker gij zoudt mij nu ledig weggezonden hebben!' Alzo wederom een weinig later, toen Jakob en Laban overeenkwamen om een verbond des vredes met elkaar te maken: ofschoon Laban, naar de onstandvastige wijze der Heidenen, bij zijn eed de ware God en de valse tezamen voegt, nochtans 'Jakob zwoer bij de vrees zijn vader Izaak.' Genesis 31:42, 53. Bij de vrees, dat is bij de God zijn vader Izaak.

En, inderdaad God mag wel de vrees Zijns volks genoemd worden, niet alleen omdat zij door Zijn genade Hem tot het voorwerp van hun vrees gemaakt hebben, maar vanwege de verschrikking en de vreselijke majesteit, die in Hem is. 'Hij is een machtige God, een grote en vreselijke God, en bij God is een vreselijke majesteit.' Daniël 7:28, 10:17, Nehemia 1:5, 4:14, 9:32, Job 37:22. Wie kent de kracht van Zijn gramschap? 'De bergen beven voor Hem, en de heuvels versmelten, en de aarde licht zich op voor Zijn aangezicht, en de wereld, en allen, die daarin wonen. Wie zal voor Zijn gramschap staan? en wie zal voor de hittigheid van Zijn toorn bestaan? Zijn grimmigheid is uitgestort als vuur, en de rotsstenen worden door Hem vermorzeld.' Nahum 1:5-6. Zijn volk kent Hem, en Zijn verschrikking is op hen, uit kracht waarvan er in hen dat goddelijk ontzag en die goddelijke eerbied voor Zijn majesteit verwekt en onderhouden wordt, welke voegt bij hun belijdenis van Hem. 'Hij zij uw vrees, en Hij zij uw verschrikking.' Stel Zijn majesteit voor de ogen uwer ziel, en laat Zijn heerlijkheid u bevreesd doen worden met goddelijke vrees. Jesaja 8:13.

Deze dingen zijn het, welke God tot de vrees Zijns volks maken: Ten eerste. Zijn tegenwoordigheid is verschrikkelijk, en dat niet slechts Zijn tegenwoordigheid in het algemeen, maar zijn bijzondere, ja, Zijn meest troostvolle en vreugdevolle tegenwoordigheid. Wanneer God komt om een ziel tijding te brengen van barmhartigheid en zaligheid, is zelfs dat bezoek, die tegenwoordigheid van God vreselijk. Toen Jakob van Berseba naar Haran ging, ontmoette hij God onderweg in een droom, in welke hij een ladder op de aarde zag gesteld, welker opperste aan de hemel raakte, in deze droom nu, van de top van deze ladder, zag hij de Heere, en hoorde hij Hem tot zich spreken, niet dreigend, niet met een toornig gelaat, maar op de zachtste en liefelijkste wijze, hem begroetende met belofte van goedheid na belofte van goedheid, ten getale van acht of negen, gelijk blijken zal als gij de plaats leest. Nochtans, zeg ik, kon al de genade, die zich in dit hemelse visioen aan hem openbaarde, hem, toen hij ontwaakte, niet behoeden voor verschrikking en vrees voor de majesteit Gods. 'Toen nu Jakob van zijn slaap ontwaakte, zei hij: Zeker is de HEERE aan deze plaats, en ik heb het

niet geweten! En hij vreesde, en zei: Hoe vreselijk is deze plaats! Dit is niet dan een huis Gods, en dit is de poort des hemels!' Genesis 28:10-17.

Op een anderen tijd, te weten, toen Jakob dat gedenkwaardige bezoek van God ontving, in hetwelk Hij hem macht gaf als een vorst Hem te overmogen, ja, en hem een naam gaf, opdat hij, door zich die te herinneren, zich des te beter Gods gunst voor de geest mocht roepen, zelfs toen en daar was er zulk een verschrikking voor de majesteit Gods op hem, dat hij vandaar ging zich verwonderende, dat zijn leven was gespaard. Genesis 32:30. De mens zinkt ineen tot stof bij de tegenwoordigheid Gods, ja, ook dan wanneer Hij Zich aan ons vertoont in Zijn kleren van behoudenis. Wij lezen hoe verschrikkelijk en hoe vreselijk zelfs de tegenwoordigheid van engelen voor mensen geweest is, en dat nog wel toen zij hun goede tijdingen van de hemel brachten. Richteren 13:22, Mattheus 28:4, Markus 16:5-6. Nu, indien de engelen, welke slechts schepselen zijn door de heerlijkheid, welke God op hen gelegd heeft, zo vreselijk en verschrikkelijk zijn in hun verschijning aan de mensen, hoe veel te meer moet God zelf verschrikkelijk en vreselijk zijn voor ons, die slechts stof en as zijn!

Toen tot Daniël het visioen van zijn zaligheid van de hemel gezonden werd, want dat was het, zei de gezondene: 'Daniël, gij zeer gewenste man!' doch zie, de vrees en verschrikking voor de sprekende persoon viel met zulk een gewicht op de ziel van deze goede man, dat hij het niet kon uitstaan, noch het kon verdragen. Hij stond bevende, en roept uit: 'Mijn Heere! om des gezichts wil keren zich mijn weeën over mij, zodat ik geen kracht behoude. En hoe kan de knecht van deze mijn Heere spreken met die mijn Heere? want wat mij aangaat, van nu af bestaat geen kracht in mij.' Daniël 10:10-17. Zie hier of de tegenwoordigheid Gods niet een vreselijke en verschrikkelijke zaak is, ja, Zijn genadigste en barmhartigste verschijningen, hoe veel te meer dan, wanneer Hij Zich aan ons vertoont als een, die onze wegen verfoeit, als een, die over ons vertoornd is vanwege onze zonden.

En er zijn drie zaken, die op een verhevene manier Zijn tegenwoordigheid verschrikkelijk voor ons maken.

1. De eerste is Gods eigen grootheid en majesteit, de ontdekking hiervan, of van Zichzelf als zodanig, zoals geen arme stervelingen in staat zijn van Hem te bevatten, is ten enenmale onverdraaglijk. De mens sterft, aan wie Hij Zich aldus openbaart. 'En toen ik hem zag, ' zegt Johannes, 'viel ik als dood aan zijn voeten.' Openbaring 1:17. Het was dit dus, dat Job vermeden wilde zien, ten dage toen hij tot Hem wilde naderen. 'Uw verschrikking, ' zegt hij, 'make mij niet verbaasd. Roep dan, en ik zal antwoorden, of ik zal spreken, en geef mij antwoord.' Job 13:21, 22. Maar waarom spreekt Job op deze wijze aldus tot God? Wel, het kwam voort uit een gevoel, dat hij had van de vreselijke majesteit van God, van de grote en vreselijke God, die het verbond houdt met Zijn volk. De tegenwoordigheid eens konings is verschrikkelijk voor de onderdaan, zelfs al gedraagt hij zich nog zo neerbuigend: indien er dan zoveel heerlijkheid en verschrikking in de tegenwoordigheid eens konings is, welk een vrees en verschrikking, meent gij, moet er zijn in de tegenwoordigheid van de eeuwige God

2. Wanneer God Zijn tegenwoordigheid aan Zijn volk schenkt, veroorzaakt die tegenwoordigheid Gods, dat zij meer gewaar worden wat zij zijn, dan zij op andere tijden, bij elk ander licht, kunnen zien. 'Mijn Heere!' zei Daniël, 'om des gezichts wil keren zich mijn weeën over mij, ' en waar kwam dat anders vandaan, dan doordat hij door de heerlijkheid van dat gezicht zijn eigen snoodheid meer zag dan op andere tijden? Alzo wederom: 'Ik dan werd alleen overgelaten, ' zegt hij, 'en zag dit grote gezicht, ' en wat volgt er? Dit: 'en er bleef in mij geen kracht over, en mijn sierlijkheid werd aan mij veranderd in een verderving, zodat ik geen kracht behield.' Daniël 10:8, 16 Door de tegenwoordigheid Gods, wanneer wij ons inderdaad daarin bevinden, veranderen zelfs onze beste dingen, onze sierlijkheid, onze heiligheid en gerechtigheid, alles verandert onmiddellijk in verderving en bezoedelde lompen. De glans van Zijn heerlijkheid verdooft ze, gelijk het heldere licht van de schijnende zon de heerlijkheid van het vuur of de kaars uitdooft, en ze bedekt met de schaduw des doods.

Zie ook de waarheid hiervan in het visioen van de profeet Jesaja 'Wee mij, ' zei hij, 'want ik verga! daar ik een man van onreine lippen ben, en ik woon in het midden van een volk, dat onrein van lippen is.' Wel, wat is daarvan de oorzaak? hoe kwam de profeet aan dit gezicht?' Want, ' zegt hij, 'mijn ogen hebben de Koning de HEERE der heirscharen gezien.' Jesaja 6:5.

Maar meent gij, dat deze uitroep veroorzaakt werd door ongeloof? Neen, noch ook verwekt door slaafse vrees. Dit was voor hem het visioen van Zijn Zaligmaker, met wie hij ook tevoren gemeenschap had. vers 2-5. Het was de heerlijkheid van die God met wie hij nu te doen had, die, gelijk tevoren door Daniël werd opgemerkt, zijn sierlijkheid in hem veranderde in een verderving, en die hem een nog groter besef gaf van de onevenredigheid, die er bestond tussen zijn God en hem, en alzo een groter gezicht van zijn bevlekte en bezoedelde natuur.

3. Voeg hierbij de openbaring van Gods goedheid, en zij moet noodzakelijk Zijn tegenwoordigheid verschrikkelijk voor ons maken, want wanneer een arm onrein schepsel zal zien, dat deze grote God, niettegenstaande Zijn grootheid, goedheid in zijn hart heeft, en barmhartigheid om aan hem te bewijzen, maakt dit Zijn tegenwoordigheid nog des te verschrikkelijker. zij zullen de Heere en Zijn goedheid vrezen.' Hosea 3:5. De goedheid zowel als de grootheid van God verwekt in het hart van Zijn uitverkorenen een ontzaglijke eerbied voor Zijn majesteit. 'Zult gij Mij niet vrezen? spreekt de Heere, zult gij voor Mijn aangezicht niet beven?' En daarna, om ons in onze ziel tot de plicht op te wekken, voegt Hij er een van Zijn wondervolle gunstbewijzen aan de wereld aan toe, als een drangreden. 'Zult gij MIJ niet vrezen?' Wel wie zijt Gij? Hij antwoordt: Mij, 'die der zee het zand tot een paal gesteld heb, met een eeuwige inzetting, dat zij daarover niet zal gaan, ofschoon haar golven zich bewegen, zo zullen zij toch niet vermogen, ofschoon zij bruisen, zo zullen zij toch daarover niet gaan.' Jeremia 5:22.

Ook Job, toen God bij hem tegenwoordig was, de goedheid van Zijn groot hart aan hem openbarende, wat zegt hij? hoe gedraagt hij zich in Zijn tegenwoordigheid?' Met het

gehoor des oors, ‘ zegt hij, ‘heb ik U gehoord, maar nu ziet U mijn oog. Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as.’ Job 42:5-6.

En wat betekenen de sidderingen, de tranen, de brekingen en bevingen des harten die het volk van God ondervinden, wanneer zij op een verhevene wijze uit Zijn mond de uitspraak van de vergeving van hun zonden ontvangen, anders dan dat de verschrikking van de majesteit Gods in hun gezicht daarmee vermengd is? God moet verschijnen gelijk Hij is, spreken tot de ziel gelijk Hij is, ook kan de zondaar, wanneer hij zich onder deze heerlijke openbaringen van zijn Heere en Zaligmaker bevindt, de stralen van Zijn majesteit niet uit de ogen zijns verstands houden. ‘En Ik zal hen reinigen van al hun ongerechtigheid, met welke zij tegen Mij gezondigd hebben, en Ik zal vergeven al hun ongerechtigheden, met welke zij tegen Mij gezondigd en met welke zij tegen Mij overtreden hebben.’ En wat dan?’ En zij zullen vrezen en beroerd zijn over al het goede, en over al de vrede, die Ik hun beschikke.’ Jeremia 33:8-9.

Helaas! er is een gezelschap van arme, lichtzinnige, bombastische belijders in de wereld, die zich onder datgene, hetwelk zij de tegenwoordigheid Gods noemen, meer gedragen als kluchten makers, dan als matige, tedere Christenen, ja, meer als een dwaas in een toneelstuk, dan als diegenen, die de tegenwoordigheid Gods ondervinden. Zij zouden zich niet zo gedragen in de tegenwoordigheid eens konings, noch ook in die van de heer van hun land, indien zij slechts genade ontvingen uit zijn handen. Zij gedragen zich zelfs in hun beste tijden alsof het gevoel en gezicht van God, en van Zijn gezegende genade aan hun zielen in Christus, een strekking in zich hadden om de mensen wellustig te maken: maar het is inderdaad het vernederendste en hartbrekendste gezicht van de wereld, het is vreselijk.

Tegenwerping. Maar zoudt gij niet willen, dat wij ons verheugden bij het gezicht en gevoel van de vergeving onzer zonden?

Antwoord. Ja, maar toch zou ik willen, en gij zult dit inderdaad doen, wanneer God u zal bekend maken dat u uw zonden inderdaad vergeven zijn, dat gij ‘u verheugt met beving.’ Psalm 2:11. Want dan hebt gij ware en goddelijke vreugde, een vreugdevol hart en betraande ogen gaat in deze zeer wel samen, en het zal in meerdere of mindere mate also het geval zijn.

Want wanneer God inderdaad tot u komt, en u bezoekt met de vergeving van uw zonden, neemt dat bezoek uw schuld weg, maar vermeerdert het gevoel van uw onreinheid, en het besef hiervan, dat God een onreine zondaar heeft vergeven, zal maken dat gij u beide verheugt en beeft. O, de zalige schaamte, die dan uw aangezicht zal bedekken, terwijl gij, zo iemand als gij, zulk een snode ellendeling, voor God zult staan om uit Zijn hand vergiffenis te ontvangen, en also de eerstelingen van de eeuwige zaligheid. ‘Opdat gij het gedachtig zijt, en u schaamt, en niet meer uw mond opent vanwege uw schande, wanneer Ik voor u verzoening doen zal over al hetgeen gij gedaan hebt, spreekt de HEERE HEERE.’ Ezechiël 16:63. Maar:

Ten tweede. Gelijk de tegenwoordigheid, alzo is de naam van God vreselijk en geducht, waarom Zijn naam met recht onder dezelfde titel voorkomt: 'Om te vrezen deze heerlijke en vreselijke Naam, de HEERE, uw God.' Deuteronomium 28:58. De naam van God, wat is het anders dan datgene, door hetwelk Hij onderscheiden en gekend wordt van alle anderen? De namen dienen om daarmee te onderscheiden, zo wordt de mens onderscheiden van de beesten, en de engelen van de mensen, zo de hemel van de aarde, en de duisternis van het licht, voornamelijk wanneer door de naam de natuur van de zaak wordt aangeduid en uitgedrukt, en zo was het oorspronkelijk, want toen drukten de namen de natuur uit van de zaak, die alzo genoemd werd. En daarom is het, dat de naam van God het voorwerp van onze vrees is, omdat door Zijn naam zijn natuur wordt uitgedrukt: 'Zijn naam is heilig en vreselijk.' Psalm 111:9. En wederom, Hij riep uit de Naam des HEEREN: 'HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid! Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft, die de schuldige geenszins onschuldig houdt.' Exodus 34:6-7.

Ook Zijn naam Ik ben, Jah, Jehova, benevens verscheidene andere, wat wordt daardoor anders bedoeld dan dat Zijn natuur, zoals Zijn macht, wijsheid, eeuwigheid, goedheid en alwetendheid, enz., zou worden uitgedrukt en verklaard. De naam van God is daarom het voorwerp van een Christens vrees. David bad tot God, dat Hij zijn hart mocht verenigen tot de vrees Zijns naams. Psalm 86:11.

Inderdaad, de naam van God is een vreselijke naam, en moet altijd door zijn volk geëerd worden, ja, zijn naam zal gevreesd worden tot in alle eeuwigheid, en dat niet alleen in Zijn gemeente en onder Zijn heiligen, maar zelfs in de wereld en onder de Heidenen: 'Dan zullen de Heidenen de naam des HEEREN vrezen, en alle koningen der aarde Uw heerlijkheid.' Psalm 102:15. God zegt ons, dat Zijn naam geducht is, en dat het Hem welgevallig is, te zien, dat de mensen bevreesd zijn voor Zijn naam. Ja, een reden waarom Hij zo vele oordelen over de mensen ten uitvoer legt als Hij doet, is, opdat anderen het zouden zien en Zijn naam vrezen. 'Dan zullen zij de naam des HEEREN vrezen van de neergang, en Zijn heerlijkheid van de opgang der zon.' Jesaja 59:19, Maleachi 2:5.

De naam van een koning is een naam, die vrees met zich brengt: 'Ik ben een groot Koning, zegt de HEERE der heirscharen.' Maleachi 1:14. De naam Heere is een naam, die vrees met zich brengt: 'Ben Ik een Heere, waar is Mijn vrees?' vers 6. Ja, de Heere recht te vrezen is een teken van een begenadigd hart. En wederom: 'U daarentegen, die Mijn naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen.' Maleachi 4:2. Ja, wanneer Christus komt om de wereld te oordelen, zal Hij het loon geven zijn dienstknechten, de profeten, en de heiligen, 'en diegenen, die Zijn naam vrezen de kleinen en de groten.' Openbaring 19:18. Nu, zeg ik, aangezien de naam van God datgene is, waardoor Zijn natuur wordt uitgedrukt, en aangezien Hij van natuur zo heerlijk en onbegrijpelijk is, moet Zijn naam noodzakelijk het voorwerp van onze vrees zijn, en behoren wij steeds een eerbiedig ontzag voor God op onze harten te hebben, elke keer wanneer wij aan Zijn naam denken of die horen, maar het meest van al, wanneer wijzelf Zijn heilige en vreselijke naam in onze mond nemen, voornamelijk

op een godsdienstige manier, dat is in het prediken, bidden, of in een godsdienstige samenkomst.

Met dit te zeggen bedoel ik niet alsof het geoorloofd was van Zijn naam melding te maken in lichtzinnige en ijdele gesprekken, want wij behoren er altijd over te spreken met eerbied en godvruchtigheid, maar ik zeg dit om de Christenen in gedachtenis te brengen, dat zij in hun godsdienstplichten geen lichtzinnigheid van geest zouden tonen, noch ijdel zijn in hun woorden, wanneer zij evenwel melding maken van de naam des Heeren. 'Een ieder, die de naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid.' 2 Timotheus 2:19

Maak dan ten allen tijde melding van de naam des Heeren met grote vrees voor Zijn majesteit op uw harten, en in grote soberheid en waarheid. Anders te doen is de naam des Heeren te ontheiligen, en Zijn naam ijdel te gebruiken, en 'de Heere zal niet onschuldig houden, die Zijn naam ijdel gebruikt.' Ja God zegt, dat Hij de mens zal afsnijden, die Zulks doet, zo jaloers is Hij op de eer verschuldigd aan Zijn naam. Exodus 20:7, Leviticus 20:3. Dit dus toont u de vreselijke staat van diegenen, die lichtzinnig, ijdel, leugenachtig en onheilig gebruik maken van de naam, van deze vreselijke naam van God, hetzij door hun godslasterlijk vloeken en zweren of door hun bedrieglijke handelwijze met hun naaste, want sommige mensen hebben er geen ander middel op om een bedriegerij bij hun naaste ingang te doen vinden, dan door vals de naam des Heeren aan te roepen! als getuige dat de goddeloosheid goed en eerlijk is, maar hoe deze mensen, wanneer zij geoordeeld zullen worden, het verslindende vuur en de eeuwige vlam zullen ontkomen, wegens hun ontheiliging en lastering van de Naam des Heeren, het past hun er bijtijds over na te denken. Jeremia 14:14, 15, Ezechiël 20:39, Exodus 20:7. Maar:

Ten derde. Gelijk de tegenwoordigheid en de naam van God vreselijk en geducht Zijn in de gemeente, alsoo ook Zijn verering en dienst. Ik zeg, Zijn verering, of de dienst verrichtingen, waartoe wij door Hem worden vermaand terwijl wij in deze wereld zijn, zijn geduchte en vreselijke zaken. Dit bevat David, wanneer hij zegt: 'Maar ik zal door de grootheid van Uw goedertierenheid in Uw huis ingaan, ik zal mij buigen naar het paleis van Uw heiligheid, in Uw vrees.' Psalm 5:7. En wederom zegt hij: 'Dient de Heere met vrees.' God te loven is een deel van Zijn verering. Maar, zegt Mozes, 'wie is als Gij onder de goden? wie is als Gij, verheerlijkt in heiligheid, vreselijk in lofzangen, doende wonder!' Exodus 15:11. Ons te verheugen voor Zijn aangezicht is een deel van Zijn verering, maar David vermaant ons: 'Verheugt u met beving.' Psalm 2:11. Ja, onze gehele dienst van God, en elk deel daarvan, behoort door ons te geschieden met eerbied en godvruchtigheid. En daarom, laat ons, gelijk Paulus wederom zegt, 'onzelf reinigen van alle besmetting des vlezes en des geestes, voleindigende de heiligmaking in de vrees Gods.' 2 Corinthiërs 7:1, Hebreeënen 12.

1. Dat, hetwelk de verering van God zulk een vreselijke zaak maakt, is, dat het de verering is van GOD, alle wijze van dienst brengt min of meer vrees en verschrikking met zich, al naarmate de hoedanigheid of omstandigheid is van de persoon, aan wie de

verering en dienst bewezen wordt. Dit wordt gezien in de dienst van onderdanen tegenover hun vorsten, in de dienst van knechten tegenover hun heren, en in de dienst van kinderen tegenover hun ouders. De Godsverering dus, daar zij verschuldigd is aan God, want het is nu van de Godsverering dat wij spreken, en daar deze God zo groot en geducht is in Zichzelf en wat aangaat Zijn naam, moet bijgevolg een vreselijke zaak zijn.

2. Bovendien, deze heerlijke Majesteit is zelf tegenwoordig om Zijn dienaren te aanschouwen in het vereren van Hem. ‘Waar twee of drie in Mijn naam vergaderd zijn, daar ben Ik in het midden.’ Dat is, samen vergaderd zijn om Hem te vereren, ‘daar ben Ik in het midden,’ zegt Hij. En evenzo wordt er wederom van Hem gezegd, dat Hij wandelt ‘in het midden der zeven gouden kandelaren.’ Openbaring 1:13. Dat is, in de gemeenten, en dat met een aangezicht gelijk de zon, met een hoofd en haar zo wit als sneeuw, en met ogen gelijk een vlam vuur. Dit brengt vrees en verschrikking in Zijn dienst, en daarom moeten Zijn dienaren Hem dienen met vrees.

3. Boven alle dingen, God is jaloers op Zijn verering en dienst. In al de tien woorden zegt Hij ons er niets van dat Hij een jaloers of ijverig God is, behalve in het tweede, hetwelk betrekking geeft op Zijn eer en dienst. Exodus 20. Hebt daarom acht op uzelf, beide wat aangaat de wijze en het voorwerp uwer verering, ‘want Ik, de HEERE uw God,’ zegt Hij, ‘ben een ijverig God, die de misdaad der vaders bezoek aan de kinderen.’ Dit dus brengt ook vrees en verschrikking in de verering en dienst van God.

4. De oordelen, die God op sommige tijden heeft uitgevoerd over de mensen, wegens hun gemis van godvruchtigheid, terwijl zij bezig waren in Zijn verering en dienst, leggen vrees en verschrikking op Zijn heilige inzettingen.

- (1.) Nadab en Abihu werden verbrand met vuur van de hemel, omdat zij vals vuur poogden te offeren op Gods altaar, en de reden, die er werd opgegeven waarom zij zo werden gestraft, was, omdat God geheiligd wil worden in hen, die tot Hem naderen. Leviticus 10:1-3. Zijn naam te heiligen is Hem uw vrees en uw verschrikking te laten zijn, en niets te doen in de verering van Hem dan hetgeen Hem welbehaaglijk is. Maar omdat deze mannen geen genade hadden om dit te doen, daarom stierven zij voor het aangezicht des Heeren.
- (2.) De zonen van Eli werden, door gemis van deze vrees, toen zij bezig waren in de heilige dienst van God, beiden op een dag verslagen door het zwaard van de onbesneden Filistijnen. Zie 1 Samuel 2.
- (3.) Uza werd geslagen, en stierf voor het aangezicht des Heeren, alleen wegens een onbedachtzame aanraking van de ark, toen deze vervoerd werd. 1 Kronieken 13:9, 10.
- (4.) Ananias en Sapphira, zijn vrouw, werden beiden, wegens het vertellen van een leugen in de gemeente, toen zij zich voor het aangezicht Gods bevonden, op de plaats gedood, ten aanzien van allen, die tegenwoordig waren, omdat het hun

ontbrak aan de vrees en verschrikking voor Gods majesteit, naam en dienst, toen zij voor zijn aangezicht kwamen. Handelingen 5.

Dit dus moet ons leren te besluiten, dat, naast Gods natuur en naam, Zijn dienst, Zijn ingestelde verering, de geduchtste zaak is onder de hemel. Zijn naam is op Zijn ordinantiën, Zijn oog is op de aanbidders, en Zijn toorn en oordeel op diegenen, die niet aanbidden in Zijn vrees. Om deze oorzaak werden sommigen van die te Corinthe door God zelf afgesneden, en anderen heeft Hij verstoten, zonder dat Hij wederom met hen wil zijn. 1 Corinthiërs : 11 27-32.

Dit ook houdt een bestraffing in van drie soorten van mensen:

1. Dezulken, welke er in het geheel geen acht op slaan God te vereren, wees verzekerd, dat er geen eerbied voor Zijn dienst, noch vrees voor Zijn majesteit voor hun ogen is. Zondaar, gij komt niet voor het aangezicht des Heeren om Hem te aanbidden, gij buigt u niet voor de hoge God, Gij dient Hem niet, noch in uw binnenkamer, noch in de vergadering der heiligen. De toorn des Heeren en Zijn gramschap zal binnen korte tijd uitgegoten worden op u, en op de geslachten, die Zijn naam niet aanroepen. Psalm 79:6, Jeremia 10:25.

2. Dit is een bestraffing voor dezulken, die het genoeg achten om met hun lichaam tegenwoordig te zijn in de plaats, waar God wordt aanbeden, er niet op lettende met welk een hart of met welk een geest zij daar komen. Sommigen komen in de dienst van God om daar te slapen, sommigen komen daar om hun klanten te ontmoeten en in het goddeloze gezelschap te komen van hun ijdele makkers. Sommigen komen daar om hun wellustige en overspelige ogen te voeden met de vleierende schoonheid van hun mede zondaren. O, welk een treurige rekenschap zullen deze aanbidders geven, wanneer zij voor dit alles verantwoording zullen doen, en daarom zullen verdoemd worden, omdat zij niet komen om de Heere te aanbidden met die vrees voor Zijn naam, die hun betaamde toen zij zich voor Zijn aangezicht stelden.

3. Dit is ook een bestraffing voor diegenen, die er zich niet over bekommeren, zo zij aanbidden, hoe zij aanbidden, hoe, waar, of op welke wijze zij God aanbidden. Diegenen, bedoel ik, wier vrees tegenover God geleerd is door het voorschrift van mensen. Zij zijn geveinsden, hun aanbidding is ook ijdel, en een stank in de neusgaten Gods. 'Want de Heere heeft gezegd: Daarom dat dit volk tot Mij nadert met zijn mond, en zij Mij met hun lippen eren, doch hun hart verre van Mij doen, en hun vrees, waarmee zij Mij vrezen, mensen geboden zijn, die hun geleerd zijn, daarom ziet, Ik zal voorts wonderlijk handelen met dit volk, wonderlijk en wonderbaarlijk: want de wijsheid van zijn wijzen zal vergaan, en het verstand van zijn verstandigen zal zich verbergen.' Jesaja 29:13-14, Mattheus 15:7-9, Markus 7:6-7. Aldus besluit ik deze eerste zaak, namelijk, dat God onze vrees en verschrikking genoemd wordt.

IK ZAL NU KOMEN TOT DE TWEEDE ZAAK, TE WETEN, TOT DE REGEL EN BESTUURDER VAN ONZE VREES.

Ten tweede.

Maar wederom, dit woord VREES moet soms genomen worden voor HET WOORD, het geschreven Woord van God, want dat ook is, en behoort te zijn, de regel en bestuurder van onze vrees. Alzo noemt David het in de negentiende psalm: 'De vrees des HEEREN, ' zegt hij, 'is rein, bestaande tot in eeuwigheid.' De vrees des Heeren, dat is, het Woord des Heeren, het geschreven Woord, want datgene, hetwelk hij in deze plaats de vrees des Heeren noemt, noemt hij juist in dezelfde plaats de wet, de bevelen, het gebod, en de rechten van God. De wet des HEEREN is volmaakt bekerende de ziel, de getuigenis des HEEREN is gewis, de slechten wijsheid gevende. De bevelen des HEEREN zijn recht, verblijdende het hart, het gebod des HEEREN is zuiver, verlichtende de ogen. De vrees des HEEREN is rein, bestaande tot in eeuwigheid, de rechten des HEEREN zijn waarheid, samen zijn zij rechtvaardig.'

Al deze woorden hebben betrekking op dezelfde zaak, te weten, op het Woord van God, gezamenlijk de heerlijkheid daarvan aanwijzende. Onder welke zinnen gelijk gij ziet, deze een is: 'De vrees des HEEREN is rein, bestaande tot in eeuwigheid.' Dit geschreven Woord is daarom het voorwerp van eens Christens vrees. Dit is het ook, hetwelk David bedoelde, toen hij zei: 'Komt, gij kinderen! hoort naar mij, ik zal u des HEEREN vrees leren.' Psalm 34:12. Ik zal u de vrees, dat is, ik zal u de geboden, de bevelen en de rechten des Heeren leren, evenals Mozes de kinderen Israël's beval: 'En gij zult ze uw kinderen inscherpen, en daarvan spreken, als gij in uw huis zit, en als gij op de weg gaat, en als gij neerligt, en als gij opstaat.' Deuteronomium 6:4-7. Ook die plaats in het elfde hoofdstuk van Jesaja bedoelt hetzelfde, waar de Vader zegt van de Zoon, dat Zijn rieken zal zijn in de vrees des HEEREN, opdat Hij de aarde moge richten en slaan met de roede Zijns monds. Deze roede in de tekst is niets anders dan de vrees, het Woord des Heeren, want Hij zou vlug van verstand zijn, opdat Hij mocht slaan, dat is, het uitvoeren overeenkomstig de wil van Zijn Vader, over en onder de mensenkinderen. Dit nu wordt, gelijk ik zei, de vrees des Heeren genoemd, omdat het de regel en bestuurder van onze vrees genoemd wordt. Want wij weten niet hoe de Heere te vrezen op een zaligmakende wijze zonder Zijn leiding en besturing. Gelijk er gezegd wordt van de priester, die uit de gevangenschap naar Samaria teruggezonden werd om het volk te leren de Heere te vrezen, alzo wordt er gezegd betreffende het geschreven Woord, het is gegeven aan ons, en gelaten onder ons, opdat wij daarin zouden lezen al de dagen van ons leven, en leren de Heere te vrezen Deuteronomium 6:1-2, 24, 10:12, 17:19.

En het beven voor het Woord van God wordt door God zelf niet alleen opgemerkt, maar als loffelijk en prijzenswaardig gerekend, gelijk blijkt in de zaak van Josia. 2 Kronieken 34:26-27.

Dezulken zijn ook de gunstgenoten Gods, al worden ze ook door iedereen veracht: 'Hoort des HEEREN woord, gij, die voor Zijn Woord beeft! Uw broeders, die u haten, die u verre afzonderen, om Mijns naams wil, zeggen: Dat de Heere heerlijk worde! Doch Hij zal verschijnen tot uw vreugde, zij daarentegen zullen beschaamd worden.' Jesaja 66:5.

Verder, op dezulken zal worden gezien, zij zullen door God zelf worden verzorgd en bewaakt, opdat geen ellende, verzoeking of droefenis hen moge overweldigen en ten verderve voeren: 'Op deze zal Ik zien, op de arme en verslagene van geest, en die voor Mijn woord beeft.' Het is in het wezen hetzelfde als wat wij bij dezelfde profeet vinden in hoofdstuk 57. 'Want also zegt de Hoge en Verhevene, die in de eeuwigheid woont, en wiens naam heilig is: Ik woon in de hoogte en in het heilige, en bij die, die van een verbrijzelde en nederige geest is, opdat Ik levend make de geest der nederigen, en opdat Ik levend make het hart der verbrijzelden.' Ja, de weg om aan voorzegde gevaren te ontkomen, is, te luisteren naar, te verstaan, en te vrezen het Woord van God. 'Wie onder Faraö's knechten des HEEREN woord vreesde, die deed zijn knechten en zijn vee in de huizen vlieden, ' en zij werden beveiligd, 'doch die zijn hart niet zette tot des HEEREN woord, die liet zijn knechten en zijn vee op het veld' en zij werden vernield door de hagel. Exodus 9:20-25.

Indien te eniger tijd de zonden van een natie of kerk worden ontdekt en beweend, geschiedt het door hen, die het Woord van God kennen en daarvoor beven. Toen Ezra hoorde van de boosheid van zijn broeders, en begeerte had om zich voor dezelve voor God te vernederen, wie waren het toen anders die hem wilden bijstaan in dat werk, dan zij, die beefden voor het Woord van God? 'Toen, ' zegt hij, 'verzamelden zich tot mij allen, die voor de woorden van de God Israëls beefden, om de overtreding der weggevoerden.' Ezra 9:4.

Het zijn dezulken ook, die beven voor het Woord, die het best in staat zijn om raad te geven in de zaken van God, want hun oordeel past het best bij Zijn zin en wil: 'Laat ons dan nu, ' zei hij, 'een verbond maken met onze God, dat wij al die (vreemde) vrouwen zullen doen uitgaan, naar de raad des Heeren, en dergenen, die beven voor het gebod van onze God, en laat er gedaan worden naar de wet.' Ezra 10:3. Iets nu van de vrees en verschrikking van het Woord ligt in deze zaken:

Ten eerste. Gelijk ik alreeds heb aangeroerd, in de Auteur ervan, het zijn de woorden Gods. Daarom hoort gij Mozes en de profeten, wanneer zij kwamen om hun last aan het volk bekend te maken, steeds zeggen: 'Hoort het woord des Heeren, zo zegt de Heere, ' en dergelijke uitdrukkingen. Zo werd aan Ezechiël, toen hij gezonden werd tot het huis Israël's, in hun godsdienststaat, bevolen, aldus tot hen te spreken: 'Zo zegt de Heere HEERE, 'zo zegt de Heere HEERE, Ezechiël 2:4, 3:11. Dit is dus de eer en majesteit, die God gelegd heeft op Zijn geschreven Woord, en dit heeft Hij juist met opzet gedaan, opdat wij het tot de regel en het richtsnoer van o ze vrees zouden maken, en opdat wij er onzag voor zouden hebben en er voor zouden beven. Toen Habakuk het woord des Heeren hoorde, werd zijn buik beroerd, en verrotting kwam in zijn gebeenten. 'Ik werd beroerd, ' zei hij, 'in mijn plaats. Zeker ik zal rusten ten dage der benauwdheid.' Habakuk 3:16. Het woord eens konings is als het brullen van een leeuw, waar het woord van een koning is, daar is macht. Wat zal het dan zijn, wanneer God, de grote God, zal brullen uit Zion, en zijn stem zal doen horen uit Jeruzalem, wiens stem niet alleen de aarde beweegt, maar ook de hemel? Hoe stelt de heilige David het voor: 'De stem des HEEREN is met kracht, de stem des HEEREN is met heerlijkheid, ' enz. Psalm 99.

Ten tweede. Het is een Woord, dat vreselijk is, en wel de vrees des Heeren mag genoemd worden, vanwege de hoofdinhoud daarvan, te weten, de staat der zondaren in een andere wereld, want dat is het, waar de hele Bijbel op wijst, hetzij meer onmiddellijk of meer middellijk. Al zijn leringen, raadgevingen, aanmoedigingen, bedreigingen en oordelen zien op de een of andere wijze op ons, met betrekking tot de toekomstige wereld, welke onze laatste staat zal zijn, omdat het voor ons een eeuwige staat zal wezen. Dit woord, deze wet, deze oordelen zijn het, door welke er over ons beschikt zal worden: 'Het woord, dat Ik gesproken heb, ' zegt Christus, 'dat zal hem oordelen ten laatste dage, '(en dus bijgevolg over hem beschikken.) Johannes 12:48. Nu, indien wij bedenken, dat onze toekomstige staat eeuwig zal zijn, hetzij de eeuwige heerlijkheid of het eeuwige vuur, en dat deze eeuwige heerlijkheid of dit eeuwige vuur ons deel zal Zijn, naar dat de woorden Gods, in de heilige Schriften geopenbaard, zullen beslissen, wie moet dan niet tot het besluit komen, dat de woorden Gods die zijn, voor welke wij moeten beven, en die, door welke wij onze vrees Gods moeten laten leiden en besturen, want door hen wordt ons geleerd, hoe wij Hem in alles kunnen welbehaaglijk zijn.

Ten derde. Het moet een vreselijk Woord genoemd worden, vanwege de waarheid en getrouwheid daarvan. De Schriften kunnen niet gebroken worden. Zij worden de Schriften der waarheid genoemd, de waarachtige woorden Gods, en ook de vrees des Heeren, omdat elke jota en titel daarvan voor eeuwig bevestigd is in de hemel, en vaster staat dan de wereld. 'De hemel en de aarde', zei Christus, 'zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan' Mattheus 24:35. Zij dus, die begunstigd worden door het Woord van God, zij worden inderdaad begunstigd, en dat wel met de gunst, welke niemand kan wegnemen, maar hen, die door het woord der Schriften worden veroordeeld, hen kan niemand rechtvaardigen of vrijstellen voor het oog van God. Wat dus gebonden is door de tekst, is gebonden, en wat ontbonden is door de tekst, is ontbonden, ook is de band en de ontbinding onveranderlijk. Daniël 10:21, Openbaring 19:9, Mattheus 24:35, Psalm 119:89, Johannes 10:35. Dit dus vermaant het volk van God meer vrees te hebben voor het Woord van God dan voor al de verschrikkingen der wereld.

Er is behoefte zelfs in de harten van Gods volk aan een grotere eerbied voor het Woord van God dan tot op heden onder ons gezien wordt, en laat mij dit zeggen, dat gemis aan eerbied voor het Woord de grond is van alle ongeregelheden, die in het hart, het leven, de wandel en in de Christelijke gemeenschap zijn. Bovendien, het gemis aan eerbied voor het Woord legt de mensen bloot voor het vreselijk ongenoegen Gods: 'Die het woord veracht, die zal verdorven worden, maar wie het gebod vreest, die zal vergolden worden. Spreuken 13:13. Alle overtreding begint met af te wijken van het Woord van God, maar, aan de andere kant, David zegt: 'Aangaande de handelingen van de mensen, ik heb mij, naar het woord van Uw lippen, gewacht voor de paden des inbrekers.' Psalm 17:4. Daarom zegt Salomo: 'Mijn zoon! merk op mijn woorden, neig uw oor tot mijn redenen. Laat ze niet wijken van uw ogen, behoud ze in het midden uws harten. Want zij zijn het leven van diegenen, die ze vinden, en een medicijn voor hun gehele vlees.' Spreuken 4:20-22.

Nu dan, indien gij inderdaad eerbied wilt betonen aan het Woord des Heeren, en het tot uw regel en bestuurder maken in alle dingen, gelooft, dat het Woord de vrees des Heeren is, het Woord, dat vaststaat tot in eeuwigheid, zonder en tegen hetwelk God niets zal doen, hetzij in het zaligen of in het verdoemen van de zielen der zondaren. Maar om dit te besluiten,

1. Weet, dat zij, die geen behoorlijke achting hebben voor het Woord des Heeren, en die het niet maken tot hun vrees en hun verschrikking, maar de regel van hun leven is de lust van hun vlees, de begeerte van hun ogen, en de grootsheid des levens, zwaar bestraft worden door deze leer, en tot de dwazen der wereld gerekend worden, want 'ziet, zij hebben des HEEREN woord verworpen, wat wijsheid zouden zij dan hebben?' Jeremia 8:9. Dat er zulk een soort van mensen zijn, is duidelijk, niet alleen door hun ongeregeld leven, maar door de openbare getuigenis van het Woord: 'Aangaande het woord, dat gij tot ons in des HEEREN naam gesproken hebt, ' zeiden zij tot Jeremia, 'wij zullen naar u niet horen. Maar wij zullen geheel doen al hetgeen uit onze mond is uitgegaan.' Jeremia 44:16. Was dit alleen de gesteldheid van boze mensen toen? Is niet dezelfde geest van opstand onder ons in onze dagen? Ongetwijfeld is hij dat, want er is niets nieuws: 'Hetgeen er geweest is, hetzelfde zal er zijn, en hetgeen er gedaan is, hetzelfde zal gedaan worden, zodat er niets nieuws is onder de zon.' Prediker 1:9.

Dus, gelijk het toen was, alzo is het met velen te dezen dage. Wat aangaat het Woord des Heeren, dat is voor hen met één woord gezegd niets, hun lusten, en wat uit hun eigen mond uitgaat, dat zullen zij doen, dat zullen zij opvolgen. Dezulken nu zullen zeker omkomen in hun eigen opstand, want dit is als de zonde der toverij, het was de zonde van Korach en zijn metgezellen, en datgene, hetwelk over hen zulke zware oordelen bracht, ja, en zij zijn tot een teken gesteld, opdat gij niet zou doen gelijk zij, want zij kwamen om (omdat zij het woord, de vrees des Heeren verwierpen) van tussen de gemeente des Heeren, 'en werden tot een teken.' Het Woord, dat gij veracht, houdt stand om zijn wee en oordeel over u uit te spreken, en tenzij God dezulken zal zaligen met de adem van Zijn Woorden het is moeilijk daarop te vertrouwen-zullen zij nimmer Zijn aangezicht met vertroosting zien. 1 Samuel 15:22, 23, Numeri 26:9, 10.

2. Worden de woorden Gods genoemd met de naam van de vrees des Heeren? Zijn zij zo verschrikkelijk in hun betekenis en uitspraak? Dan bestraft dit hen, die de woorden en dingen van mensen meer achten dan de woorden Gods, gelijk zij doen, die afgetrokken worden van hun eerbied voor en gehoorzaamheid aan het Woord van God door de vermaken of bedreigingen van mensen. Sommigen zijn er, die waarlijk het gezag van het Woord zullen erkennen, doch hun zielen daaronder niet willen doen bukken. Dezulken, wat zij ook van zichzelf mogen denken, zijn door Christus geoordeeld als zich te schamen voor het Woord, waarom hun staat verdoemelijk is als die van anderen. 'Want zo wie, ' zegt Hij, 'zich Mijns en Mijner woorden zal geschaamd hebben, in dit overspelig en zondig geslacht, die zal zich de Zoon des mensen ook schamen? wanneer Hij zal komen in de heerlijkheid Zijns Vaders, met de heilige engelen.' Markus 8:38.

3. En indien deze dingen also zijn, wat zal er dan worden van hen, die spotten met de woorden Gods en ze openlijk verachten, ze tot ene belachelijke zaak makende, waar men geen acht op moet slaan? Zullen zij voorspoed hebben, die zulke dingen doen? Uit de beloften wordt besloten, dat hun oordeel nu niet lang meer sluimert, en wanneer het komt, zal het hen onherstelbaar verslinden. 2 Kronieken 36:15. Indien God, zeg ik, dat ontzag op Zijn woord gelegd heeft van het de vrees des Heeren te noemen, wat zal er dan worden van hen, die doen wat zij kunnen om zijn gezag omver te werpen, door te ontkennen dat het Zijn Woord is, en door haarkloverijen tegen zijn gezag op te werpen? Dezulken stoten zich inderdaad aan het Woord, waartoe zij ook gezet zijn, maar het zal hen oordelen ten laatsten dage. 1 Petrus 2:8, Johannes 12:48. Maar tot zover hierover.

VAN VERSCHILLENDE SOORTEN VAN VREZE GODS IN HET HART DER MENSENKINDEREN.

Hebbende also gesproken over het voorwerp en de regel van onze vrees, wilde ik nu spreken over de vrees gelijk zij een genade gave is van de Geest van God in de harten van Zijn volk, maar voor ik dat doe, zal ik u aantonen, dat er bovendien verschillende soorten van vrees zijn. Want daar de mens een redelijk schepsel is en zelfs door de natuur een zekere kennis van God bezit, heeft hij ook van nature bij tijden iets van een zekere soort van vrees Gods, waarover, hoewel het niet datgene is, hetwelk bedoeld wordt in de tekst, nochtans dient gesproken te worden, opdat datgene, hetwelk niet het rechte is, moge onderscheiden worden van datgene, hetwelk het wel is.

Er zijn, zeg ik, verschillende soorten van vrees in de harten der mensenkinderen, ik bedoel, benevens die vrees Gods, die bedoeld wordt in de tekst, en die tot het eeuwige leven voert. Ik zal hiervan drieërlei soort melding maken.

- ☞ Ten eerste. Er is een vrees Gods, die uit het licht der natuur voortvloeit.
- ☞ Ten tweede. Er is een vrees Gods, die uit sommige van Zijn beschikkingen over de mensen voortvloeit welke nochtans noch algemeen, nog zaligmakend is.
- ☞ Ten derde. Er is een vrees Gods in het hart van sommige mensen, die goed en goddelijk is, maar dit niet altijd blijft. Ik zal een weinig over al deze soorten spreken, voor ik ga spreken over de vrees, gelijk zij een genade gave Gods is in de harten van Zijn kinderen. En:

Ten eerste. Wat aangaat het eerste, te weten, dat er een vrees Gods is, die uit het licht der natuur voort vloeit. Er kan van een volk gezegd worden, dat zij handelen in de vrees Gods, wanneer zij de een tegenover de ander redelijk en eerlijk handelen, niet datgene aan anderen doende, wat zij niet wilden dat hun geschieden zou. Dat is die vrees Gods welke Abraham dacht dat de Filistijnen in zichzelf vernietigd hadden, toen hij van zijn huisvrouw tot Abimelech zei: ‘Zij is mijn zuster.’ Want toen Abimelech aan Abraham vraagde, waarom hij van zijn huisvrouw zei: Zij is Mijn zuster, antwoordde hij, zeggende: ‘Want ik dacht, alleen is de vrees Gods in deze plaats niet, zodat zij mij om mijn huisvrouw wil zullen doden,’ Genesis 20:11. Ik dacht werkelijk, dat de mensen in deze plaats dat licht der natuur, dat in hen is, hadden verstikt en uitgedoofd, of dat zij ten

minste zover waren afgeweken, dat het niet meer bij machte was hen te doen vrezen, wanneer hun lusten machtig in hen waren om hun doeleinden te volvoeren aan het voorwerp, dat voor hun aangezicht tegenwoordig was. Maar ik zal hiervan afstappen, en komen tot de tweede zaak, namelijk,

Ten tweede. Aan te tonen, dat er een vrees Gods is, die voortvloeit uit sommige van Zijn beschikkingen over de mensen, welke nochtans noch algemeen, noch Zaligmakend is. Deze vrees, wanneer zij gesteld wordt tegenover die, welke zaligmakend is, kan een ongodelijke vrees Gods genoemd worden. Ik zal ze beschrijven door de onderscheidene bijzonderheden, die hier volgen:

Ten eerste. Er is een vrees Gods, die een voortdurende murmurering, ontevredenheid en misnoegen des harten tegen God onder de hand van God veroorzaakt, en dat geschiedt, wanneer de verschrikking Gods in zijn komst tot de mensen om hun zonden aan hen te bezoeken, door hen gevreesd wordt, en zij nochtans bij deze bedeling geen verandering des harten ondervinden om zich daaronder aan God te onderwerpen. De zondaren onder deze bedeling kunnen God niet uit hun gemoed schudden, noch ook genadig voor Hem beven, maar door de ongeheiligde gesteldheid, waarin zij zich nu bevinden, zijn zij bevreesd met een ongodelijke vrees, en staan also in hun gemoed tegen Hem op. Deze vrees greep menigmaal de kinderen Israël's aan, toen zij in de woestijn waren op hun reis naar het beloofde land, gedurig vreesden zij, dat God in deze plaats hen zou verderven, maar niet met die vrees, die hen gewillig maakte om zich, wegens hun zonden, te onderwerpen aan het oordeel, hetwelk zij vrezen, maar met die vrees, die hen in opstand deed komen tegen God.

Deze vrees vertoonde zich in hen reeds in het begin van hun reis, en werd door Mozes bestraft aan de Rode Zee, doch zij werd daar niet, noch ook op enige andere plaats, zo onderdrukt, of zij verhief zich bij tijden weer in hen tot oneer van God en om hen opnieuw schuldig te maken aan zonde voor Zijn aangezicht. Exodus 14:11-13, Numeri 14:1-9. Deze vrees is die, van welke God zei, dat Hij ze voor hun aangezicht zou zenden in de dagen van Jozua, een vrees, die zich meester zou maken van de inwoners des lands, te weten, een vrees, die voortkomen zou uit die angst des harten, waardoor zij zouden worden verteerd, bij hun schrik voor Jozua in zijn nadering tot hen om hen te verderven. 'Ik zal Mijn schrik voor uw aangezicht zenden, en al het volk, tot hetwelk gij komt, versaagd maken, en Ik zal maken, dat al uw vijanden u de nek toekeren.' Exodus 23:27. 'Te dezen dage, ' zegt God, 'zal Ik beginnen uw schrik en uw vrees te geven over het aangezicht der volken, onder de ganse hemel, die uw gerucht zullen horen, die zullen sidderen en bang zijn voor uw aangezicht.' Deuteronomium 2:25, 11:25.

Deze vrees nu wordt ook, gelijk gij hier ziet, angst genoemd, en op een andere plaats, een horzel, want zij en de ziel, die zij aanvalt, begroeten elkaar, zoals knapen en bijen doen. De horzel jaagt de mensen vrees aan, niet zodanig, dat het hart in een onaangename stemming gebracht wordt door haar verschrikking, maar zodanig, dat de geest tot daden van verzet en tegenstand geprikkeld wordt, doch met dat al vlieden zij voor haar. 'Ik zal ook horzels voor uw aangezicht zenden, die zullen van voor uw

aangezicht uitstoten de Hevieten, enz. Exodus 23:28. Van deze vrees nu, hetzij zij gewerkt wordt door een verkeerde beschouwing van de oordelen Gods, zoals bij de Israëlieten, of op een andere wijze, zoals bij de Kanaänieten, is goddeloosheid het gevolg, en daarom noem ik het een ongoddelijke vrees Gods, want zij verwekt murmuringen, ontevredenheid en misnoegen des harten tegen God, terwijl Hij met Zijn bedelingen met hen handelende is.

Ten tweede. Er is een vrees Gods, die een mens van God afdrijft ik spreek nu niet van de godloochenaar, noch van de vermaak najagende zondaar, noch ook van diegenen, en van die vrees, van welke ik zo pas gesproken heb-ik spreek nu van dezulken, die door een gevoel van zonde en van Gods rechtvaardigheid van Hem vlieden uit een slaafse ongoddelijke vrees. Deze ongoddelijke vrees was het, welke zich van Adams hart meester maakte, ten dage dat hij at van de boom, aangaande welke de Heere tot hem gezegd had: 'Ten dage, als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven.' Want toen werd hij aangegrepen door zulk een vrees Gods, dat hij zich voor Zijn aangezicht zocht te verbergen. 'Ik hoorde Uw stem,' zei hij, 'in de hof, en ik vreesde, want ik ben naakt, daarom verborg ik mij.' Genesis 3:10. Let er op, hij had een vrees Gods, maar zij was niet goddelijk. Ze was niet die, door welke hij zich naderhand aan Hem onderwierp, want die zou hem bewaard hebben voor van Hem af te wijken, of anders hem tot Hem weer gebracht hebben, met een gebogen, gebroken en verslagen geest. Maar deze vrees, gelijk het overige van zijn zonde, bestuurde zijn afwijking van zijn God, en vervolgde hem om hem nog steeds aan te zetten dit te doen, door haar hield hij zichzelf van God af, door haar werd zijn gehele mens van Hem weggevoerd. Ik noem het een ongoddelijke vrees, omdat zij in hem ongoddelijke gedachten van zijn Maker verwekte, omdat zij Adams geweten alleen bij het gevoel der rechtvaardigheid bepaalde, en bijgevolg tot wanhoop aandreef.

Dezelfde vrees maakte zich ook meester van de kinderen Israëls, toen zij de wet aan hen hoorden overleveren op de berg Sinaï, gelijk duidelijk blijkt, want zij maakte, dat zij noch Zijn tegenwoordigheid konden uitstaan, noch Zijn Woord horen. zij dreef hen van de berg terug. Zij maakte, zegt de apostel tot de Hebreërs, 'dat zij niet konden dragen hetgeen er geboden werd.' Hebreërs 12:20. Waarom Mozes deze vrees bestraft en hun verbiedt daaraan toe te geven. 'Vreest niet,' zei hij, maar was die vrees goddelijk geweest, hij zou ze aangemoedigd, en niet verboden en bestraft hebben, gelijk hij deed. 'Vreest niet,' zei hij, 'want God is gekomen, opdat Hij u verzocht', zij dachten anders. 'God,' zegt hij, 'is gekomen, opdat Hij u verzocht, en opdat Zijn vrees voor uw aangezicht zou zijn.' Dus was die vrees, die zich reeds van hen had meester gemaakt, niet de vrees Gods, maar een vrees, die uit Satan, uit hun eigen verkeerd oordelende harten, en alzo een vrees die ongoddelijk was. Exodus 20:18-20. Geeft er acht op, hier is tweërlei vrees: een vrees, die verboden, en een vrees, die geboden wordt, een vrees, die verboden wordt, omdat zij hun harten tot slavernij, bracht, en tot ongoddelijke gedachten van God en van Zijn Woord, zij bewerkte, dat zij niet konden begeren, dat zij God meer tot hen hoorden spreken. Vers 19-21.

Velen ook van onze hedendaagse tijd zijn bezeten met deze ongoddelijke vrees, en gij kunt zo hieraan kennen: zij kunnen geen overtuiging van zonde uitstaan, en zo te eniger

tijd het woord der wet, door de prediking van het Woord, tot hen komt, zullen zij van die prediker of van zulk een soort van preken niets meer willen weten. Zij zijn, zoals zij menen, het best op hun gemak, wanneer zij het verste van God af zijn en van de kracht van Zijn Woord. Wanneer het Woord gepredikt wordt, brengt dit God nader tot hen dan zij het begeren, omdat, wanneer God nader komt, hun zonden door Hem worden geopenbaard, en evenzo het oordeel, waaraan zij zijn onderworpen. Daar deze nu geen geloof hebben in de barmhartigheid Gods door Christus, noch die genade, die strekt om hen tot Hem te brengen, kunnen zij van God niet anders dan verkeerde gedachten koesteren, en daar zij zo van Hem denken, zeggen zij tot Hem: 'Wijk van ons, want aan de kennis van Uw wegen hebben wij geen lust.' Job 21:14. Zodat hun verkeerde gedachten van God in hen deze ongoddelijke vrees verwekken, en wederom onderhoudt deze ongoddelijke vrees in hen de voortdurende van deze verkeerde en onwaardige gedachten van God, en zo verzinkt de zondaar, door die duivelse dienst, waarmee zij elkaar sterken, indien een wonder van genade het niet verhoedt, in verderf en ondergang.

Het was deze ongoddelijke vrees Gods, die Kaïn wegvoerde van het aangezicht van God in het land van Nod, en die hem daar tot elke vleselijke, wereldse bezigheid aandreef, of hij misschien zodoende de overtuigingen van de majesteit en rechtvaardigheid Gods tegen zijn zonde mocht verstikken, en also het overige van zijn ijdel leven in des te zondiger zekerheid en vleselijke rust mocht doorbrengen. Het is ook deze ongoddelijke vrees, welke Samuel bemerkte dat zich van de harten des volks, bij hun beduchtheid voor hun zonde, begon meester te maken, waarom hij, gelijk Mozes voor hem, snel verbiedt ze te koesteren. 'Vreest niet, ' zegt hij, 'gij hebt al dit kwaad gedaan, doch wijkt niet van achter de HEERE af.' Want hen van achter de Heere te doen afwijken was de natuurlijke strekking van deze vrees. Doch vreest niet, zei hij, dat is, niet met die vrees, die strekt om u te doen afwijken. De zaak nu, zeg ik, waar deze vrees op werkt, zoals in Adam en de bovenvermelde Israëlieten, was hun zonde. Gij hebt gezondigd, zegt hij, dat is waar, doch wijkt niet af, doch vreest niet met die vrees, die dit bij u ten gevolge zou hebben. 1 Samuel 12:20.

Merk terloops op, zondaar, dat wanneer de grootheid van uw zonden, wanneer deze schrik bij u verwekken, in u die vrees Gods zal werken, welke uw hart zal neigen om van Hem te vlieden, gij bezeten zijt met een vrees Gods, die ongoddelijk is, ja, zo ongoddelijk, dat niet een van uw zonden wat aangaat de afschuwelijkheid daarmee kan vergeleken worden, gelijk in vele bijzonderheden zou kunnen worden aangetoond, doch zodra Samuel deze vrees bestraft heeft, stelt hij terstond aan het volk een andere voor, te weten, de waarachtige vrees Gods: 'Vreest slechts de HEERE, ' zegt hij, 'en dient Hem met uw ganse hart.' Vers 24. En hij geeft hun deze aanmoediging om also te doen: 'Want de HEERE zal Zijn volk niet verlaten.' Deze ongoddelijke vrees is het, van welke wij lezen in Jesaja 2, en in vele andere plaatsen, en Gods volk moet die schuwen gelijk zij de duivel zouden schuwen, omdat haar natuurlijke strekking is, de verderving van de ziel, in welke zij bezit genomen heeft, te bevorderen.

Ten derde. Er is een vrees Gods, welke, ofschoon zij niet die kracht in zich heeft om de mensen te doen vlieden van Gods aangezicht, nochtans ongoddelijk is, omdat, juist terwijl zij uitwendig in de weg van Gods ordinantiën zijn, hun harten door haar geheel en al teruggehouden worden van te trachten zich in de kracht der godsdienst te oefenen. Van deze soort zijn zij, welke zich niet durven ontslaan van het horen, het lezen en het bespreken van het Woord gelijk anderen, noch ook van de vergadering van Gods kinderen voor de beoefening van andere godsdienstplichten, want hun geweten is er van overtuigd, dat dit de weg en dienst van God is. Maar toch wordt hun hart, gelijk ik zei, door deze ongoddelijke vrees afgehouden van een krachtig, genadig overgeven aan God. Deze vrees trekt hun hart af van alle heilig en godvruchtig bidden in het eenzame, en van allen heilige en godvruchtige ijver voor zijn naam in het openbaar, en er zijn vele belijders, wier harten bezeten zijn met deze ongoddelijke vrees Gods, en zij worden bedoeld met de luie dienstknecht. Hij was een dienstknecht, een dienstknecht onder de dienstknechten Gods, gaven en bekwaamheden waren aan hem gegeven om daarmee Christus te dienen, even goed als aan zijn makkers, ja, hem was ook bevolen, even goed als aan de overigen, ze te besteden totdat zijn meester kwam.

Maar wat doet hij? Wel, hij neemt zijn talent, de gave, die hij tot profijt voor zijn meester moest uitdoen, en doet ze in een zweetdoek, graaft een gat in de grond, en verbergt het geld van zijn heer, en brengt al zijn dagen in luiheid en lediggang door, niet buiten, maar in zijns heren wijngaard, want hij kwam onder de dienstknechten ten laatste ook. Waardoor het duidelijk is, dat hij zijn belijdenis niet had afgeworpen, maar lui en onachtzaam was, terwijl hij daarin volhardde. Maar wat was het, dat hem zo lui maakte? Wat was het, dat zijn hart aftrok, terwijl hij in de weg was, en dat hem terug hield van zich over te geven aan de kracht en de heilige beoefening der godsdienst, naar de mate van het talent, dat hij ontvangen had? Wel, het was dit: hij gaf voet aan een ongoddelijke vrees Gods, en dat trok zijn hart af van de kracht der godsdienstplichten. 'Heere!' zei hij, 'zie hier uw pond, hetwelk ik in een zweetdoek weggelegd had: want ik vreesde u.' Wel man, maakt de vrees Gods een mens lui en traag? Neen, neen, dat is, zo zij recht en goddelijk is.

Deze vrees was dus kwade vrees, het was die ongoddelijke vrees Gods, van welke ik hier gesproken heb. Want ik vreesde u, of zoals het bij Mattheus luidt: En bevreesd zijnde. Bevreesd zijnde, waarvoor? Voor Christus, dat Hij een hard mens was, maaiende, waar Hij niet gezaaid had, en vergaderende van daar, waar Hij niet gestrooid had. Deze zijn vrees, ongoddelijk zijnde, deed hem gedachten koesteren van Christus, tegengesteld aan de goedheid van Zijn natuur, en trok also zijn hart af van alle pogingen om datgene te doen, hetwelk welgevallig was in Zijn ogen. Lukas 19:20, Mattheus 25:24, 25. En dus doen al diegenen, die de naam en de schijn van de godsdienst behouden, maar de kracht en de godzalige beoefening ervan veronachtzamen. Dezulken leven in het huis als honden en zwijnen, zij bidden niet, zij bewaken hun harten niet, zij trekken hun handen niet uit hun boezem om te werken, zij strijden niet tegen hun lusten, ook zullen zij nimmer ten bloede toe tegenstaan, strijdende tegen de zonde, zij kunnen hun kruis niet opnemen of hetgeen zij hebben zich ten nutte maken tot eer van God. Laten alle mensen zich dus wachten voor deze ongoddelijke vrees, en ze schuwen gelijk zij de

duivel schuwen, want zij zal hen bevreesd maken waar geen vrees is. Zij zal hun wijsmaken, dat er een leeuw op de straat is, de onwaarschijnlijkste plaats ter wereld voor zulk een beest, zij zal een masker leggen op het aangezicht van God, aller vreselijkst en verschrikkelijkst om te aanschouwen, en dan de ziel geheel en al ontmoedigen wat aangaat zijn dienst, die uitwerking had ze bij de luie dienstknecht, en die uitwerking zal ze hebben bij u, arme zondaar, zo gij ze koestert en haar plaats verleent. Maar,

Ten vierde. Deze ongoddelijke vrees Gods vertoont zich ook op deze wijze. Zij zal niet toelaten, dat de ziel, die daardoor wordt bestuurd, alleen op Christus vertrouwt ter rechtvaardigmaking des levens, maar zal de vermogens der ziel over buigen om gedeeltelijk te vertrouwen op de werken der wet. Velen van de Joden waren, in de tijd van Christus en Zijn apostelen, bezeten met deze ongoddelijke vrees Gods, want zij waren niet zoals de vorige, te weten, als de luie dienstknecht, dat zij een talent ontvingen en het in een zweetdoek in de aarde verborgen, maar zij waren een naarstig volk, zij volgden de wet der rechtvaardigheid, zij hadden een ijver voor God en voor de godsdienst van hun vaders, maar hoe dan kwamen zij zich te misdragen? Wel, hun vrees Gods was ongoddelijk, zij wilde hun niet toelaten geheel te vertrouwen op de rechtvaardigheid des geloofs, welke is de toegerekende gerechtigheid van Christus. Zij zochten de wet der rechtvaardigheid, maar kwamen tot de wet der rechtvaardigheid niet. Waarom niet? Omdat zij ze zochten, niet door het geloof, maar als door de werken der wet. Maar wat was het, dat hen hun werken der wet met Christus deed tezamen voegen, wat anders dan hun ongeloof, welks grondslag onwetendheid en vrees was? Zij waren bevreesd om alles te wagen op een bodem, zij dachten, dat het het beste zou zijn twee pezen aan een boog te hebben, en zo kwamen zij tussen twee stoelen op de grond.

En hierom wordt vrezen en twijfelen tezamen gevoegd, als zijnde het een de oorzaak van het andere, ja, het ene wordt menigmaal voor het andere geplaatst, zo ongoddelijke vrees voor ongeloof: 'Vrees niet, geloof alleen', en daarom wordt hij, die door deze vrees overheerst en weggevoerd wordt, gevoegd bij de ongelovige, die uitgeworpen wordt uit de heilige stad onder de honden. Maar de vreesachtigen en ongelovigen en doodslagers zijn buiten. Openbaring 21:8. De vreesachtigen en ongelovigen worden, zoals gij ziet, tezamen gevoegd, want inderdaad, de vrees, dat is, deze ongoddelijke vrees, is de grond van het ongeloof, of, zo gij wilt, het ongeloof is de grond van de vrees, van deze vrees, maar ik sta niet op fijne onderscheidingen. Deze ongoddelijke vrees heeft er een sterke hand in om de ziel af te houden van alleen te vertrouwen op de gerechtigheid van Christus ter rechtvaardigmaking des levens.

Ten vijfde. Het is deze ongoddelijke vrees Gods, welke de mensen zal aandrijven om bij de geopenbaarde wil van God hun eigen uitvindingen en de volbrenging ervan te voegen, als een middel om de toorn van God te stillen. Want de waarheid is: waar deze ongoddelijke vrees heerst, daar is geen einde aan wet en plicht. Toen diegenen, van wie wij lezen in het boek der Koningen, vernield werden door de leeuwen, omdat zij de afgodendienst hadden opgericht in het land van Israël, zonden zij om een priester uit Babylon, die hun de wijze van de God des lands kon leren, maar zie, toen zij die kenden, daar het hun geleerd was door de priester, wilde evenwel hun vrees het hun niet

toelaten tevreden te zijn met die Godsverering alleen. ‘zij vreesden de HEERE’, zegt de tekst, ‘en dienden ook hun goden’. En wederom: ‘Maar deze volken vreesden de HEERE, en dienden hun gesneden beelden’. 2 Koningen 17. Het was ook deze vrees, die de Farizeeën aandreef tot het uitvinden van zo vele overleveringen, als het wassen van drinkbekers, en bedden, en tafelen, en schotels, met een menigte van andere dergelijke vertoningen, niemand kent de vele gevaren, waar een ongodelijke vrees Gods een mens in brengt. Markus 7.

Hoe heeft zij de Papisten gedurende honderden van jaren gemarteld en gepijnigd! want wat anders dan deze ongodelijke vrees is de oorzaak, ten minste bij de eenvoudigsten en onnozelen onder hen, van hun boetedoeningen, als: het kruipen naar het kruis, het barrevoets gaan ter bedevaart, de zelfkastijding, het dragen van zakken, het opzeggen van zo vele Paternosters, zo vele Ave Maria's, het zo dikwijls biechten aan de priester, het geven van zoveel geld ter kwijtschelding van zonden, en tal van andere dergelijke dingen, wat anders, zeg ik, is van dit alles de oorzaak dan deze ongodelijke vrees Gods? Want konden zij er toe gebracht worden om deze leer te geloven, dat Christus overgeleverd werd voor onze overtredingen en opgewekt voor onze rechtvaardigmaking, en het door het geloof met goddelijke vrijmoedigheid aan hun eigen zielen toepassen, deze vrees zou verdwijnen, en alzo bijgevolg al die dingen, met welke zij zo nodeloos en zonder baat zich zelf kwellen, God oneer, en Zijn volk smart aandoen.

Daarom, welwillende lezer, alhoewel mijn tekst gebiedt, dat gij inderdaad God zult vrezen, zo wordt er nochtans niet iedere vrees ingesloten, niet elke vrees wordt aangenomen, neen, niet iedere (of alle) vrees Gods. Want er is, gelijk gij ziet, een vrees Gods, die ongodelijk is, en die geschuwd moet worden als hun zonde. Waarom het uw wijsheid en uw zorg moet zijn, te zien en te beproeven of uw vrees goddelijk is, hetwelk de eerstvolgende zaak zal zijn, die ik ter hand zal nemen.

Ten derde.

De derde zaak, waarover ik heb te spreken, is, dat er een vrees Gods is in het hart van sommige mensen, die goed en goddelijk is, maar dit nochtans niet altijd blijft. Of gij kunt het aldus nemen: Er is een vrees Gods, die goddelijk is slechts voor een tijd. In mijn spreken hierover, en in de blootlegging dezer zaak voor u, zal ik deze methode in acht nemen.

- ☛ Ten eerste. Ik zal u aantonen wat deze vrees is.
- ☛ Ten tweede. Ik zal u aantonen door wie of wat deze vrees gewerkt wordt in het hart.
- ☛ Ten derde. Ik zal u aantonen wat deze vrees doet in de ziel.
- ☛ Ten vierde. Ik zal u aantonen wanneer deze vrees een einde zal nemen.

Ten eerste. Wat aangaat het eerste, deze vrees, is een uitwerking van krachtige wakker schuddingen door het woord des toorns, hetwelk in de ziel een gevoel verwekt van haar recht op de eeuwige verdoemenis, want deze vrees is niet in elke zondaar :hij, die verblind is door de duivel, en die niet in staat is om te zien, dat zijn staat verdoemelijk

is, hij heeft deze vrees niet in zijn hart, maar hij, die zich onder de krachtige werkingen van het woord des toorns bevindt, zoals plaats heeft met de uitverkorenen Gods bij hun eerste bekering, hij heeft deze goddelijke vrees in zijn hart, dat is, hij vreest, dat die verdoemenis over hem zal komen, welke hij zich naar de rechtvaardigheid Gods heeft waardig gemaakt, omdat hij Zijn heilige wet verbroken heeft. Dit is de vrees, die de drie duizend deed uitroepen: 'Wat zullen wij doen, mannen broeders?' en die de stokbewaarder deed uitroepen, en dat wel met grote angst der ziel: 'Lieve heren! wat moet ik doen opdat ik zalig worde?' Handelingen 16:30.

De handelwijze van God is, te doden en levend te maken, te slaan en daarna te helen, toen het gebod tot Paulus kwam, werd de zonde weer levend, en hij stierf, en die wet, welke verordineerd was ten leven, bevond hij ten dode te zijn, dat is, zij velde het vonnis des doods over hem vanwege zijn zonden, en sloeg zijn geweten met dat vonnis. Daarom, van die tijd af, dat hij het woord hoorde: 'Waarom vervolgt gij Mij?' hetwelk op hetzelfde neerkomt als wanneer tot hem was gezegd: Waarom begaat gij doodslag? Lag hij onder het vonnis der veroordeling door de wet, en onder deze vrees voor dat vonnis in zijn geweten. Hij lag, zeg ik, daaronder, totdat Ananias tot hem kwam om hem te troosten, en hem de vergeving der zonden te prediken. Handelingen 9. De vrees dus, die ik nu goddelijk noem, zij is die vrees, welke eigenlijk genoemd wordt de vrees voor de eeuwige verdoemenis vanwege de zonde, en deze vrees is bij haar eerste ontwaken goed en goddelijk, omdat zij in de ziel oprijst uit een waarachtig gevoel van haar werkelijke staat. Haar staat van natuur is verdoemelijk, omdat deze zondig is, en omdat hij niet iemand is, die alsnog gelooft in Christus tot vergeving van zonden: 'Die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden.' 'Die niet gelooft, is alreeds veroordeeld, en de toorn Gods blijft op hem.' Johannes 3:18, 36.

En wanneer de zondaar dit voor het eerst begint te zien, vreest hij het met recht, ik zeg, hij vreest het met recht en reden, en daarom goddelijk, omdat hij door deze vrees het vonnis onderschrijft, dat tegen hem is uitgegaan vanwege zijn zonde.

Ten tweede. Door wie of door wat wordt deze vrees gewerkt in het hart? Hierop zal ik in het kort antwoorden. Zij wordt gewerkt in het hart door de Geest van God, welke daar in het eerst werkt als een Geest der dienstbaarheid, met het doel om ons met vrees te vervullen. Dit wijst Paulus aan, zeggende: 'Want gij hebt niet ontvangen de Geest der dienstbaarheid wederom tot vrees.' Romeinen 8:15. Hij zegt niet: Gij hebt niet ontvangen de Geest der dienstbaarheid, want die hadden zij ontvangen, en dat wel om vrees bij hen te verwekken, hetwelk geschiedde bij hun eerste bekering, zoals uit de voorbeelden bovenvermeld duidelijk blijkt, alles wat hij zegt, is, dat zij Hem niet wederom hadden ontvangen, dat is, nadat de Geest, als een Geest der aanneming, gekomen is: want dan komt Hij niet meer als een Geest der dienstbaarheid. Het is dus de Geest van God, namelijk de Heilige Geest, die ons overtuigt van zonde, en alzo van onze verdoemelijke staat ter oorzaak van de zonde. Johannes 16:8-9.

Want het is onmogelijk, dat de Geest van God ons van zonde overtuigt, of Hij moet ons ook tonen, dat onze staat verdoemelijk is vanwege de zonde, voornamelijk indien Hij

ons also overtuigt voor wij geloven, en dat is de bedoeling van onzen Heere in die plaats: 'van zonde, ' en also van hun verdoemelijke staat door de zonde, omdat zij in Mij niet geloven.

Wanneer dus de Geest van God in het hart werkt als een Geest der dienstbaarheid, doet Hij het door in ons te werken door de wet: ' want door de wet is de kennis der zonde.' Romeinen 3:20. En in deze Zijn werking wordt Hij gepast een Geest der dienstbaarheid genoemd:

1. Omdat Hij ons door de wet toont, dat wij inderdaad in dienstbaarheid zijn aan de wet, de duivel, de dood en de verdoemenis, want dit is onze eigenlijke staat van natuur, ofschoon wij het niet zien totdat de Geest van God komt om deze onze staat van dienstbaarheid aan onze eigen zinnen te openbaren, door ons onze zonden te openbaren door de wet.

2. Hij wordt in deze Zijn werking de Geest der dienstbaarheid genoemd, omdat Hij ons hier ook houdt, te weten, in dit gezicht en gevoel van onze staat der dienstbaarheid, zo lang als dienstig is dat wij daar zouden blijven, hetwelk voor sommige der heiligen een langere, en voor sommige een kortere tijd is. Paulus werd er drie dagen en drie nachten in gehouden, maar de stokbewaarder en de drie duizend, voor zover men kan afleiden, niet boven een uur, maar sommigen in deze latere tijden worden er gedurende dagen en maanden in gehouden, zo niet jaren. Maar, zeg ik, laat de tijd langer of korter zijn, het is de Geest van God, die hem onder dit juk houdt, en het is goed, dat een mens er in ZIJN tijd onder gehouden wordt, gelijk de uitspraak is van de Klaagliederen: 'Het is goed voor een man, dat hij het juk in zijn jeugd draagt.' Klaagliederen 3:27. Dat is, bij zijn eerste ontwaken, zo lang als het deze Heilige Geest goedddunkt op deze wijze door de wet te werken.

Nu wordt, gelijk ik zei, de zondaar in het eerst door de Geest van God in deze dienstbaarheid gehouden, dat is, hij ontvangt zulk een ontdekking van zijn zonde en van zijn verdoemenis vanwege de zonde, en wordt ook zo vast onder het gevoel daarvan gehouden, dat het niet in de macht staat van enig mens, noch ook zelfs van de engelen des hemels, om hem te ontbinden of in vrijheid te stellen, totdat de Heilige Geest Zijn bediening verandert, en in de zoete en vrede ademende tijdingen van zaligheid door Christus in het evangelie tot zijn arme, terneergeslagen en bekommerd geweten komt.

Ten derde. Ik kom u nu aantonen wat deze vrees in de ziel doet. Nu, ofschoon deze goddelijke vrees niet altijd bij ons voortduurt, zoals ik u straks verder zal aantonen, zo verschilt zij nochtans in grote mate van die, welke geheel en al ongoddelijk is van zichzelf, beide ter oorzaak van de auteur, alsook van de uitwerkingen daarvan. Van de auteur of bewerker heb ik u vroeger gesproken, ik zal u nu zeggen wat zij doet.

1. Deze vrees doet een mens zich zelf veroordelen vanwege de zonde, en met een gebrokenen geest voor God onder dit oordeel neervallen, hetwelk welbehaaglijk is aan

God, omdat de zondaar door dit te doen God in Zijn uitspraak rechtvaardigt, en de gegrondheid van Zijn oordeel erkent. Psalm 51:1-4.

2. Gelijk deze vrees een mens zichzelf doet veroordelen en hem zich voor Gods voeten doet neer werpen, zo ook doet zij hem zijn ellende voor Zijn aangezicht betreuren en bewenen, hetwelk ook welgevallig is in Zijn ogen, 'Ik heb wel gehoord, dat zich Efraïm beklagt, zeggende: Gij hebt mij getuchtigd, en ik ben getuchtigd geworden als een ongewend kalf, ' enz. Jeremia 31:18, 19.

3. Deze vrees doet een mens aan Gods voeten liggen, en zijn mond in het stof steken, of er mogelijk nog hoop is. Dit is ook welbehaaglijk aan God, omdat nu de zondaar als niets is, en in zijn eigen ogen minder dan niets, wat aangaat enig goed of verdienste: 'Hij zitte eenzaam en zwijge stil, ' omdat hij nu dit juk op zich heeft, 'hij steke zijn mond in het stof, zeggende: Misschien is er verwachting.' Klaagliederen 3:28, 29.

4. Deze vrees doet een mens tot God roepen om genade, en dat wel met de meeste ootmoed, nu roept hij met bewustheid, nu roept hij met verslagenheid, nu gevoelt en roept hij, nu draagt hij leed en roept hij: 'O God! wees mij zondaar genadig!' Lukas 18:13.

5. Deze vrees maakt, dat een mens niet datgene kan aannemen tot troost en ondersteuning, hetwelk anderen, die daarvan ontbloot zijn, zullen opnemen, en waarmee zij zich zullen tevreden stellen. Deze mens moet door God zelf worden gewassen, en door God zelf van zijn zonde worden gereinigd. Psalm 51.

6. Daarom verdwijnt deze vrees niet totdat de Geest van God Zijn bedeling aangaande deze zaak verandert, door na te laten nu door de wet te werken zoals tevoren, en tot de ziel te komen met het zoete woord der belofte van leven en zaligheid door Jezus Christus. Tot dusver is deze vrees goddelijk, dat is, totdat Christus door de Geest in het evangelie geopenbaard en aan ons geschonken wordt, en langer niet.

Tot dusver is deze vrees goddelijk, en de reden, waarom zij goddelijk is, is, omdat het grondwerk daarvan goed is. Ik heb u vroeger gezegd wat deze vrees is, namelijk, dat het de vrees voor de verdoemenis is. De grond nu voor deze vrees is goed, gelijk blijkt uit deze

Bijzonderheden:

1. De ziel vreest de verdoemenis, en dat met recht, omdat zij in haar zonden is.
2. De ziel vreest de verdoemenis terecht, omdat zij niet het geloof in Christus bezit, maar voor het tegenwoordige onder de wet is.
3. De ziel vreest de verdoemenis nu terecht, omdat door de zonde, de wet en door gemis van geloof de toorn van God op haar blijft.

Maar nu, ofschoon deze vrees Gods tot dusver goed en goddelijk is, nochtans nadat Christus door de Geest in het woord des evangelies aan ons is geopenbaard, en wij er toe zijn gebracht om Hem aan te nemen als also geopenbaard en ons aangeboden door een waarachtig en levend geloof, nu is deze vrees, te weten, der verdoemenis, niet langer goed, maar ongoddelijk. Ook werkt de Geest van God ze nimmer weer in ons. Nu ontvangen wij niet de Geest der dienstbaarheid wederom tot vrees, dat wil zeggen, om de verdoemenis te vrezen, maar wij hebben ontvangen de Geest der aanneming, waardoor wij roepen: Abba, Vader. Maar ik wens niet verkeerd te worden verstaan, wanneer ik zeg, dat deze vrees niet langer goddelijk is. Ik bedoel niet met betrekking tot het wezen en de innerlijkheid daarvan, want ik geloof, dat het hetzelfde is in de kiem, hetwelk naderhand zal opgroeien tot een hogere trap, en tot een meer zachte en evangelische loop en wijze van werking, maar ik bedoel aangaande deze daad van het vrezen der verdoemenis, ik zeg, zij zal nimmer door de Geest bestuurd worden tot dat werk, zij zal nimmer weer die vrucht voortbrengen. En mijn redenen zijn:

Redenen, waarom de Geest van God deze ongoddelijke vrees niet kan werker.

1. Omdat de ziel, door zich door de belofte, door de Geest, aan Jezus Christus over te geven, van die grondslag afgerukt wordt, op welke zij stond toen zij met recht de verdoemenis vreesde. Zij heeft nu vergiffenis van zonden ontvangen, zij is nu niet meer onder de wet, maar in Jezus Christus door het geloof, zo is er dan nu geen verdoemenis voor haar. Handelingen 26:18, Romeinen 6:14, 8:1. Daar het grondwerk nu dus weggenomen is, werkt de Geest die vrees niet weer.

2. Hij kan, nadat Hij tot de ziel gekomen is als een Geest der aanneming, niet weer komen als een Geest der dienstbaarheid om de ziel in zijn eerste vrees te dompelen, te weten, een vrees voor de eeuwige verdoemenis, omdat Hij niet kan bevestigen en tegenspreken, doen en laten. Als een Geest der aanneming zei Hij tot mij, dat mijn zonden mij waren vergeven, dat ik opgenomen was in het verbond der genade, dat God mijn Vader was door Christus, dat ik onder de belofte der zaligheid was, en dat deze roeping en genade gift van God tot mij duurzaam en onberouwelijk is. En meent gij, dat Hij, nadat Hij dit aan mij heeft bekend gemaakt, en de waarheid daarvan aan mijn kostelijke ziel heeft verzegeld, tot mij komen zal, en mij zeggen, dat ik nog in mijn zonden ben, onder de vloek der wet en de eeuwige toorn van God? Neen, neen, het woord des evangelies is niet ja, ja, neen, neen. Het is slechts ja en amen, dit is het, gelijk God waarachtig is, 2 Corintheërs 1:17-20.

3. Daar de staat van de zondaar dus veranderd is, en dat mede door de verandering van bedeling van de Geest, omdat Hij afgelaten heeft van nu als een Geest der dienstbaarheid te zijn om ons tot vrees te brengen, en tot ons hart gekomen is als de Geest der aanneming om ons te doen roepen: Abba, Vader, kan Hij niet weer tot Zijn eerste werk teruggaan, want indien dit het geval ware, dan moest Hij toestemmen, ja, en ook bekrachtigen de onheilige en paapse leer: heden vergeven, morgen onvergeven, heden een kind van God, morgen een kind der hel, maar wat zegt de Schrift? Zo zijt gij dan niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen, en

huisgenoten Gods gebouwd op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste hoeksteen, op welke het gehele gebouw, bekwaam samengevoegd zijnde, opwast tot een heilige tempel in de Heere, op welke ook gij mede gebouwd wordt tot een woonstede in de Geest.’ Efeziërs 2:19-22.

Tegenwerping. Maar dit is tegengesteld aan mijn bevinding. Wel, Christen, wat is uw bevinding? Wel, ik was in het eerst, gelijk gij gezegd hebt, bezeten met een vrees der verdoemenis, en also onder de macht van de Geest der dienstbaarheid. Goed zo, en hoe was het daarna? Wel, nadat ik een tijd lang achtereen in deze vrees verkeerd had, werd mij de Geest der aanneming gezonden om aan mijn ziel de vergeving der zonden te verzegelen, en dit deed Hij, en ook werd ik door dezelfde Geest geholpen om, gelijk gij gezegd hebt, tot God te roepen: Abba, Vader. Goed zo, en wat toen? Wel, daarna kwam ik in even grote vrees als ik ooit vroeger in geweest was.

Antwoord. Dit alles kan toegestemd worden, en desniettemin zal toch wat ik gezegd heb een waarheid blijven, want ik heb niet gezegd, dat een Christen, nadat de Geest der aanneming gekomen is, niet weer in even grote vrees zal verkeren, want hij kan meerdere vrees hebben dan hij in het begin had, maar ik zeg, dat, nadat de Geest der aanneming gekomen is, de Geest der dienstbaarheid, als zodanig, niet meer van God gezonden wordt, om ons in die vrees te brengen. Want, let op, want ‘wij hebben niet ontvangen de Geest der dienstbaarheid wederom tot vrees.’ Laat het Woord waarheid zijn, wat ook uw bevinding is. Verstaat gij mij niet?

Nadat de Geest van God mij heeft bekend gemaakt, en mij ook heeft geholpen om het te geloven, dat de Heere om Christus’ wil mijn ongerechtigheden heeft vergeven, zegt Hij niet weer tot mij, dat zij niet vergeven zijn. Nadat de Geest van God mij heeft geholpen, door Christus, om God mijn Vader te noemen, zegt Hij niet weer tot mij, dat de duivel mijn vader is. Nadat Hij mij heeft bekend gemaakt, dat ik niet onder de wet ben, maar onder de genade, zegt Hij niet weer tot mij, dat ik niet onder de genade ben, maar onder de wet, en dat ik door haar, vanwege mijn zonden, word overgeleverd aan de toorn en het oordeel van God, maar dit is de vrees, die de Geest, als een Geest der dienstbaarheid, in het eerst in de ziel werkt.

Vraag. Kunt gij mij nog verdere redenen opgeven om mij te overtuigen van de waarheid van hetgeen gij zegt?

Antwoord. Ja.

1. Omdat de Geest, daar Hij Zichzelf niet kan logenstraffen, Zijn eigen orde van werking niet kan omverwerpen, noch ook die getuigenis tegenspreken, die Zijn knechten, door zijn ingeving, hebben gegeven van Zijn orde van werking met hen. Maar Hij moet het eerste doen, indien Hij tot ons zegt-en wel nadat wij Zijn eigen getuigenis hebben ontvangen, dat wij onder de genade zijn-dat wij nog onder de zonde, de wet en de toorn zijn. En Hij moet het tweede doen, indien Hij-nadat Hij het eerste werk aan ons als een Geest der dienstbaarheid heeft doorlopen, en overgegaan is tot het tweede als een Geest

der aanneming als een Geest der dienstbaarheid weer zou omverwerpen wat Hij tevoren had gebouwd als een Geest der aanneming. En het derde moet dus noodzakelijk volgen, dat is, Hij werpt de getuigenis van Zijn dienstknechten omver, want zij hebben gezegd, dat wij nu de Geest der dienstbaarheid wederom tot vrees niet weer ontvangen, dat is, nadat wij door de Heilige Geest in staat gesteld zijn om God Abba, Vader te noemen.

2. Dit is ook duidelijk, omdat het verbond, in hetwelk de ziel nu opgenomen is, blijft, en eeuwigdurend is, niet op de veronderstelling van mijn gehoorzaamheid, maar op het onveranderlijk voornemen Gods, en de krachtadigheid van de gehoorzaamheid van Christus, wiens bloed dit ook heeft bevestigd. Het is 'in alles wel geordineerd en bewaard,' zei David, en daarin, zei hij, is 'al mijn heil.' 2 Samuel 23:5. Het verbond is dus eeuwigdurend in zichzelf, daar het op zulk een goede grondslag is opgericht, en blijft daarom tot in eeuwigheid bestaan ten goede van hen, die daarin zijn ingewikkeld. Luister naar de inhoud van het verbond, en naar de getuigenis Gods van de waarheid daarvan: 'Want dit is het verbond, dat Ik met het huis Israëls maken zal na die dagen, zegt de Heere: Ik zal Mijn wetten in hun verstand geven, en in hun harten zal Ik die inschrijven: en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn. En zij zullen niet leren, een ieder zijn naaste, en een ieder zijn broeder, zeggende: Ken de Heere, want zij zullen Mij allen kennen van de kleine onder hen tot de grote onder hen. Want Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijn, en hun zonden en hun overtredingen zal Ik geenszins meer gedenken.' Hebrëen 8:10-12. Indien nu God also zal doen aan hen, die Hij heeft begrepen in Zijn eeuwigdurend genadeverbond, dan zal Hij hun zonden geenszins meer gedenken, dat is, ter veroordeling-want also is het, dat Hij ze vergeet, dan kan ook de Heilige Geest, die ook één is met de Vader en de Zoon, niet weer tot ons komen, namelijk nadat wij in het bezit gesteld zijn van deze heerlijke vruchten van dit verbond, als een Geest der dienstbaarheid, om ons in de vrees der verdoemenis te brengen.

3. De Geest van God kan, nadat Hij tot mij gekomen is als een Geest der aanneming, geenszins weer tot mij komen als een Geest der dienstbaarheid, om mij in vrees te brengen, dat is, in mijn eerste vrees, omdat ik door dat geloof, hetwelk Hij, namelijk God zelf, in mij heeft gewrocht, om te geloven en God te noemen: Abba, Vader, verenigd ben met Christus, en niet meer op mijn eigen benen sta, in mijn eigen zonden, of verrichtingen, maar in Zijn heerlijke gerechtigheid, voor Hem, en voor Zijn Vader, maar Hij zal geen lid wegwerpen van Zijn lichaam, van Zijn vlees en van Zijn benen, ook wil Hij niet, dat de Geest van God zou komen als een Geest der dienstbaarheid om hem in een gegronde vrees der verdoemenis te brengen, die volkomen voor God staat in de gerechtigheid van Christus, want dat is een klaarblijkelijke tegenstrijdigheid.

Vraag. Maar kan Hij niet weer komen als een Geest der dienstbaarheid, om mij in mijn eerste vrees te brengen mij ten goede?

Antwoord. De tekst zegt het tegendeel: 'Want wij hebben niet ontvangen de Geest der dienstbaarheid wederom tot vrees.' Ook wordt God er niet toe gedreven uit gebrek aan wijsheid, om te bevestigen en tegen te spreken, te doen en ongedaan te maken, of

anders kan Hij geen goed doen. Wanneer wij zonen zijn, en de aanneming tot kinderen hebben ontvangen, is Hij niet gewoon naderhand de Geest te zenden om ons bekend te maken, dat wij slaven en erfgenamen der verdoemenis zijn, alsook dat wij zijn zonder Christus, zonder de belofte, zonder genade, en zonder God in de wereld, en dit toch moet Hij doen, indien Hij tot ons komt, nadat wij Hem hebben ontvangen als een Geest der aanneming, en ons, als een Geest der dienstbaarheid, in vrees brengt als tevoren. Deze ongodelijke vrees gewerkt door de geest des duivels.

Vraag: Maar door welke geest is het dan, dat ik wederom in vrees gebracht word, namelijk in de vrees der verdoemenis, en alzo in dienstbaarheid?

Antwoord. Door de geest des duivels, die steeds werkt om het geloof, de hoop en de troost der godzaligen te niet te maken.

Vraag. Hoe blijkt dat?

Antwoord.

1. Door de ongegrondheid van zulk een vrees.
2. Door de ongepastheid daarvan.
3. Door de uitwerkingen daarvan.

1. Door de ongegrondheid van zulk een vrees. De grond is weggenomen, want een gegronde vrees voor de verdoemenis is deze: Ik ben nog in mijn zonden, in een staat der natuur, onder de wet, zonder geloof, en alzo onder de toorn van God. Dit, zeg ik, is de grond van de vrees der verdoemenis, de ware grond om ze te vrezen, maar nu is de mens, van wie wij spreken, iemand, bij wie de grond van deze vrees weggenomen is door de getuigenis en het zegel van de Geest der aanneming. Hij is geroepen, gerechtvaardigd, en heeft, voor de waarheid van deze zijn toestand, het onderpand van de Geest der aanneming ontvangen, en is daardoor in staat gesteld om God te noemen: Abba, Vader. Van hem nu, die dit heeft ontvangen, is de grond van de vrees der verdoemenis weggenomen, daarom, zeg ik, is mijn vrees, omdat zij zonder grond is, vals, en alzo geen werk van de Geest van God.

2. Door de ongepastheid daarvan. Deze geest komt altijd te laat. Hij komt, nadat de Geest der aanneming is gekomen. Satan is er steeds op uit om te vroeg of te laat te wezen. Indien hij de mensen wil doen geloven, dat zij kinderen zijn, zal hij het hen zoeken wijs te maken, terwijl zij slaven zijn, slaven van hem en van hun lusten. Als hij hen wil doen geloven, dat zij slaven zijn, is het, wanneer zij zonen zijn, en de Geest der aanneming, en door die Geest de getuigenis van hun zoonschap, tevoren hebben ontvangen. En deze boosheid is in zijn natuur ingeworteld: 'want hij is een leugenaar, en de vader der leugen, ' en de heiligen worden met zijn leugens niet beter bekend dan hierin, dat hij er altijd op werkt om het werk en de orde van de Geest der waarheid tegen te spreken. Johannes 8.

3. Het blijkt ook uit de uitwerkingen van zulk een vrees. Want er is een zeer groot onderscheid tussen de natuurlijke uitwerkingen van de vrees, welke inderdaad gewerkt is door de Geest der dienstbaarheid en die, welke naderhand gewerkt wordt door de geest des duivels. Het ene, te weten, de vrees, die gewerkt wordt door de Geest der dienstbaarheid brengt ons tot de belijdenis der waarheid, te weten, dat wij voor het tegenwoordige zonder Christus, zonder genade, zonder geloof zijn, dat is, terwijl Hij in ons werkt in onze zondige en verdoemelijke staat, maar het andere, te weten, de geest des duivels, wanneer die komt, hetwelk geschiedt nadat de Geest der aanneming gekomen is, die brengt er ons toe om een leugen uit te spreken, dat is, om te zeggen, dat wij zonder Christus, zonder genade en zonder geloof zijn. Dit nu, zeg ik, is geheel en in al zijn delen een leugen, en hij is de vader van die leugen.

Daarenboven, de rechtstreekse strekking van de vrees, die de Geest van God, als een Geest der dienstbaarheid, in de ziel werkt, is om ons er toe te brengen om met berouw tot God weer te keren door Jezus Christus, maar die laatste vrees strekt rechtstreeks om een mens, als hij eerst het werk van God geloofend heeft gelijk geschiedt, als hij daaraan toegeeft, geheel en al van God en Zijn genade tot hem in Christus te doen afwijken, gelijk duidelijk zal blijken, indien gij slechts een eenvoudig, duidelijk en oprecht antwoord geeft op de volgende vragen. Deze vrees drijft een mens van God af.

Vraag:

1. Doet u niet deze vrees in twijfel trekken of er wel ooit een werk der genade in uw ziel gewrocht is?

Antwoord. Ja zeker, dat doet zij.

Vraag:

2. Doet u niet deze vrees in twijfel trekken of wel ooit uw eerste vrees gewerkt werd door de Heilige Geest van God.

Antwoord. Ja voorzeker, dat doet zij.

Vraag:

3. Doet u niet deze vrees in twijfel trekken of gij wel ooit inderdaad enige ware troost hebt ontvangen van het Woord en de Geest van God?

Antwoord. Ja voorzeker, dat doet zij.

Vraag:

4. Vindt gij niet met deze vrees duidelijke verzekeringen vermengd, dat uw eerste vertroosting voortkwamen of van uw verbeelding, of van de duivel, en een vrucht waren van zijn misleidingen?

Antwoord. Ja voorzeker, dat bevind ik zo.

Vraag:

5. Verzwakt niet deze vrees uw hart in het gebed?

Antwoord. Ja, dat doet ze.

Vraag:

6. Houdt u niet deze vrees terug van het aangrijpen der belofte van zaligheid door Jezus Christus?

Antwoord. Ja, want ik denk: Als ik vroeger bedrogen ben, als ik vroeger troost ontvangen heb door een geest van misleiding, waarom kan het dan ook nu niet weer het geval zijn? Op die wijze ben ik bevreesd de belofte aan te grijpen.

Vraag:

7. Strekt niet deze vrees om uw hart te verharderen en om u wanhopig te maken?

Antwoord. Ja zeker, dat doet ze.

Vraag:

8. Is niet deze vrees voor u een beletsel, om profijt te trekken uit het horen of lezen van het Woord?

Antwoord. Ja voorzeker, want wat ik ook hoor of lees, altijd denk ik: Niets dat goed is behoort aan mij.

Vraag:

9. Strekt niet deze vrees om godslasteringen in uw hart op te wekken tegen God?

Antwoord. Ja zo, dat ik er bijna waanzinnig onder word.

Vraag:

10. Doet niet deze vrees u soms denken, dat het vergeefs voor u is langer op de Heere te wachten?

Antwoord. Ja voorzeker, en ik ben menigmaal bijna tot het besluit gekomen, dat ik niet langer wil lezen, bidden, horen, omgaan met Gods volk, en met meer dergelijke zaken mij ophouden.

Wel, arme Christen, het verblijdt mij, dat gij mij zo duidelijk hebt geantwoord, maar, ik bid u, zie op uw antwoord terug. Hoeveel dat van God komt meent gij dat in deze dingen is? Hoeveel van Zijn Geest en de genade van Zijn Woord? Letterlijk niets, want het is onmogelijk, dat deze dingen de ware en natuurlijke uitwerkingen zijn van de werkingen van de Geest van God, als een Geest der dienstbaarheid. Dit is niet iets hetwelk Hij doet. Ziet gij de klauw van de duivel daar niet in, ja, ziet gij die niet in elke van de tien dingen, die gij belijdt? Is er geen verregaande boosheid tastbaar in elke van de uitwerkingen van deze vrees? Ik besluit dan, gelijk ik begon, dat de vrees, die de Geest van God, als een Geest der dienstbaarheid, werkt, goed en goddelijk is, niet alleen uit oorzaak van de auteur, maar ook ter oorzaak van de grond en de uitwerkingen, maar toch, zij kan niet langer duren als zodanig, als het bovengenoemde besluit voortbrengende, dan totdat de Geest, als de Geest der aanneming, komt, omdat dan de ziel met klaarheid uitgerukt wordt uit de staat en toestand, in welke zij zichzelf van nature en door de zonde gebracht had, en ingezet wordt in Christus, en alzo door Hem in een staat van leven en gelukzaligheid door genade.

Daarom, indien voor het eerst de vrees weerkeert in uw ziel, nadat de Geest der aanneming met u geweest is, weet, dat zij niet komt van de Geest van God maar klaarblijkelijk van de geest des duivels, want zij is een leugen in zichzelf, en haar uitwerkingen zijn zondig en duivels.

Tegenwerping. Maar ik had ook zulk een boosheid in mijn hart bij mijn eerste ontwaken, en daarom moet, volgens uw argument, ook dat van de duivel zijn.

Antwoord. Zover als die boosheid ging in uw hart, zo verzocht de duivel en uw eigen hart u tot wanhoop te drijven, en u daar te doen omkomen, maar gij hebt de vraag vergeten, de vraag is niet of gij toen ontrust werd door zulke ongerechtigheden, maar of uw vrees voor de verdoemenis op die tijd niet rechtmatig en goed was, omdat zij gegrond was op uw tegenwoordige toestand, welke was, dat gij waart buiten Christus, in uw zonden, en onder de vloek der wet, en of nu, sinds de Geest der aanneming tot u gekomen is, en aan u, en voor u heeft gedaan datgene, waarvan melding gemaakt is, ik zeg, of gij nu om iets wat dan ook plaats diende te geven aan dezelfde vrees, voortvloeiende uit dezelfde grond, de verdoemenis. Het is duidelijk, dat dit niet mag geschieden, omdat de grond, de oorzaak weggenomen is.

Tegenwerping. Maar sinds ik verzegeld werd tot de dag der verlossing, heb ik gruwelijk tegen God gezondigd, heb ik dan nu geen oorzaak om te vrezen, zoals tevoren? Kan dan nu niet de Geest der dienstbaarheid opnieuw gezonden worden om mij in vrees te brengen, evenals in het eerst? De zonde was de eerste oorzaak, en ik heb nu gezondigd.

Antwoord. Neen, in genen dele, want wij hebben niet ontvangen de Geest der dienstbaarheid wederom tot vrees, dat is, God heeft ons die niet gegeven, 'want God heeft ons niet gegeven een geest der vreesachtigheid, maar der kracht en der liefde, en der gerechtigheid.' 2 Timotheus 1:7. Indien dus onze eerste vrees weer over ons komt, nadat wij uit Gods handen hebben ontvangen de Geest der liefde, der kracht en der

gematigdheid, moet zij worden tegengestaan, al hebben wij ook gruwelijk tegen onze God gezondigd. Dit is duidelijk uit 1 Samuel 12:20. 'Vreest niet, gij hebt al dit kwaad gedaan.' Dat is, niet met die vrees, welke hen van God zou hebben doen vlieden, als besluitende, dat zij nu Zijn volk niet waren. En de reden is: omdat de zonde het verbond niet kan opheffen, in hetwelk de kinderen Gods, door Zijn genade, opgenomen zijn. 'Indien Zijn kinderen mijn wet verlaten, en in mijn rechten niet wandelen, indien zij mijn inzettingen ontheiligen, en mijn geboden niet houden, zo zal Ik hun overtreding met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheid met plagen. Maar mijn goedertierenheid zal Ik van hem niet wegnemen, en in mijn getrouwheid niet feilen,' Psalm 89:31-34.

Nu, indien de zonde het verbond niet opheft, indien de zonde mij niet uit dit verbond werpt, hetwelk persoonlijk met de Zoon van God gemaakt is, en in welks handen ik door de genade van God gesteld ben, dan dien ik niet, al heb ik ook gezondigd, te vrezen met mijn eerste vrees. De zonde kan, nadat de Geest der aanneming gekomen is, de betrekking niet opheffen van Vader en zoon, van Vader en kind. En dit beweerde de kerk met recht, en dat wel toen haar hart onder grote hardheid was, en toen zij zich schuldig gemaakt had aan het afwijken van Zijn wegen, want zij zegt: 'Gij zijt toch onze Vader.' Jesaja 63:16, 17. Toch zijt Gij het, al is dit ook onze toestand, en al erkent Israël ons ook niet voor de zodanige.

Dat de zonde de betrekking van Vader en zoon niet opheft, is verder duidelijk. 'Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij diegenen, die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden. En aangezien gij kinderen zijt, zo heeft God de Geest Zijns Zoons uitgezonden in uw harten, die roept: Abba, (of Vader) Vader!' Let nu op: 'Zo dan, gij zijt niet meer een dienstknecht, 'dat is, niet meer onder de wet des doods en der verdoemenis, 'maar een zoon, en indien gij een zoon zijt, zo zijt gij ook een erfgenaam van God door Christus.' Galaten 4:4-7.

Veronderstel, een kind beledigt en overtreedt gruwelijk tegen zijn vader, is de betrekking tussen hen daarom opgeheven? Wederom, veronderstel, dat de vader de zoon geselt en kastijdt voor zulk een overtreding, is de betrekking tussen hen daarom opgeheven? Ja, veronderstel, dat het kind nu, uit onwetendheid, roepen zou, en zeggen: Deze man is nu mijn vader niet meer, is hij daarom nu niet meer zijn vader? Ziet niet iedereen de dwaasheid in van zulk een redenering? Welnu, van dezelfde natuur is die leer, welke zegt, dat, nadat wij de Geest der aanneming hebben ontvangen, de Geest der dienstbaarheid weer tot ons gezonden wordt om ons met de vrees der eeuwige verdoemenis te vervullen.

Weet dan, dat uw zonde, nadat gij hebt ontvangen de Geest der aanneming om tot God te roepen: Abba, Vader! gerekend wordt voor de overtreding van een kind, niet van een slaaf, en dat alles, wat u wegens die overtreding overkomt, slechts de kastijding van een Vader is, en- 'wat zoon is er, die de vader niet kastijdt?' Het is uw opmerking waard, dat de Heilige Geest diegenen op hun plaats zet, die, onder hun kastijdingen vanwege de

zonde, vergeten om God hun Vader te noemen: ‘En gij hebt, ‘ zegt Paulus, ‘vergeten de vermaning, die tot u als tot zonen spreekt: Mijn zoon! acht niet klein de kastijding des Heeren, en bezwijkt niet, als gij van Hem bestraft wordt.’

Ja, merkt nog verder op, dat Gods kastijding van Zijn kinderen wegens hun zonde een teken is van genade en liefde, en niet van Zijn toorn en uw verdoemenis, daarom is er nu geen grond voor bovengenoemde vrees: ‘Want wie de Heere lief heeft, kastijdt Hij, en Hij geselt iedere zoon, die Hij aanneemt. Hebreeën 12. Indien nu God niet wil, dat zij, die de Geest des Zoons hebben ontvangen, hoewel Hij hen kastijdt, de betrekking zullen vergeten, waarin zij door de aanneming tot kinderen staan tot God, indien Hij hen op hun plaats zet, die dit vergeten, wanneer Zijn roede op hun rug is wegens de zonde, dan is het duidelijk, dat die vrees, welke gij hebt onder een schijn van de wederkomst van de Geest, als een Geest der dienstbaarheid, om u met de vrees der eeuwige verdoemenis te vervullen, niets anders is dan Satan onder een dekmantel, om des te beter zijn listen over u te doen gelukken.

Ik zal u nog twee of drie voorbeelden meer geven, waarin het blijken zal, dat gij, wat u ook overkomt, ik bedoel als een kastijding voor de zonde, nadat de Geest der aanneming gekomen is, door het geloof vasthouden moet aan de betrekking van Vader en zoon. Van het volk, van hetwelk Mozes spreekt, wordt gezegd, dat zij de Rotssteen van hun zaligheid hebben licht geacht, welke Rotssteen Jezus Christus is, en dat is inderdaad een gruwelijke zonde, nochtans zegt hij: ‘Is Hij niet uw Vader, die u verkregen heeft?’ en vermaant hen dan om te gedenken aan de dagen van ouds. Deuteronomium 32:6. Diegenen, van welke gesproken wordt bij de profeet Jeremia hadden met vele boeleerders gehoereerd, en allerlei boosheden bedreven, en waren, gelijk het heet in een andere schriftuur plaats, van hun God afgehoereerd, nochtans roept God hun door de profeet toe, zeggende: ‘Zult gij niet van nu af tot Mij roepen: Mijn Vader! Gij zijt de leidsman van mijn jeugd!’ Jeremia 3:4. Herinnert u ook die verhevenen tekst, vermeld in 1 Samuel 12:20, ‘Vreest niet, gij hebt al dit kwaad gedaan, ‘ en legt er u op toe om het geloof in uw ziel te bewaren, dat gij een kind zijt, als het waar is, dat Gij tevoren de Geest der aanneming hebt ontvangen, en dat gij also niet onder uw eerste vrees behoort te vervallen, omdat de grond weggenomen is, namelijk de eeuwige verdoemenis.

Laat nu niemand uit hetgeen er gezegd is moed scheppen om een loszinnig leven te leiden, onder de veronderstelling, dat zij eens in Christus zijn, en altijd in Christus, en het verbond kan niet verbroken worden, noch de betrekking van Vader en kind opgeheven, want zij, die dit doen, het is duidelijk, hebben niet leren kennen wat het is, de Geest der aanneming te ontvangen. Het is de geest des duivels in zijn eigen kleur, die hun dit ingeeft, en die hen overhaalt alzo te handelen. Zullen wij het kwade doen, opdat het goede daaruit voortkome? zullen wij zondigen, opdat de genade te meerder worde? of zullen wij een snood leven leiden, omdat God ons door genade verlost heeft van de toekomstige toorn? dat zij verre: deze gevolgtrekkingen zijn de tekenen, dat iemand inderdaad ontbloot is van de vrees Gods, en van de Geest der aanneming meteen. Want wat zoon is er, die, omdat de vader de betrekking niet kan verbreken, noch toelaten, dat

de zonde dit doet-dat is, de betrekking, die er bestaat tussen de Vader en hem-die daarom zeggen zal: Ik zal geheel en al naar mijn eigen lusten leven, ik zal mij er op toelekken om een voortdurende kwelling voor mijn Vader te zijn?

Overwegingen om zulke verzoeken te verhinderen:

Doch opdat de duivel (want sommigen zijn niet onbekend met zijn listen) geen voordeel zou verkrijgen op sommigen van de zonen, om hen af te trekken van de kinderlijke vrees van hun Vader, laat mij hier, om zulke verzoeken te verhinderen, aan dezulken de volgende overwegingen aanbieden.

Ten eerste. Ofschoon God de betrekking niet kan en niet zal opheffen, welke de Geest der aanneming heeft gemaakt tussen de Vader en de zoon, om enige zonde, die dezulken bedrijven, nochtans kan Hij, en Hij doet het menigmaal, de troost van hun aanneming van hen wegnemen, door niet toe te laten, dat Zijn kinderen, terwijl zij zondigen, het zoete en troostvolle gevoel daarvan aan hun harten hebben. Hij kan hen door strikken laten omringen en door plotselinge vrees laten verontrusten. Hij weet duisternis te zenden, opdat zij niet zien, en hen, door overvloed van wateren te laten bedekken. Job 22:10, 11.

Ten tweede. God weet Zijn aangezicht voor hen te verbergen, en hen also met die bedeling te treffen, dat de gehele wereld niet bij machte zal zijn hen te troosten. 'Als Hij het aangezicht verbergt, wie zal Hem dan aanschouwen?' Job 23:8-9, 34:29.

Ten derde. God kan u opnieuw bezwaren met de zonden, die Hij al zolang vergeven heeft, en dat op zulk een wijze, dat het bitter zal zijn voor uw ziel. 'Want Gij schrijft tegen mij, bittere dingen, ' zegt Job, 'en Gij doet mij erven de misdaden van mijn jonkheid.' Hierdoor ook deed Hij eens David daartegen zuchten en bidden als een onverdraaglijke bekommernis. Job 13:26, Psalm 25:7.

Ten vierde. God kan u in ketenen in de kerker leggen, en een steen op u rollen, Hij kan uw voeten bevestigen in de stok, en u tot een schouwspel maken voor mensen en engelen. Klaagliederen 3:7, 53, 55, Job 13:27, Nahum 3:6.

Ten vijfde. God weet de zoete werkingen en zalige invloeden van Zijn genade in uw ziel te doen ophouden, en die regenbuien des evangelies, welke gij vroeger hebt genoten, nu voor u niets anders te doen worden dan pulver en stof. Psalm 51, Deuteronomium 28:24.

Ten zesde. God weet tegen u te strijden 'met het zwaard Zijns monds, ' en u tot een mikpunt te maken voor Zijn pijlen, en dit is een aller verschrikkelijkste bedeling. Openbaring 2:16, Job 6:4, Psalm 38:2-5.

Ten zevende. God weet u zo door schuld en benauwdheid neer te buigen, dat gij op generlei wijze in staat zult zijn uw hoofd op te heffen. Psalm 40:12.

Ten achtste. God weet uw beenderen te verbrijzelen, en u daarom in voortdurende geestesangst te doen leven, ja, Hij kan een vuur in uw beenderen zenden, hetwelk branden zal en niemand zal het uitdoven. Psalm 51:8, Klaagliederen 3:4, 1:13, Psalm 102:3, Job 30:30.

Ten negende. God weet u terzijde te leggen, en geen gebruik van u te maken in betrekking tot enig werk voor Hem in uw geslacht. Hij kan u terzijde werpen als een gebroken vat. Psalm 31:12, Ezechiël 44:10-13.

Ten tiende. God weet u te doden, en u van de aarde weg te nemen vanwege uw zonden. 1 Corinthiërs 11:29-32.

Ten elfde. God weet u te plagen in uw dood, met grote plagen en van lange duur. Psalm 78:45, Deuteronomium 28.

Ten twaalfde. Wat zal ik zeggen? God weet Satan op u los te laten, wanneer gij op sterven ligt, kan Hij hem vrijheid geven u dan aan te vallen met grote verzoeken, Hij weet u te bezwaren met al uw liefdeloosheid jegens Hem, en dat wel wanneer gij, gelijk ik zei, van de wereld scheidt, Hij kan maken, dat uw leven in voortdurende twijfel voor uw aangezicht is, en u niet toelaten enige troost te scheppen dag of nacht, ja, Hij kan u zelfs tot waanzinnigheid drijven door Zijn kastijdingen om uw dwaasheid, en nochtans zal alles door Hem u aangedaan worden, gelijk een vader zijn zoon kastijdt. Deuteronomium 28:65-67.

Ten dertiende. Verder, God weet u in een wolk van uw doodsbed te doen vallen, Hij kan u in het donker laten sterven, wanneer gij sterft, zult gij niet weten, waarheen gij gaat, te weten, naar de hemel of naar de hel. Ja, Hij weet het u te laten toeschijnen, dat gij het leven niet deelachtig wordt, beide in uw eigen ogen, alsook in de ogen van hen, die u aanschouwen. 'Laat ons dan vrezen, ' zegt de Apostel-ofschoon niet met slaafse, doch met kinderlijke vrees-'dat niet te eniger tijd, de belofte van in Zijn rust in te gaan nagelaten zijnde, iemand van u schijne achtergebleven te zijn.' Hebreeën 4:1.

Dit alles nu, en veel meer, kan God de Zijnen als een vader aandoen door Zijn roede en vaderlijke bestraffingen. Ach! wie weten het dan zij, die zich daaronder bevinden, in welke verschrikkingen, vrees, benauwdheden en ontzetting God Zijn volk kan brengen, Hij kan hen brengen in een oven, een vuur, en geen tong kan het uitspreken waarin al niet, zo ondoorgrondelijk en vreselijk zijn Zijn vaderlijke kastijdingen, en geven hun nochtans nimmer de Geest der dienstbaarheid wederom tot vrees. Daarom, indien gij een zoon zijt, wacht u voor de zonde, opdat niet al deze dingen u overvallen en over u komen.

Tegenwerping. Maar ik heb gezondigd, en ben onder deze hoge en machtige hand Gods.

Antwoord. Dan weet gij, dat hetgeen ik zeg, waarheid is, maar wees nochtans op uw hoede voor te luisteren naar zulke verzoeken, welke u zouden willen doen geloven,

dat gij buiten Christus zijn, onder de wet en in een staat der verdoemenis, en wees ook op uw hoede, dat gij niet tot het besluit komt, dat de bewerker van deze vrees de Geest van God is, weer tot u gekomen als een Geest der dienstbaarheid, om u in zulk een vrees te brengen, opdat gij niet voor uzelf onbewust de duivel tart, uw Vader onteert, de goede leer omverwerpt, en uzelf in een dubbele verzoeking brengt.

Tegenwerping. Maar als God aldus met een mens handelt, wat kan hij dan anders denken, dan dat hij een verworping is, iemand, die buiten de genade, buiten Christus en buiten het geloof staat?

Antwoord. Neen, maar waarom verzoekt gij de Heere uw God? Waarom zondigt gij en tergt gij de ogen van Zijn heerlijkheid? 'Wat klaagt dan een levend mens? Een ieder klage vanwege zijn zonden.' Klaagliederen 3:39. Hij plaagt of bedroeft de mensenkinderen niet van harte, maar zo gij zondigt, zo zal God, ofschoon Hij uw ziel moge zaligen, gelijk Hij zal doen indien gij een aangenomen zoon van God zijt, u nochtans doen weten, dat zonde zonde is, en Zijn roede, waarmee Hij u zal kastijden, zal, zo het nodig mocht zijn, van schorpioenen gemaakt worden. Lees het gehele boek der Klaagliederen, lees Jobs en Davids klachten, ja, lees wat Zijn Zoon, Zijn Geliefden overkwam, en dat, toen Hij slechts in de plaats van zondaren stond, in Zichzelf ten enenmale onschuldig zijnde, en overweeg dan, o gij zondigend kind van God! Of het enige onrechtvaardigheid is in God, ja, of het niet noodzakelijk is, dat gij gekastijd wordt voor uw zonde. Maar dan, zeg ik, wanneer de hand Gods op u is, hoe smartelijk dit ook moge zijn, wees dan op uw hoede en wacht u, dat gij geen plaats verleent aan uw eerste vrees, opdat gij niet, gelijk ik vroeger zei, aan uw bezoeking toevoegt, en om u hier te helpen, zal ik u enige weinige voorbeelden geven van de gedragingen van sommige der heiligen onder enige van de zwaarste bezoeken, die zij vanwege de zonde ondervonden hebben.

Gedragingen van sommige der heiligen onder zware verzoeken vanwege de zonde:

Ten eerste. Job was in grote droefenis, en dat wel, zoals hij beleed, vanwege de zonde, in die mate, dat hij zei, dat God hem tot Zijn mikpunt gesteld had om naar te schieten, en dat Hij als een reus tegen hem aanliep, dat Hij hem bij de nek greep en hem verpletterde, en hem rekende als Zijn vijand, dat Hij Zijn aangezicht voor hem verborg, en dat hij niet wist waar Hem te vinden, nochtans rekende Hij dit alles niet als een teken van een verdoemelijke staat, maar als een beproeving en kastijding, en zei, toen hij in het heetste van de strijd was: 'Hij beproeve mij, als goud zal ik uitkomen.' En wederom, toen de verzoeker hem de gedachte wilde opdringen, dat God hem wilde doden antwoordt hij met het grootste vertrouwen: 'Ziet, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?' Job 7:20, 13:15, 14:12, 16, 19:11, 23:8-10.

Ten tweede. David klaagde, dat God zijn beenderen verbrijzeld had, dat Hij Zijn aangezicht gesteld had tegen zijn zonden, en de vreugde Zijns heils van hem genomen had, nochtans zegt hij juist op deze tijd: 'O God, Gij God mijns heils!' of van mijn zaligheid. Psalm 51:8-14.

Ten derde. Heman klaagde, dat zijn ziel der tegenheden zat was, dat God hem in de onderste kuil gelegd had, dat Hij zijn bekenden verre van hem had gedaan, en zijn ziel verstiet, en Zijn aanschijn voor hem verborg. Dat hij van der jeugd aan bedrukt was en dood brakende, hij zegt bovendien, dat de hittige toornigheden Gods over hem gingen, dat Zijn verschrikkingen hem deden vergaan, ja, dat hij te dier oorzake twijfelmoedig was, en toch, voor hij nog een van deze klachten uit, klemmt hij zich vast aan God als Zijn God, zeggende: 'O HEERE, God mijns heils!' Psalm 88.

Ten vierde. De kerk in de Klaagliederen klaagt, dat de HEERE haar bedroefd had vanwege de veelheid van haar overtredingen, en wel in de dag van Zijn hittige toorn, alsook dat Hij haar geweldigen onder de voet had vertreden, en dat Hij de Heidenen tegen haar had opgeroepen, zij zegt, dat Hij haar in Zijn toorn met een wolk bedekt had, dat Hij geworden was als een vijand, en dat Hij haar koperen boeien verzwaaard had, zij voegt er bovendien bij, dat Hij de oren had gesloten voor haar gebed, haar tanden met zandsteentjes had verbrijzeld, en haar in de as had neergedrukt, en tenslotte, dat Hij haar geheel had verworpen. Maar wat doet zij onder al deze beproeving? geeft zij haar geloof en haar hoop op, en keert zij weer tot die vrees, die de eerste dienstbaarheid verwekte? Neen, 'de HEERE is mijn deel, zegt mijn ziel, daarom zal ik op Hem hopen, ' ja, zij voegt er aan toe: 'HEERE! Gij hebt de twistzaken van mijn ziel getwist, Gij hebt mijn leven verlost.' Klaagliederen 1:5, 2:1, 2, 5, 3:7, 8, 16, 5:22, 3:24, 31, 58.

Deze dingen tonen, dat Gods volk, zelfs nadat zij de Geest der aanneming ontvangen hebben, gruwelijk in de zonde gevallen zijn, en daarvoor bitter gekastijd zijn geworden, en ook, dat zij, toen de roede het smartelijkst op hen was, zeer gewetensvol waren in het toegeven aan hun eerste vrees, waarmee zij bevreesd werden gemaakt door de Geest, toen Hij werkte als een Geest der dienstbaarheid, want inderdaad de Geest der dienstbaarheid komt niet als zodanig voor de tweede maal om ons in vrees te brengen, dat is, nadat Hij als de Geest der aanneming tot de ziel gekomen is.

Ik besluit dan, dat die vrees, die gewerkt wordt door de Geest der dienstbaarheid, goed en goddelijk is, omdat de grond daarvoor zuiver is, en ik besluit ook, dat Hij maar eens als een Geest der dienstbaarheid tot de ziel komt, en die eenmaal is voor Hij komt als een Geest der aanneming: en zo dus dezelfde vrees uw hart wederom aangrijpt, dat is, zo gij, nadat gij de Geest der aanneming hebt ontvangen, wederom vreest, dat uw ziel de verdoemenis zal ondergaan, dat gij buiten Christus zijt, en onder de wet, is die vrees boos en uit de duivel, en zij behoort in geen geval door u te worden toegelaten.

Hoe de duivel deze vrees werkt.

Vraag. Maar aangezien het is gelijk gij zegt, hoe werkt dan de duivel, nadat de Geest der aanneming gekomen is, het kind van God wederom in de vrees, dat hij buiten Christus is, geen vergiffenis heeft ontvangen, en alzo een erfgenaam is van de eeuwige verdoemenis?

Antwoord.

1. Door het werk der genade, dat in onze harten gewrocht is, en de getuigenis van de Heilige Geest der aanneming te loochenen, en ons over te halen dit ook te doen. Of,
2. Door misbruik te maken van onze onbekendheid met de eeuwigdurende liefde Gods tot de Zijnen in Christus, en de duur van het verbond der genade. Of,
3. Door misbruik te maken van de een of andere schriftuur plaats, die zulk een mening schijnt voor te staan, maar het niet doet. Of,
4. Door onze zinnen en onze rede te misleiden. Of,
5. Door ons ongeloof te versterken. Of,
6. Door ons oordeel te overschaduwen met nare duisternis. Of,
7. Door ons nagmaakte voorstellingen van God te geven. Of,
8. Door onze innerlijke bedorvenheden op te wekken en aan het woelen te brengen. Of,
9. Door een menigte akelige godslasteringen in onze harten uit te gieten. Of,
10. Door verkeerde uitleggingen te geven aan de roede en de kastijdende hand van God. Of,
11. Door er ons mee te bezwaren, dat onze slechte gedragingen onder de roede en de kastijdende hand van God een teken is, dat wij inderdaad geen genade hebben, maar in één woord verdoemde, buiten de genade geslotene verworpingen zijn.

Door deze dingen, en andere daaraan gelijk, brengt Satan, zeg ik, het kind van God niet alleen aan de grenzen, maar zelfs tot in het binnenste van de vrees der verdoemenis, nadat het een zalige getuigenis heeft ontvangen van het eeuwige leven, en dat wel door de Heilige Geest der aanneming.

HET VOLK VAN GOD MOET ZIJN ROEDE VREZEN.

Vraag. Maar zoudt gij niet wenschen, dat het volk Gods met vrees voor Zijn roede is aangedaan, en bevreesd is voor Zijn oordelen?

Antwoord. Ja, en hoe meer zij daarvoor recht bevreesd zijn, hoe minder en hoe zeldzamer zij daaronder zullen komen, want het is gebrek aan vrees, die ons in de zonde brengt, en het is de zonde, die ons in deze bezoeken brengt. Doch ik zou niet wenschen, dat zij vreesden met de vrees der slaven, want dat zal geen meerdere kracht geven tegen de zonde, maar ik zou wenschen, dat zij vreesden met de eerbiedige vrees der zonen, en dat is de weg om af te wijken van het kwaad.

Vraag. Hoe geschiedt dat?

Antwoord. Wel, door steeds te geloven, daar men tevoren de Geest der aanneming heeft ontvangen, dat Hij onze Vader is, en alzo te vrezen met de vrees der kinderen, niet gelijk

slaven een tiran vrezen. Ik zou daarom wensen, dat zij zagen op Zijn roede, bestraffingen, plagen en kastijdingen, en ook op de toorn waarmee Hij dat alles oplegt, als slechts de bedelingen van hun Vader. Wanneer dit geloofd wordt, onderhoudt het, of helpt ten minste onderhouden, in het hart een buigen onder de roede als van een zoon. Dit onderhoudt ook in de ziel een belijdenis der zonde als van een zoon, en een rechtvaardigen van God onder al de bestraffingen, waarmee Hij onze ziele wondt. Dit dringt er ons ook toe om tot Hem te komen, om aanspraak te maken op en ons vast te houden aan vorige gunstbewijzen, om meer te verwachten, en te hopen, dat al Gods tegenwoordige bedelingen omtrent ons een goed einde zullen hebben. Micha 7:9, Klaagliederen 1:18, Psalm 77:10-12, Klaagliederen 3:31-34. God nu wil, dat wij also Zijn roede zullen vrezen, omdat Hij besloten is ons daarmee te kastijden, indien wij tegen Hem zondigen, gelijk ik alreeds heb aangetoond, want ofschoon Gods ingewanden zich in Hem omkeerden, zelfs terwijl Hij Zijn volk Zijn bedreigingen doet horen, nochtans zo wij zondigen, zal Hij de roede zo hard aanleggen, dat Hij ons doet uitroepen: 'O wee nu ons, dat wij zo gezondigd hebben!' Klaagliederen 5:16, en daarom, gelijk ik zei, wij moeten bevreesd zijn voor Zijn oordelen, doch alleen, gelijk tevoren is aangewezen, als voor de roede, de toorn en het oordeel van een Vader.

Vijf overwegingen om aan te dringen op kinderlijke vrees.

Vraag. Maar hebt gij nog enige andere overwegingen om ons te bewegen om God te vrezen met kinderlijke vreze?

Antwoord. Ik zal u in deze plaats vijf geven.

1. Overweeg, dat God het dienstig oordeelt, dat het also geschiedt, en Hij is wijzer van hart dan gij, Hij weet het best hoe Zijn volk te beveiligen voor de zonde, en heeft hun tot dat einde de wet en de geboden gegeven om zo te lezen, opdat zij mogen leren Hem te vrezen als een Vader. Job 37:24, Prediker 3:14, Deuteronomium 17:18-19.

2. Overweeg, dat Hij geweldig is in vermogen, zo Hij slechts aanraakt met een vaderlijke aanraking, kan mens noch engel het verdragen, ja, Christus maakt van dat argument gebruik: 'Vreest Dien, die, nadat Hij gedood heeft, ook macht heeft in de hel te werpen, ja, Ik zeg u, vreest Dien.' Lukas 12:4-5.

3. Overweeg, dat Hij overal is, gij kunt niet buiten zijn gezicht of Zijn tegenwoordigheid zijn, noch buiten het bereik van Zijn hand. 'Zult gij Mij niet vrezen, spreekt de HEERE?' 'Zou zich iemand in verborgene plaatsen kunnen verbergen, dat Ik hem niet zou zien? spreekt de HEERE, vervul Ik niet de hemel en de aarde, spreekt de HEERE?' Jeremia 5:22, 23:24.

4. Overweeg, dat Hij heilig is, en niet met welgevallen op de zonden van Zijn volk kan neer zien. Daarom, zegt Petrus, 'als gehoorzame kinderen, wordt niet gelijkvormig aan de begeerlijkheden, die tevoren in uw onwetendheid waren, maar gelijk Hij, die u geroepen heeft, heilig is, zo wordt ook gijzelf heilig in al uw wandel, daarom dat er

geschreven is: Zijt heilig, want Ik ben heilig. En indien gij tot een Vader aanroept Degene, die zonder aanneming des persoons oordeelt naar een ieders werk, zo wandelt in vrees de tijd van uw inwoning.'

5. Overweeg, dat Hij goed is, en goed voor u geweest is, goed, in dat Hij u tussen anderen heeft uitverkoren, en u heeft gered van hun dood en hun hel, ofschoon gij misschien erger waart in uw leven dan zij, die Hij liet liggen, toen Hij u aangreep. O dit moet uw hart dringen om de Heere te vrezen al de dagen uws levens. 'En zij zullen vrezende komen tot de HEERE en tot Zijn goedheid, in het laatste der dagen.' Hosea 3:5. En nu heb ik voor het tegenwoordige die vrees afgehandeld, ik bedoel wat aangaat haar eerste werkingen, te weten, om mij in de vrees der verdoemenis te brengen, en zal in de volgende plaats gaan handelen.

OVER DE GENADEGAVE DER VREES, WELKE MEER ONMIDDELIJK BEDOELD WORDT IN DE TEKST.

Ik zal nu over deze vrees spreken, welke ik een blijvende goddelijke vrees noem, eerst, bij wijze van verklaring, waarbij ik zal aantonen,

- Ten eerste. Hoe zij in de Schrift beschreven wordt.
- Ten tweede zal ik u aantonen waar deze vrees uit voortvloeit. En dan zal ik u,
- Ten derde, ook aantonen wat uit haar voortvloeit.

Hoe deze vrees beschreven wordt door de Schrift.

Ten eerste. Wat aangaat het eerste dezer, te weten, hoe door de Schrift deze vrees beschreven wordt, en dat,

- Ten eerste. Meer algemeen.
- Ten tweede. Meer bijzonder.

Ten eerste. Meer algemeen.

1. Zij wordt genoemd een genade gave, dat is, een zoet en zalig werk van de Geest der genade, gelijk Hij door God aan de uitverkorenen gegeven is. Hierom zegt de apostel: 'Laat ons de genade vasthouden, door welke wij welbehaglijk God mogen dienen met eerbied en godvruchtigheid', of goddelijke vrees. Hebreeën 12:28. Want gelijk die vrees, die dienstbaarheid brengt, in de ziel gewerkt wordt door de Geest als een Geest der dienstbaarheid, zo wordt deze vrees, welke een vrees is die wij hebben terwijl wij in de vrijheid der zonen staan, door Hem gewerkt als Hij aan ons onze vrijheid openbaart: 'Waar de Geest des Heeren is, daar is vrijheid', dat is, waar Hij is als een Geest der aanneming, de ziel vrijmakende van die dienstbaarheid, onder welke zij gehouden werd door dezelfde Geest, terwijl Hij werkte als een Geest der dienstbaarheid. Daarom, dat

Hij, gelijk Hij genoemd wordt een Geest werkende dienstbaarheid tot vrees, als de Geest des Zoons en der aanneming genoemd wordt: 'De Geest der vrees des HEEREN ' Jesaja 11:2. Omdat het die Geest der genade is, die de bewerker, versterker en onderhouder is van onze kinderlijke vrees, of van die vrees, welke die van een zoon is, en die de uitverkorenen onderwerpt aan God, Zijn woord en Zijn wegen, aan Hem, zijn Woord en Zijn wegen, als een Vader.

2. Deze vrees wordt ook genoemd de vrees Gods, niet gelijk die, welke ongoddelijk is, alzo genoemd wordt, noch ook gelijk die alzo kan genoemd worden, welke gewerkt wordt door de Geest als een Geest der dienstbaarheid, maar bij wijze van verhevenheid, te weten, als een bedeling van de genade van het evangelie, en als een vrucht der eeuwige liefde. 'En Ik zal Mijn vrees in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken'. Jeremia 32:38-41.

3. Deze vrees Gods wordt Gods schat genoemd, want zij is een van zijn uitgezochte juwelen, zij is een van de zeldzaamheden des hemels: 'De vrees des HEEREN zal zijn schat zijn.' Jesaja 33:6. En zij mag wel met zulk een naam genoemd worden, want als schat wordt de vrees des Heeren niet in elke hoek gevonden. Er wordt gezegd, dat alle mensen geen geloof hebben, omdat dat ook kostelijker is dan het goud, hetzelfde wordt gezegd aangaande deze vrees: 'Er is geen vrees Gods voor hun ogen, ' dat is, het merendeel der mensen is ten enenmale ontbloot van dit dierbare kleinood, deze schat, de vrees des Heeren. Arme zwervelingen, wanneer zij strompelende aan het huis van een heer komen, mogen misschien enige overgeschoten brokken krijgen, zij mogen ook oude schoenen en enige ellendige weggeworpen lompen krijgen, maar zij krijgen geen van zijn juwelen, zij mogen zijn uitgezochtste schat niet aanraken, die wordt bewaard voor de kinderen en diegenen, die zijn erfgenamen zullen zijn. Wij kunnen ook hetzelfde zeggen van deze zalige genade gave der vrees, welke hier Gods schat genoemd wordt. Zij wordt alleen geschonken aan de uitverkorenen, de erfgenamen en de kinderen der belofte, alle anderen zijn daarvan ontbloot, en blijven dit tot aan de dood en het oordeel.

4. Deze genade gave der vrees is datgene, hetwelk een mens alle mensen doet overtreffen en te boven gaan in de schatting Gods, het is datgene, hetwelk een mens tot sieraad strekt, en hem doet verkiezen boven alle anderen: 'Hebt gij, ' zegt God tot de Satan, 'ook acht geslagen op Mijn knecht Job? want niemand is op de aarde gelijk hij, een man oprecht en vroom, godvrezende en wijkende van het kwaad.' Job 1:8, 2:3. Let er op: Niemand is gelijk hij, niemand op de aarde is gelijk hij. Ik veronderstel, Hij bedoelt of (dat Job de enige oprechte en vrome man was) in die delen, of anders, dat hij de man was, die uitmuntte in de vrees des Heeren, niemand gelijk hij in het vrezen van de Heere, hij ging anderen te boven met betrekking tot het vrezen van God, het buigen voor Hem, en het zich in oprechtheid voegen naar Zijn wil, en wordt daarom de uitnemende man geacht. Het is niet de kennis van de wil van God, maar onze oprechte instemming daarmee, die bewijst, dat wij de Heere vrezen, en dat wij dit doen, dat is het, hetwelk ons het kenmerk van uitnemendheid geeft, hieruit blijkt onze oprechtheid, hierin wordt onze vroomheid openbaar.

Een oprecht en vroom man is een die God vreest, en dat wel omdat hij wijkt van het kwaad. Daarom is deze genade gave der vrees die, zonder welke geen deel of stuk der dienst, welke wij God toebrengen, door Hem kan worden aangenomen. Zij is, zoals ik het mag noemen, het zout des verbonds, hetwelk het hart gezond maakt, en moet daar daarom niet ontbreken, zij is ook datgene, waardoor al onze handelingen gezouten of gezond gemaakt worden, en dat daarom in geen daarvan moet ontbreken Leviticus 2:13.

5. Ik neem deze genade gave der vrees voor datgene, hetwelk het hart verzacht en week maakt, en dat het met ontzag vervult beide voor de goedertierenheden en de oordelen Gods. Zij is het, die in het hart die betamelijke vrees en eerbied voor de hemelse Majesteit onderhoudt, welke passend is te zijn en te worden bewaard in het hart van arme zondaren. Waarom David, wanneer hij deze vrees beschrijft, in de beoefening ervan, haar een schrik of een beroering noemt. 'Zijt beroerd, ' zegt hij, 'en zondigt niet, ' en wederom: 'Mijn hart heeft gevreesd voor Uw Woord, ' en wederom: 'Laat de hele aarde voor de HEERE vrezen, ' wat is dat? of hoe geschiedt dat? op welke wijze?' Laat alle inwoners van de wereld voor Hem schrikken.' Psalm 4:4, 119:161, 33:8. Zij is het dus, die, gelijk ik vroeger zei, zulk een uitnemende zaak is in de ogen Gods, te weten, een genade gave des Geestes, de vrees Gods, Zijn schat, het zout des verbonds, datgene, hetwelk ons alle anderen doet overtreffen, want zij is datgene, hetwelk de zondaar met ontzag voor God vervult, welke gesteldheid voor ons de sierlijkste zaak is, door alle eeuwen heen, Maar:

Ten tweede. En meer bijzonder.

1. Deze genade gave wordt genoemd 'het beginsel der wetenschap, ' omdat door de eerste genadige ontdekking van God aan de ziel deze genade gave verwekt wordt, en wederom, omdat de eerste maal dat de ziel gewaar wordt dat God in Christus goed jegens haar is, deze genade gave aangewakkerd wordt, waardoor de ziel in een heilig ontzag voor God gebracht wordt, hetwelk haar met eerbied en gepaste aandacht naar Hem doet luisteren en voor Hem doet beven. Spreuken 1:7. Het is ook uit kracht van deze vrees, dat de ziel nog meer naar de zalige kennis van God vraagt. Dit blijkt te meer, omdat, waar deze vrees Gods ontbreekt, of waar de ontdekking Gods niet met haar vergezeld gaat, het hart nog steeds weerspanning, hardnekkig en onwillig blijft om meer te kennen, ten einde zich daarnaar te voegen, ja, bij gebreke daarvan zeggen zulke zondaars eerder: Wat God aangaat, dat Hij van ons wijkte, en wat aangaat de Almachtige, aan de kennis van Zijn wegen hebben wij geen lust.

2. Deze vrees wordt genoemd 'het beginsel der wijsheid, ' omdat dan, en eerder niet, een mens waarlijk geestelijk wijs begint te worden, wat wijsheid is daar, waar de vrees Gods niet is? Job 28:28, Psalm 111:10. Daarom worden de dwazen aldus beschreven: 'Daarom dat zij de wetenschap gehaat hebben, en de vrees des HEEREN niet hebben verkoren.' Spreuken 1:29. Het Woord van God is de bron der wetenschap, in welke een mens niet met goddelijke eerbied zal zien, totdat hij begiftigd is met de vrees des Heeren. Daarom wordt zij met recht genoemd 'het beginsel der wetenschap, ' maar 'de dwazen verachten wijsheid en tucht.' Spreuken 1:7. Het is dus deze vrees des Heeren, die een mens wijs

maakt aangaande zijn ziel, aangaande het leven, en aangaande een andere wereld. Zij is het, die hem leert hoe hij heeft te handelen om aan dat geestelijke en eeuwige verderf te ontkomen, waardoor de dwaas overvallen en voor eeuwig opgeslokt wordt. Als een mens ontbloot is van deze vrees Gods, waar hij dan ook wijs moge zijn, of waarin hij moge uitmunten, omtrent de aangelegenheden van zijn ziel is er niemand dwazer dan hij, want door het gemis van de vrees des Heeren verlaat hij de beste dingen voor allerlei nietigheden, en jaagt alleen met zijn hele hart die na, welke hem in de strik zullen laten wanneer hij sterft.

3. Deze vrees des Heeren is het kwade te haten. De zonde en de ijdelheid te haten. Zonde en ijdelheid, dat zijn de zoete beten van de dwaas, en die, welke de vleselijke lust van het vlees achterna loopt, en het is alleen de kracht die er gelegen is in de vrees des Heeren, die maakt, dat de zondaar een tegenzin daartegen heeft. Job 20:12. 'Door de vrees des HEEREN wijkt men af van het kwade.' Spreuken 16:6. Dat is, men vermijdt het, scheidt zich er van af, en verafschuwt het in zijn openbaringen. Zodat het duidelijk is, dat zij, die het kwade liefhebben, geen bezitters zijn van de vrees Gods.

Er is een geslacht, dat het kwade najaagt, dat het in zich opneemt, het voedt, het ophoopt in hun harten, het verbergt, en er voor pleit, en er zich in verheugt het te doen. Deze lieden kunnen niet de vrees des Heeren in zich hebben, want dat is het te haten, en ons daarvan te doen wijken. Waar de vrees Gods en de zonde is, zal het met de ziel zijn als het was met Israël toen Omri en Tibni onder elkaar streden om beide tegelijk te regeren: een er van moet ter dood gebracht worden, zij kunnen niet tezamen leven, de zonde moet er onder, want de vrees des Heeren verwekt in de ziel een haat tegen haar, een afschuw van haar, daarom moet de zonde sterven, dat is, wat aangaat haar genegenheden en lusten, want gelijk Salomo in een ander geval zegt, 'waar geen hout is, gaat het vuur uit.'

Evenzo kunnen wij zeggen: Waar een haat is tegen de zonde, en waar men van haar wijkt, daar verliest zij veel van haar kracht, wordt zwak, en neemt af. Daarom zegt Salomo wederom: 'Vrees de HEERE, en wijk van het kwade.' Spreuken 3:7. Als iemand die zegt: Vrees de Heere, en er zal uit volgen, dat gij zult wijken van het kwade: het wijken van het kwade is een natuurlijk gevolg, een eigenaardige uitwerking van de vrees des Heeren waar zij is. Door de vrees des Heeren wijken de mensen van het kwade, dat is, in hun oordeel, wil, gemoed en genegenheden. Niet dat door de vrees des Heeren de zonde vernietigd wordt, of haar aanwezen in de ziel verloren heeft, de Kanaänieten zullen er nog altijd zijn, maar zij worden gehaat, verafschuwd, er wordt van gewalgd, tegen gevochten, tegen gebeden, tegen gewaakt, tegen gestreden, en zij worden vernederd door de ziel. Romeinen 7.

4. Deze vrees wordt genoemd een springader des levens: 'De vrees des HEEREN is een springader des levens, om af te wijken van de strikken des doods.' Spreuken 14:27 Zij is een springader of fontein, welke zo voortdurend de ziel voorziet met verschillende overdenkingen over de zonde, over God, over de dood en het eeuwige leven, dat zij de ziel in voortdurende beoefening der deugd en in heilige beschouwing houdt. Zij is een

springader des levens: elke werking daarvan, elke handeling en oefening daarvan heeft een ware en natuurlijke strekking tot geestelijk en eeuwig geluk. Waarom de wijze man in een andere plaats zegt: 'De vrees des HEEREN is ten leven: want men zal verzadigd zijnde vernachten, met het kwaad zal men niet bezocht worden.' Spreuken 19:23. Zij is of strekt ten leven, even als van nature alles een strekking heeft tot datgene, wat er het natuurlijkst voor is, het vuur om te branden, het water om nat te maken, de steen om te vallen, de zon om te schijnen, de zonde om te besmetten, enz. Alzo, zeg ik, strekt de vrees des Heeren ten leven: het is haar natuur de ziel aan te drijven om God te vrezen, om zich aan Christus over te geven, en nederig voor Hem te wandelen. Zij 'is een springader des levens, om af te wijken van de strikken des doods.' Wat zijn de strikken des doods, dan de zonde, de listen des duivels, enz. Van welke de vrees Gods een natuurlijke strekking heeft u te verlossen, en u in de weg te houden, die ten leven strekt.

5. Deze vrees des Heeren wordt genoemd 'de tucht der wijsheid.' Spreuken 15:33. Gij hebt vroeger gehoord, dat zij het beginsel der wijsheid is, maar hier vindt gij haar genoemd de tucht der wijsheid, want inderdaad, zij is niet alleen datgene, hetwelk maakt, dat een mens begint wijs te worden, maar iets waardoor hij toeneemt en zijn voordeel doet met al die middelen tot het leven, welke God tot dat einde heeft beschikt, dat is, beide tot zijn eigen, en ook tot zijns naasten zaligheid. zij is de tucht der wijsheid, zij zal een mens bekwaam maken om al zijn natuurlijke vermogens, al zijn natuurlijke wijsheid te gebruiken tot Gods eer en zijn eigen welzijn.

Er ligt zelfs in vele natuurlijke dingen iets, hetwelk ons, indien wij daarin waren onderwezen, zeer veel zou helpen tot het verstaan van geestelijke zaken: 'Want in wijsheid heeft God de hele wereld gemaakt, ' ook is er niets dat God gemaakt heeft, hetzij in de hemel boven of op de aarde beneden, of er ligt de een of andere geestelijke verborgenheid in opgesloten. Waaraan de mensen zich niets meer storen dan aan de grond, welke zij betreden, of aan de stenen, die onder hun voeten zijn, en dat al, omdat zij deze vrees des Heeren niet bezitten, want hadden zij die, zij zou hen leren te bedenken, en wel door de kennis Gods, die door de vrees van Hem in hun harten gelegd is, dat er, omdat Hij zo groot is en zo goed, noodzakelijk een overvloedige mate van wijsheid moet zijn in de dingen, die Hij heeft gemaakt. Die vrees zou ook trachten uit te vinden welke die wijsheid is, ja, en aan de ziel de tucht of onderwijzing dier wijsheid geven.

Dat zij genoemd wordt de tucht der wijsheid, het geeft ons te kennen, dat haar strekking is alles in evenwicht en in goede orde te houden in de ziel. Toen Job bemerkte, dat zijn vrienden niet met hem handelden naar rechtmatigheid en op een ordentelijke wijze, zei hij, dat zij 'de vrees des Almachtigen' verlaten hadden. Job 6:14 Want deze vrees houdt een mens in evenwicht in zijn woorden en in zijn oordeel over de dingen. zij kan vergeleken worden bij de ballast van een schip of bij het gewicht aan de balans van een weegschaal: zij houdt alles in evenwicht en doet ons ook de rechte koers houden in betrekking tot de dingen aangaande God en de mens.

Waar de vrees Gods uit voortvloeit.

Ten tweede.

Ik kom nu tot de tweede zaak, te weten, u aan te tonen waar deze vrees Gods uit voortvloeit.

Ten eerste. Deze vrees, deze genade gave der vrees, deze kinderlijke vrees Gods, zij vloeit voort uit de onderscheidende liefde Gods tot Zijn uitverkorenen: 'Ik zal hun tot een God zijn, ' zegt Hij, 'en Ik zal Mijn vrees in hun hart geven.' Geen anderen ontvangen ze dan zij, die ingesloten en opgebonden zijn in die bundel. Daarom wordt er van hen in dezelfde plaats gezegd, dat zij diegenen zijn, die opgesloten zijn in het eeuwige of eeuwigdurende verbond Gods, en alzo aangewezen om het volk te zijn, dat gezegend zou worden met deze vrees. 'En Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, ' zegt God, 'dat Ik van achter hen niet zal afkeren, opdat Ik hun wel doe, en Ik zal Mijn vrees in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken.' Jeremia 32:38-40. Dit verbond verklaart ons, dat God in Zijn hart onderscheidende liefde heeft voor sommige der mensenkinderen, want Hij zegt, dat Hij hun tot een God zal zijn, dat Hij hen niet zal verlaten, noch ook toelaten, dat zij van Hem afwijken, te weten, geheel. In het hart van deze mensen legt Hij Zijn vrees, die gezegende genade gave, en dat zeldzame en krachtdadige teken van Zijn liefde en van hun eeuwige zaligheid.

Ten tweede. Deze vrees vloeit voort uit een nieuw hart. Deze vrees is niet in de mensen van nature, de vrees der duivels mogen zij hebben, alsook een ongoddelijke vrees Gods, maar deze vrees is in niemand dan waar een nieuw hart woont, een andere vrucht en een andere uitwerking van dit eeuwigdurende verbond en van deze onderscheidende liefde Gods. 'En Ik zal u een nieuw hart geven, ' een nieuw hart, wat voor een is dat? wel, dezelfde profeet zegt in een andere plaats: 'Een hart om Mij te vrezen, ' een besneden hart, een geheiligd hart. Jeremia 32:39, Ezechiël 11:19, 36:26. Zo dan, totdat een mens een hart van God ontvangt, een hart van de hemel, een nieuw hart, heeft hij deze vrees Gods niet in zich. Nieuwe wijn moet niet in oude lederen zakken gedaan worden, opdat niet het een, te weten, de lederen zakken, de wijn bederft, of de wijn de lederen zakken, maar nieuwe wijn moet nieuwe lederen zakken hebben, en dan zullen beide behouden worden. Mattheus 9:17. Deze vrees Gods moet niet zijn, kan niet gevonden worden in oude harten, oude harten zijn geen lederen zakken, uit welke deze vrees Gods voortkomt, maar wel komt zij voort uit een eerlijk en goed hart, uit een nieuw hart, uit zulk een, dat eveneens een uitwerking is van het eeuwigdurende verbond en de liefde van God tot de mensen. 'En Ik zal hun enerlei hart geven' om Mij te vrezen. Er moet in alle handelingen hart zijn, en zonder hart is geen handeling goed, ook kan er geen geloof, liefde of vrees voortkomen uit elke soort van hart. Dit moet voortvloeien uit zulk een, welks natuur het is zulke vruchten op te leveren en voort te brengen. Leest men ook druiven van doornen, of vijgen van distels? Zo kan er uit een bedorven hart niet zulk een vrucht voortkomen als de vrees Gods, als in God te geloven en God lief te hebben. Lukas 6:43-45. Het hart is van nature bedrieglijk boven alle dingen, en uitermate snood: hoe zou dan uit zulk een hart de vrees Gods kunnen voortvloeien? Het kan niet. Hij dus, die geen nieuw hart uit de handen van God ontvangen heeft, kan de Heere niet vrezen.

Ten derde. Deze vrees Gods vloeit voort uit een indruk, een gezonde indruk, die het Woord van God op onze zielen maakt, want zonder een indruk van het Woord is er geen vrees Gods. Hierom wordt er gezegd, dat God aan Israël goede wetten, inzettingen en rechten gaf, opdat zij ze mochten leren, en door ze te leren de Heere hun God mochten leren vrezen. Daarom, zegt God, in een andere plaats: ‘Vergadert het volk, de mannen, en de vrouwen, en de kinderen, en uw vreemdelingen, die in uw poorten zijn, opdat zij horen, en opdat zij leren, en vrezen de HEERE.’ Deuteronomium 6:1, 2, 31:12. Want als een mens de goede leer in drinkt in zijn ziel, zo vreest hij God. Zo hij ze veel in drinkt, vreest hij Hem in grote mate, zo hij ze slechts weinig in drinkt vreest hij Hem slechts weinig, zo hij ze in het geheel niet in drinkt, vreest hij Hem in het geheel niet. Dit dus leert ons hoe te oordelen wie de Heere vreest, het zijn zij, die leren, en die met ontzag vervuld zijn voor het Woord. Zij, nu wie het heilige Woord Gods in zijn gehele vorm afgedrukt staat op het aangezicht van hun ziel, zij vrezen God. Romeinen 6:17. Maar integendeel, zij, die de goede leer niet liefhebben, die geen plaats verlenen aan de gezonde waarheden van de God des hemels, in Zijn Testament geopenbaard, om in hun zielen neer te dalen, maar eerder haar en haar ware belijders verachten, zij vrezen God niet. Want, gelijk ik vroeger zei, deze vrees Gods, zij vloeit voort uit een gezonden indruk, die het Woord van God maakt op de ziel, en daarom,

Ten vierde. Deze goddelijke vrees vloeit voort uit het geloof, want waar het Woord een gezonde indruk maakt op de ziel, wordt door die indruk geloof verwekt, waaruit ook deze vrees voortvloeit. Daarom wordt het rechte horen van het Woord genoemd ‘het horen des geloofs.’ Galaten 3:2. Hierom wordt er wederom gezegd: ‘Door het geloof heeft Noach, door Goddelijke aanspraak vermaand zijnde van de dingen, die nog niet gezien worden, en bevreesd geworden zijnde, de ark toebereid tot behoudenis van zijn huisgezin, door welke ark hij de wereld heeft veroordeeld, en is geworden een erfgenaam der rechtvaardigheid, die naar het geloof is.’ Hebreeën 11:7.

Het woord, de waarschuwing, die hij van God had ontvangen omtrent de dingen die nog niet gezien werden, wrocht, door het geloof daarin, die vrees Gods in zijn hart, die hem de ark deed toebereiden tegen ongeziene gevaren, opdat hij een erfgenaam mocht worden van ongezien geluk. Waar dus geen geloof is in het Woord van God, daar kan deze vrees niet zijn, en waar het Woord geen gezonde indruk maakt op de ziel, daar kan dit geloof niet wezen. Zodat gelijk de ondeugden samenhangen en evenals de schakels van een keten de ene aan de andere verbonden zijn, evenzo de genade gaven des Geestes de vruchten zijn de ene van de andere, en zodanig van elkaar afhangen, dat het ene niet kan bestaan zonder het andere. Geen geloof, geen vrees Gods, des duivels geloof, des duivels vrees, der heiligen geloof, der heiligen vrees.

Ten vijfde. Deze goddelijke vrees vloeit ook voort uit een oprecht berouw over en vanwege de zonde, goddelijke droefheid werkt berouw, en goddelijk berouw brengt deze vrees voort. ‘Want ziet, ‘ zegt Paulus, ‘ditzelfde dat gij naar God zijt bedroefd geworden, hoe grote naarstigheid heeft het in u gewrocht? ja verantwoording, ja onlust, ja vrees.’ 2 Corinthiërs 7:10, 11. Berouw is het gevolg van droefheid, en droefheid is het gevolg van smart, en smart het gevolg van geloof. Nu moet de vrees dus noodzakelijk een gevolg zijn

van en voortvloeien uit berouw. Zondaar, bedrieg uzelf niet, indien gij een vreemdeling zijt ten opzichte van het oprechte berouw, hetwelk bestaat in droefheid en schaamte voor God vanwege de zonde, gelijk ook in het zich afkeren van dezelve, hebt gij geen vrees Gods, ik bedoel niet deze goddelijke vrees, want zij is de vrucht van en vloeit voort uit het oprechte berouw.

Ten zesde. Deze goddelijke vrees vloeit ook voort uit een gevoel van de liefde en goedheid van God jegens de ziel. Waar geen gevoel van hoop is op de goedheid en barmhartigheid van God door Jezus Christus, daar kan deze vrees niet zijn, maar eerder toorn en wanhoop, welke die vrees voortbrengt, die of duivels is, of wel die, welke slechts in ons gewerkt wordt door de Geest, als een Geest der dienstbaarheid, maar hiervan spreken wij nu niet, zodat de goddelijke vrees, waarover ik nu handel, voortvloeit uit een zeker gevoel of een zekere hoop op de barmhartigheid Gods door Jezus Christus. 'Zo Gij, HEERE!' zegt David, de ongerechtigheden gadeslaat, Heere! wie zal bestaan? Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.' Psalm 130:3-4. 'Bij U is barmhartigheid, ' hiervan heeft de ziel bewustheid, en hierop heeft zij hoop, en daarom vreest zij God. Inderdaad, niets kan een sterkere verplichting op het hart leggen om God te vrezen, dan gevoel van of hoop op de genade. Jeremia 33:8-9. Dit verwekt ware tederheid des harten, ware goddelijke zachtmoedigheid des geestes, dit doet in waarheid de genegenheden zich uitstrekken naar God, en in deze ware tederheid, zachtmoedigheid en het zien uitstrekken der genegenheden naar God ligt het wezen en de kern van deze vrees des Heeren, gelijk openbaar wordt uit de vrucht van deze vrees wanneer wij daarover zullen spreken.

Ten zevende. Deze vrees Gods vloeit voort uit een gepaste beschouwing van de oordelen Gods, die uitgevoerd zullen worden in de wereld, ja, ook op de belijders. Ja verder, Gods volk zelf, ik bedoel wat aangaat henzelf, heeft zulk een beschouwing van Zijn oordelen te hunwaarts, dat daardoor deze goddelijke vrees voortgebracht wordt. Wanneer Gods oordelen op de aarde zijn, hebben zij de vrees Zijns naams tengevolge, in de harten van Zijn eigen volk. 'Het haar van mijn vlees, ' zegt David, 'is te berge gerezen van verschrikking voor U, en ik heb gevreesd voor Uw oordelen.' Psalm 119:120. Toen God Uza sloeg, vreesde David de Heere te dien dage. 1 Kronieken 13:12. Inderdaad, velen letten niet op de werken des Heeren, noch geven acht op de werking van Zijn handen, en dezulken kunnen de Heere niet vrezen. Maar anderen geven acht en zijn opmerkzaam, en denken wijselijk na over Zijn handelingen, en over de oordelen, die Hij uitvoert, en dat doet hen de Heere vrezen.

Dit geeft God zelf als een middel aan om ons Hem te doen vrezen. Hierom gebiedt Hij, dat de valse profeet moet gestenigd worden, 'opdat geheel Israël het hore en vreze.' Hierom ook gebod Hij, dat de weerspannige zoon moest gestenigd worden, opdat het geheel Israël mocht horen en vrezen. Over de valse getuige moest ook hetzelfde oordeel Gods uitgevoerd worden, opdat geheel Israël het mocht horen en vrezen. Ook de man, die trots handelde, moest sterven, opdat geheel Israël het mocht horen en vrezen. Deuteronomium 13:11, 21:21, 17:13, 19:20. Er is een natuurlijke strekking in de oordelen, als oordelen, om een vrees Gods te verwekken in het hart van de mens, als

mens, maar wanneer het oordeel Gods wordt gadegeslagen door hem, die een beginsel van waarachtige genade in zijn ziel heeft, wanneer die beschouwing, zeg ik, geschiedt door een begenadigd hart, brengt zij een vrees Gods in de ziel voort van haar eigen natuur, te weten, een genadige of goddelijke vrees Gods.

Ten achtste. Deze goddelijke vrees vloeit ook voort uit een goddelijke herinnering van onze vorige benauwdheden, toen wij benauwd werden door onze eerste vrees, want ofschoon onze eerste vrees in ons verwekt werd door de werking van de Geest als een Geest der dienstbaarheid, en alzo niet altijd als zodanig zal onderhouden worden, zo laat nochtans die vrees in ons en op onze geest dat gevoel en die smaak achter van ons eerste ontwaken en onze eerste schrik, hetwelk ook deze goddelijke vrees veroorzaakt en teweegbrengt. 'Alleen wacht u, ' zegt God, 'en bewaart uw ziel wel, dat gij niet vergeet de dingen, die uw ogen gezien hebben, en dat zij niet van uw hart wijken, al de dagen van uw leven, en gij zult ze aan uw kinderen en uw kindskinderen bekend maken.'

Maar welke waren de dingen, die hun ogen hadden gezien, die hun zo tot schade zouden strekken, indien zij vergeten werden? Het antwoord is: De dingen welke zij zagen op Horeb, te weten, het vuur de rook, de donkerheid, de aardbeving, hun eerste ontwaken door de wet, waardoor zij in een vrees der dienstbaarheid gebracht werden, ja, zij moesten dit voornamelijk in gedachte houden, voornamelijk de dag, 'als gij voor het aangezicht des HEEREN, uw God, aan Horeb stond, als de HEERE tot mij zei: Vergader Mij dit volk, en Ik zal hun Mijn woorden doen horen, die zij zullen leren, om Mij te vrezen al de dagen, die zij op de aardbodem zullen leven.' Deuteronomium 4:9-11. De herinnering aan hetgeen wij zagen, gevoelden, vreesden, aan onze siddering onder het gevoel van onze eerste vrees, toen die over ons was, is datgene, hetwelk in onze harten deze goddelijke, kinderlijke vrees zal verwekken.

Ten negende. Deze goddelijke vrees vloeit voort uit het ontvangen van een antwoord op het gebed, toen wij smeekten om genade uit de hand van God. Zie het bewijs hiervoor. 'Als er honger in het land wezen zal, als er pest wezen zal, als er brandkoren, honingdauw, sprinkhanen, kevers wezen zullen, als zijn vijand in het land van zijn poorten hem belegeren zal of enige plaag, of enige ziekte wezen zal, alle gebed, alle smeking, die van enige mens, van al Uw volk Israël geschieden zal, als zij erkennen, een ieder de plaag van zijn hart, en een ieder zijn handen in dit huis uitbreiden zal, hoor Gij dan in de hemel, de vaste plaats Uwer woning, en vergeef, en doe, en geef een ieder naar al zijn wegen, gelijk Gij zijn hart kent: want Gij alleen kent het hart van alle kinderen der mensen. Opdat zij U vrezen al de dagen van hun leven, 'die zij leven zullen in het land, dat Gij onzen vaders gegeven hebt.' 1 Koningen 8:37-40.

Ten tiende. Deze genade gave der vrees vloeit ook voort uit een zalige overtuiging van het alziend oog van God, dat is, uit het geloof dat Hij met zekerheid het hart kent, en elke der gangen en wendingen daarvan ziet, dit wordt aangewezen in de laatst vermelde tekst. 'Gelijk Gij zijn hart kent, opdat zij U vrezen, ' te weten, zo velen van hen als hiervan overtuigd zijn of zullen zijn. Inderdaad, zonder deze overtuiging kan deze goddelijke vrees niet in ons zijn, het gemis van deze overtuiging maakte van de Farizeeën

zulke geveinsden. ‘Gij zijt het,’ zei Christus, ‘die uzelf rechtvaardigt voor de mensen, maar God kent uw harten.’ Lukas 16:15. De Farizeeën, zeg ik, waren hierop niet bedacht, daarom gaven zij zo zeer aan zichzelf de voorkeur boven diegenen, die veel beter waren dan zichzelf, en het is door het gemis van deze overtuiging, dat de mensen zo in verborgen zonden voort gaan, en zo zeer zonder vrees zijn, zowel voor God als voor Zijn oordelen.

Ten elfde. Deze genade gave der vrees vloeit ook voort uit een gevoel van het onpartijdig oordeel Gods over de mensen overeenkomstig hun werken. Ook dit is duidelijk uit de bovenvermelde tekst. En geef een ieder naar al zijn werken of wegen, ‘opdat zij U vrezen, enz. Dit is ook duidelijk uit het woord van Petrus. ‘En indien gij tot een Vader aanroept Degene, die zonder aanneming des persoons oordeelt naar een ieders werk, zo wandelt in vrees de tijd van uw inwoning.’ 1 Petrus 1:17. Hij, die een goddelijke overtuiging heeft van deze vrees Gods, zal voor Hem vrezen, door welke vrees hun harten in evenwicht gehouden worden, en hun werken bestuurd worden met beving, naar de wil van God. Aldus ziet gij welk een gewichtige en grote genade gave deze genade gave van de Heilige vrees Gods is, en hoe al de genade gaven van de Heilige Geest onderling hun hulp en sterkte bieden tot de voeding en het leven ervan, en ook hoe zij voortvloeit uit die alle, en afhankelijk is van elkeen van die tot haar rechte werking in het hart van hem, die haar bezit. En tot zover om u aan te tonen waaruit zij voortvloeit. En nu zal ik komen tot de derde zaak, te weten, u aan te tonen

Wat uit deze goddelijke vrees voortvloeit.

Ten derde.

U aangetoond hebbende waaruit de goddelijke vrees voortvloeit, kom ik nu, zeg ik, u aantonen wat voortkomt of voortvloeit uit deze goddelijke vrees Gods, waar zij gevestigd is in het hart van de mens. En:

Ten eerste. Er vloeit uit deze goddelijke vrees een goddelijke eerbied voor God. ‘Hij is groot,’ zei David, ‘en zeer te vrezen in de vergadering van Zijn heiligen.’ God, gelijk ik u alreeds heb aangetoond, is het eigenlijke voorwerp der goddelijke vrees, het is Zijn persoon en Zijn majesteit, waarop deze vrees steeds het oog der ziele richt. ‘Zie,’ zegt David, ‘gelijk de ogen der knechten zijn op de hand van hun heren, gelijk de ogen der dienstmaagd zijn op de hand van haar vrouw, also zijn onze ogen op de HEERE, onze God, totdat Hij ons genadig zij.’ Psalm 123:2. Niets vervult de ziel, die God vreest, zo zeer met ontzag als de heerlijke majesteit Gods. Zijn persoon wordt boven alle dingen door hen gevreesd. ‘Ik vrees God,’ zei Jozef, dat is, meer dan iemand anders, ik ben met ontzag voor Hem vervuld, Hij is mijn vrees, Hij is mijn verschrikking, ik doe al mijn handelingen als in Zijn tegenwoordigheid, als voor Zijn ogen, ik betoon eerbied voor Zijn heilige en heerlijke majesteit, doende alle dingen als met vrees en beven voor Zijn aangezicht. Genesis 42:18.

Deze vrees doet ben ook een zeer grote eerbied koesteren voor Zijn Woord, want dat ook is, gelijk ik u gezegd heb, de regel voor hun vrees, ‘De vorsten,’ zei David, ‘hebben mij vervolgd zonder oorzaak, maar mijn hart heeft gevreesd voor Uw woord.’ Uit deze genade gave der vrees dus vloeit eerbied voort voor de woorden Gods, van alle wetten vreest die mens het Woord, en hij vreest geen wet, die daarmee niet overeenstemt. Psalm 119:161. Er vloeit uit deze goddelijke vrees tederheid voort over de eer Gods. Deze vrees, zeg ik, zal oorzaak zijn, dat een mens zijn ziel kwelt, wanneer hij ziet, dat er door belijders oneer wordt toegebracht aan de naam van God en aan Zijn Woord. Wie zou U niet vrezen? zei Jeremia, o Koning der natiën! want het komt U toe. Hij zegt het als aangedaan zijnde door die oneer, welke er door de grote menigte der Joden voortdurend werd toegebracht aan Zijn naam, Zijn Woord en Zijn wegen, hij zegt het ook als hartelijk wensende, dat zij eens anders gezind mochten zijn.

Een uitspraak van dezelfde strekking vinden wij ook in de Openbaringen van Johannes. ‘Wie zou U niet vrezen, Heere!’ zegt hij, ‘en Uw naam niet verheerlijken?’ Openbaring 15:4, duidelijk besluitende, dat de goddelijke vrees een goddelijke tederheid over de eer Gods in de wereld voortbrengt, want die komt Hem toe, dat is, wij zijn ze aan Hem verschuldigd, het is een schuld, die wij aan Hem te betalen hebben. ‘Geef de Heere,’ zei David, ‘de eer verschuldigd aan Zijn naam.’ Indien er nu in het hart der godzaligen, door deze genade gave der vrees, een goddelijke tederheid verwekt wordt over de eer Gods, dan volgt er als vanzelf uit, dat waar zij, die deze vrees Gods bezitten, Zijn eer verminderd zien door de mensenkinderen, dat zij daar met smart vervuld en diep getroffen worden. ‘Waterbeken,’ zei David, ‘vlieten af uit mijn ogen, omdat zij Uw wet niet onderhouden.’ Psalm 119:136. Laat mij u hiervoor de volgende voorbeelden geven.

Hoe was David ontstoken, toen Goliath de God van Israël hoonde! 1 Samuel 17:23-29, 45, 46. Ook toen anderen verwijten tot God richtten, zegt hij ons, dat dat verwijten evenals een doodsteek in zijn beenderen was. Psalm 42:10. Hoe werd Hizkia gekweld toen Rabsake zijn God smaadde. Jesaja 37. Ook droeg David, wegens de liefde, die hij had voor de eer van Gods woord, de smaad van alle grote volken. Psalm 119:151, 89:51. Hoe teder over de eer Gods waren Eli, Daniël en de drie jongelingen. Eli stierf van vrees en schrik des harten toen hij hoorde, dat de ark Gods genomen was. 1 Samuel 4:14-18. Daniël kwam in gevaar van de muil der leeuw, door de tedere liefde, die hij had voor het woord en de dienst van God. Daniël 6:10-16. De drie jongelingen wilden zich blootstellen aan het gevaar van een brandende, vurige oven, liever dan de weg van hun God te onteren. Daniël 3:13, 16, 20. Dit dus is een van de vruchten van deze goddelijke vrees, te weten, eerbied voor Zijn naam en tederheid over Zijn eer.

Ten tweede. Er vloeit uit deze goddelijke vrees waakzaamheid voort. Gelijk er gezegd wordt van Salomo’s knechten, dat zij waakten over zijn bed, ter oorzaak van de vrees des nachts, zo kan er ook gezegd worden van hen, die deze goddelijke vrees bezitten-zij maakt hen tot een waakzaam volk. Zij doet hen waken over hun harten, en zorg dragen ze te behoeden met alle naarstigheid, opdat zij hen niet, door de een of andere aandrift, er toe zouden leiden om datgene te doen wat in zichzelf boos en verkeerd is. Spreuken 4:23, Hebreeën 12:15. Zij doet hen waakzaam zijn, opdat niet de een of andere

verzoeking van de hel hun hart binnendringen om hen te verderven. 1 Petrus 5:8. Zij doet hen waken over hun mond, en deze ook, op sommige tijden, als met een bit en breidel in toom houden, opdat zij niet overtreden met hun tong, daar zij weten, dat de tong, een boos lid zijnde, geschikt is om spoedig het vuur der hel te vatten, tot besmetting van het gehele lichaam. Jakobus 3:2-7. Zij doet hen waken over hun wegen, toezien op hun gangen, en rechte paden maken voor hun voeten. Psalm 39:1, Hebreeën 12:13. Aldus stelt deze goddelijke vrees de ziel op de wacht, opdat niet uit het hart van binnen, of uit de duivel van buiten, of uit de wereld, of enige andere verzoeking, iets het kind van God zou verrassen en overvallen om hem te besmetten of te bewerken, dat hij de wegen Gods besmet, en alzo de heiligen ergert, de mond der mensen opent, en de vijand gelegenheid geeft om schandelijk van de godsdienst te spreken.

Ten derde. Er vloeit uit deze vrees een heilige opwekking voort tot een eerbiedige omgang met de heiligen in hun godsdienstige en vrome vergaderingen, tot hun verdere voortgang in het geloof en de weg der heiligheid. 'Alsdan spreken, die de HEERE vrezen, een ieder tot zijn naaste.' Spreken, dat is, van God en Zijn heilige en heerlijke naam, Zijn koninkrijk en zijn werken, tot hun onderlinge opbouw: 'en er is een gedenboek voor Zijn aangezicht geschreven, voor diegenen, die de HEERE vrezen, en voor diegenen, die aan Zijn naam gedenken.' Maleachi 3:16. De vrees des Heeren in het hart wekt hiertoe op in al haar handelingen, niet slechts van nood, maar van nature: het is de natuurlijke uitwerking van deze goddelijke vrees de kerk te oefenen in de beschouwing van God, tezamen en afzonderlijk. Alle vrees, goede en kwade, heeft een natuurlijke geneigdheid in zich om het hart over te buigen tot de beschouwing van het voorwerp der vrees, en al arbeidde een mens er ook op om zijn gedachten af te trekken van het voorwerp van zijn vrees, hetzij dat voorwerp mensen, de hel, de duivels of iets anders was, zo zou nochtans zijn vrees, al deed hij ook wat hij kon, de eerste maal dat zij enige werkzaamheid in zich had, weer tot haar voorwerp terugkeren.

En zo is het met de goddelijke vrees: zij zal een mens met eerbied doen spreken van en denken aan de naam van God, Psalm 89:7, ja, en hem zich dermate doen oefenen in heilige gedachten van Hem, dat zijn ziel door zulke overpeinzingen zal worden geheiligd en gesterkt. Inderdaad, heilige gedachten van God, zulke als waarin gij ziet dat deze vrees het hart zich doet oefenen, bereiden het hart toe voor God. Deze vrees is het dus, waarom David bad voor het volk, toen hij zei: 'O HEERE, Gij God van onze vaders Abraham, Izaak en Israël, bewaar dit in eeuwigheid in de zin der gedachten van het hart Uws volks, en richt hun hart tot U.' 1 Kronieken 29:18.

Ten vierde. Er vloeit uit deze vrees Gods grote eerbied voor Zijn majesteit voort, in en onder het gebruik en de genieting van Gods heilige ordonnantiën. Zijn ordonnantiën zijn Zijn voorhoven en paleizen, Zijn wandelwegen en plaatsen, waar Hij Zijn tegenwoordigheid geeft aan hen, die daarin op Hem wachten, in de vrees van Zijn naam. En dit is de betekenis van het woord van de apostel: 'De gemeenten dan, door geheel Judea, en Galilea, en Samaria, hadden vrede, en werden gesticht, en wandelende in de vrees des Heeren, en de vertroosting van de Heilige Geest, werden vermenigvuldigd.' Handelingen 9:31. 'En wandelende' dat woord wijst hun gebruik aan van de

ordonnantiën Gods. Zij wandelden ia al de geboden en ordonnantiën des Heeren onberispelijk. Dit wordt in de taal van het Oude Testament genoemd: het betreden van Gods voorhoven en het wandelen in Zijn paden. Dit, zegt de tekst, deden zij hier, in de vrees Gods. Dat is, met een grote eerbied voor die God, wiens ordonnantiën het waren. 'Gij zult Mijn Sabbatten houden, en Mijn heiligdom zult gij vrezen: Ik ben de HEERE!' Leviticus 19:30, 26:2.

Het zijn twee dingen, te wandelen in Gods ordonnantiën, en er in te wandelen met een gepaste eerbied voor de majesteit en de naam van die God, wiens ordonnantiën het zijn. Het is algemeen bij de mensen, het eerste te doen, maar niemand kan het laatste doen zonder deze vrees 'Ik zal mij buigen naar het paleis van Uw heiligheid, ' zegt David, 'in Uw vrees.' Psalm 5:7. Het is deze vrees Gods dus, waaruit die grote eerbied voor Zijn majesteit voortvloeit, die Zijn heiligen in zich hebben, in en onder het gebruik en de genieting van Gods heilige ordonnantiën, en die bijgevolg onze dienst in de volbrenging ervan aannemelijk maakt bij God door Christus. Hebreeën 12. Want God verwacht, dat wij Hem dienen met vrees en beving, en het is verfoeilijk onder de mensen, wanneer iemand in de tegenwoordigheid of in de dienst van zijn vorst zich lichtzinnig gedraagt, en zonder de gepaste eerbied voor die majesteit, in welke tegenwoordigheid en in welke dienst hij is. En indien dit het geval is, hoe kan dan die dienst van God ook maar in de verte door de hand van God worden aangenomen, die verricht wordt, niet in, maar zonder de vrees Gods? Deze dienst moet Hem noodzakelijk tot een afschuw zijn, en deze dienaren moeten er met straf afkomen.

Ten vijfde. Er vloeit uit deze goddelijke vrees Gods zelfverloochening voort. Dat is, een heilige onthouding van die dingen, die of onwettig of ongepast zijn, overeenkomstig het woord van Nehemia: 'En de vorige landvoogden, die voor mij geweest zijn, hebben het volk bezwaard, en van hen genomen aan brood en wijn, daarna veertig zilveren sikkels: ook heersen hun jongens over het volk, maar ik heb alzo niet gedaan, om der vrees Gods wil.' Nehemia 5:15. Hier nu was zelfverloochening: hij wilde niet doen gelijk zij deden, die hem voorgingen, noch hij zelf, noch zouden zijn jongens alzo doen, maar wat was het, dat hem aandreef tot deze daden van zelfverloochening? Het antwoord is: de vrees Gods: 'maar ik heb alzo niet gedaan, om der vrees Gods wil.'

Of hij nu met de vrees Gods in deze plaats Zijn Woord bedoelde, of de genade gave der vrees in zijn hart, moge misschien twijfelachtig zijn voor sommigen, maar naar mijn oordeel moet de tekst betrekking hebben op het laatste, te weten, op de genade gave der vrees, want zonder dat die inderdaad in het hart is, zal het Woord niet die goede zelfverloochening in ons teweegbrengen, in welke dagelijkse beoefening gij hier vindt dat deze man leeft. De vreze Gods dus, die de oorzaak was van zijn zelfverloochening, was deze genade gave der vrees in zijn hart. Dit deed hem, even als vroeger gezegd werd, teder zijn over de eer van God en over de zaligheid van zijn broeder, ja zo teder, dat hij, liever dan aan de zwakken een gelegenheid te geven om te struikelen of geërgerd te worden, zich zelfs datgene wilde onzeggen, hetwelk anderen nimmer geschroomd hadden te doen. Ook Paulus, door de heiligende werkingen van deze vrees Gods in zijn hart, ontzei zich zelfs wettige of geoorloofde dingen, tot heil en voordeel voor zijn

broeder. 'Daarom, indien de spijs mijn broeder ergert, zo zal ik in eeuwigheid geen vlees eten, opdat ik mijn broeder niet ergere.' 1 Corinthiërs 8:13.

Mensen, die deze vrees Gods niet in zich hebben, willen en kunnen zichzelf-uit liefde tot God en voor het welzijn der zwakken, die er aan onderhevig zijn om te struikelen over verschillende dingen-niet verloochenen, maar waar deze genade gave der vrees is, daar volgt zelfverloochening, daar zijn de mensen bevreesd om ergernis te geven, en daar rekenen zij, dat het veel beter bij hun belijdenis past om van een zelf verloochenende, voorkomende wandel en gemoedsgesteldheid te zijn, dan stokstijf op hun eigen vrijheid te staan in dingen van geen nut, wie daardoor ook geërgerd wordt. Deze genade gave der vrees is dus een zeer uitmuntende zaak, omdat zij zulk een uitnemende vrucht oplevert als deze is. Want het gemis van deze zelfverloochening, van hoe luttele schatting zij ook moge zijn bij sommigen, ontnemt, zo de woorden van Christus waarheid zijn, gelijk zij zijn, zelfs aan een belijder geheel en al de naam van een discipel. Mattheus 10:37, 38, Lukas 14:26, 27, 33. Zij, zegt Nehemia, hebben heerschappij gevoerd over de broeders, maar ik heb alzo niet gedaan. Zij hebben brood en wijn en veertig zilveren sikkels van hen genomen, maar ik heb alzo niet gedaan, ja, zelfs hun knechten voerden heerschappij over het volk, 'maar ik heb alzo niet gedaan, om der vrees Gods wil.'

Ten zesde. Er vloeit uit deze goddelijke vrees Gods, 'eenvoudigheid des harten' voort. Colossenzen 3:22. Eenvoudigheid des harten beide tegenover God en mensen, eenvoudigheid des harten, het is datgene, hetwelk in een andere plaats oprechtheid en zuiverheid genoemd wordt, en het bestaat hierin, dat een mens een zaak enkel doet ter wille van Hem of van de wet, die ze gebiedt, zonder dit bijoogmerk of die begeerte naar lof of naar ijdele roem van anderen, ik zeg, wanneer onze gehoorzaamheid aan God enkel en alleen door ons volbracht wordt om Gods wil, om Zijns Woords wil, zonder enigszins het oog te hebben op dit of dat bijoogmerk, of zonder enig voorbehoud, 'niet met ogendiensten als mensenbehagers, maar met eenvoudigheid des harten, vrezen de God.' Een mens is nergens meer aan onderhevig dan aan af te wijken van eenvoudigheid des harten in zijn dienst van God en in zijn gehoorzaamheid aan Zijn wil. Hoe beschuldigt niet de Heere de kinderen Israël's en al hun gehoorzaamheid, en dat voor zeventig jaren achtereen, van het gemis van eenvoudigheid des harten tegenover Hem- 'Toen gij vastte en rouwklaagde, in de vijfde en in de zevende maand, namelijk na zeventig jaren, hebt gij Mij, Mij enigszins gevast? Of als gij at, en als gij dronk, waart gij het niet, die daar at, en gij, die daar dronk?' Zacheria 7:5-6.

Hun ontbrak deze eenvoudigheid des harten in hun vasten en in hun eten, in hun rouwklagen en in hun drinken, zij hadden dubbele harten in hetgeen zij deden. Zij deden niet gelijk de apostel vermaant: 'Hetzij dan dat gij eet, hetzij dat gij drinkt, hetzij dat gij iets anders doet, doet het al ter ere Gods.' En de oorzaak van hun gemis van deze zaak was, dat hun deze vrees Gods ontbrak, want die, gelijk de apostel hier zegt, brengt eenvoudigheid des harten teweeg tegenover God, en doet een mens, gelijk Johannes zei tot Gajus, getrouw handelen in al hetgeen hij doet. 3 Johannes 5. En de reden is, gelijk alreeds is aangegeven, omdat die genade gave der vrees Gods in het hart een eerbiedig en ontzagwekkend gevoel houdt en bewaart van de geduchte majesteit in en het alziend

oog van God. gelijk ook een gepast aandenken aan de dag der verantwoording voor Hem, zij maakt eveneens Zijn dienst zoet en aangenaam, en versterkt de ziel tegen alle ontmoedigingen, door middel hiervan, zeg ik, wordt de ziel in haar dienst van God of mensen niet zo spoedig verstrikt als waar deze vrees niet is, maar uit en door haar wordt haar dienst aangenomen, daar zij eenvoudig, oprecht, zuiver en getrouw is, terwijl anderen met hetgeen zij doen in de hel geworpen worden wegens hun geveinsdheid, want zij vermengen hetgeen zij doen niet met goddelijke vrees.

Eenvoudigheid des harten in de dienst van God is van zulk een volstreckte noodzakelijkheid, dat er zonder haar, gelijk ik heb aangewezen, niets kan worden aangenomen, omdat waar dat ontbreekt, liefde ontbreekt tot God en tot datgene, hetwelk inderdaad ware heiligheid is. Het was deze eenvoudigheid des harten, die Nathaniël zo eerwaardig maakte in de ogen van Jezus Christus. 'Zie, ' zei Hij, 'Waarlijk een Israëliet, in welke geen bedrog is.' Johannes 1:48. En het is het gemis daarvan, dat Hem zo zeer de Farizeeën deed verafschuwen. zij misten eenvoudigheid, oprechtheid en goddelijke eenvoudigheid in hun zielen, en werden alzo een gruwel in Zijn schatting. Deze gouden genade gave nu, zeg ik, de eenvoudigheid des harten, zij vloeit voort uit deze goddelijke vrees Gods.

Ten zevende. Er vloeit uit deze goddelijke vrees Gods medelijden en mededogen voort met diegenen onder de heiligen, die in nood en verlegenheid zijn. Dit komt aan het licht in de vrome Obadja, er wordt van hem gezegd, dat hij 'honderd profeten des Heeren' nam, en verborg hen bij vijftig man in een spelonk en onderhield hen met brood en water, ' in de dagen toen de tirannieke Izébel hun zielen zocht om hen uit te roeien. 1 Koningen 18:3-4. Maar wat was het, dat zoveel aandrang had op Zijn hart, dat het hem er toe bracht om deze zaak te doen? Wel, het was deze gezegende genade gave van de vrees Gods. 'En Obadja, ' zegt de tekst, 'was de HEERE zeer vrezende. Want het geschiedde, als Izebel de profeten des HEEREN uitroeide, dat Obadja honderd profeten nam en verborg hen bij vijftig man in een spelonk, en onderhield hen met brood en water.' Dit was liefdadigheid aan de benauwden, aan de benauwden om des Heeren wil.

Had Obadja de Heere niet gediend, ja, had hij Hem niet in grote mate gevreesd, hij zou niet in slaat geweest zijn deze zaak te doen, voornamelijk zoals de zaak toen stond met hem en ook met de kerk van die tijd, want Izébel zocht toen allen te doden, die inderdaad de Heere vreesden, ja, en de vervolging nam op die tijd zo zeer de overhand, dat zelfs Elia zelf dacht, dat zij allen had gedood behalve hem. Maar nu, zelfs nu, kwam de vrees Gods in het hart van deze man naar buiten in daden van barmhartigheid, ofschoon deze vergezeld waren met zulk een dreigend gevaar. Zie hier dus dat de vrees Gods zich op de voorgrond dringt in het hart, waar God ze heeft gelegd, om liefdadigheid te betonen en medelijden te hebben met de benauwde dienaren Gods, zelfs onder de ogen van Izébel, want Obadja woonde in Achabs huis, en Izebel was Achabs huisvrouw, en een vervolgstster, gelijk vroeger gezegd werd: toch betoont Obadja barmhartigheid aan de armen, omdat hij God vreesde, ja, hij waagt er haar ongenoegen,

zijn plaats, zijn hals en alles aan, maar wil barmhartig zijn jegens zijn broeders, die in benauwdheid waren.

Ook Cornelius, een man die begiftigd was met deze vrees Gods, werd iemand met een zeer gewillig hart en een open hand tegenover de armen. Hij vreesde God en deed vele aalmoezen aan het volk. Handelingen 10:1-2. Inderdaad, deze vrees, deze goddelijke vrees Gods, zij is een algemene genade gave, zij zal de ziel opwekken tot alle goede plichten. Zij is een vruchtbare genade gave, uit haar, waar zij is, vloeit een overvloed van uitnemende deugden voort, ook kan er zonder haar niets goed zijn of goed verricht worden, dat verricht wordt. Maar:

Ten achtste. Er vloeit uit deze vrees Gods een hartelijk, vurig en aanhoudend gebed voort. Dit wordt ook gezien in Cornelius, die vrome man. Hij vreesde God, en wat volgt er? Hij was een man, doende vele aalmoezen aan het volk, 'en God gedurig biddende' Handelingen 10:1-2. Zei ik, dat er een hartelijk, vurig en aanhoudend gebed voortvloeit uit deze vrees Gods, ik voeg er bij, dat zo de hele plicht, en de voortzetting daarvan, niet geleid en bestuurd wordt door deze vrees Gods, zij in het geheel geen voordeel brengt. Er wordt van onze Heere Jezus Christus zelf gezegd, dat Hij 'verhoord is uit de vrees.' Hij bad dus, omdat Hij vreesde, omdat Hij God vreesde, en daarom werd Zijn gebed door Hem aangenomen, namelijk omdat Hij vreesde: 'verhoord zijnde uit de vrees.' Hebreëen 5:7. Deze goddelijke vrees is zulk een wezenlijk bestanddeel van het rechte gebed, en het rechte gebed is zulk een onafscheidelijke uitwerking en zulk een onafscheidelijke vrucht van deze vrees, dat gij beide moet hebben of geen van beide, die niet bidt, vreest God niet, ja, die niet vurig en gedurig bidt, vreest Hem niet, en evenzo kan Hij, die Hem niet vreest, niet bidden, want als het gebed de uitwerking is van deze vrees Gods, dan houdt zonder deze vrees het gebed, het vurig gebed op. Hoe kunnen zij bidden of zich de plicht aantrekken, die God niet vrezen? O man zonder gebed! gij vreest God niet. Gij zoudt niet zoals een zwijn of een hond in de wereld leven als gij doet, indien gij de Heere vreesde.

Ten negende. Er vloeit uit deze vrees Gods een bereidheid of gewilligheid voort om op de roepstem Gods onze beste genietingen aan Zijn beschikking over te geven. Dit blijkt in Abraham, die op de roepstem Gods zonder uitstel vroeg in de morgen opstond om zijn enige en teerbeminde Izaak op te offeren als een brandoffer op de plaats, die God hem zou aanwijzen. Het was een zeldzame zaak, die Abraham deed, en had hij deze zeldzame genade gave, deze vrees Gods, niet gehad, hij zou, hij kon zulk een verwonderlijke zaak niet tot welgevallen van God gedaan hebben. Het is waar, dat de Heilige Geest ook van deze dienst van Abraham melding maakt als de vrucht van zijn geloof. 'Door het geloof heeft Abraham, als hij verzocht werd, Izaak geofferd, en hij die de beloften ontvangen had, heeft zijn eniggeborene geofferd.' Hebreëen 11, Jakobus 2.

Doch ook ontbrak het Abraham zonder twijfel niet aan liefde tot God in deze zijn dienst, noch aan deze genade gave der vrees, ja zelfs, in het verhaal, waar daarvan melding gemaakt wordt, daar wordt het hoofdzakelijk aangemerkt als de vrucht van zijn

goddelijke vrees, en dat wel door een engel van de hemel. 'Maar de Engel des HEEREN riep tot hem van de hemel, en zei:

Abraham, Abraham! En hij zei: Zie, hier ben ik! Toen zei Hij: Strek uw hand niet uit aan de jongen, en doe hem niets! want nu weet Ik, dat gij Godvrezende zijt, en uw zoon, uw enige, van Mij niet hebt onthouden.' Genesis 22:11, 12. Nu weet Ik het, nu, nu gij uw enige, uw Izaak, uw al, hebt opgeofferd, op het bevel van uw God. Nu weet Ik het. De vrees Gods wordt niet dadelijk onderscheiden in het hart en het leven van een mens. Abraham had lang voor deze menige heilige plicht gedaan, en veel gewilligheid des harten betoond om de wil van God te betrachten en te doen, doch gij vindt het niet eerder dan nu, zover ik mij herinner, dat hij deze getuigenis van de hemel ontving, dat hij God vreesde, maar nu heeft hij ze, nu heeft hij ze van de hemel. 'Nu weet Ik, dat gij Godvrezende zijt.' Vele plichten kunnen er verricht worden ofschoon ik niet zeg, dat Abraham het deed- zonder de vrees Gods, maar wanneer een mens niet terugdeinst, en zijn lieveling niet van God onthoudt, wanneer hij door God wordt opgeroepen om die aan Hem op te offeren, dat verklaart, ja, en geeft overtuiging aan de engelen, dat hij God vreest.

Ten tiende. Er vloeit uit deze goddelijke vrees nederigheid des geestes voort. Dit blijkt duidelijk, doordat de apostel, wanneer hij de Romeinen waarschuwt tegen het vergif van de geestelijke hoogmoed, hen verwijst naar de beoefening van deze gezegende genade gave der vrees, als zijn tegengif. 'Zijt niet hooggevoelend.' zegt hij, 'maar vrees' Romeinen 11:20. Hoogmoed, geestelijke hoogmoed, welke hier voorgehouden wordt door het woord 'hooggevoelend' is een zonde van een zeer hoge en verdoemelijke natuur, zij was de zonde van de gevallen engelen, en is die, welke de mensen in hetzelfde oordeel doet vallen- 'Opdat hij niet, door hoogmoed opgeblazen zijnde, in het oordeel des duivels valle.' Hoogmoed, zeg ik, verdoemt een belijder met de verdoemenis der duivels, met de verdoemenis der hel, en daarom is het een dodelijke, dodelijke zonde.

Tegen deze dodelijke zonde nu wordt de genade gave der ootmoedigheid gesteld, dat sierlijke kleed, want zo noemt de apostel het, zeggende: 'Zijt met ootmoedigheid bekleed.' Maar de vraag is nu hoe wij moeten geraken tot een leven in de beoefening van deze gezegende en sierlijke genade gave, waarop de apostel antwoordt: Vrees, zijt bevreesd met goddelijke vrees, en er zal ootmoedigheid uit voortvloeien- 'Zijt niet hooggevoelend, maar vrees.' Dat is, vrees, of zijt voortdurend bevreesd en bezorgd voor uzelf en voor uw eigen boos hart, vrees ook, opdat niet op de een of andere tijd de duivel, uw tegenstander, voordeel op u krijg. Vrees, opdat gij niet door te vergeten wat gij van nature zijt, eveneens de behoefte vergeet, die gij hebt aan voortdurende kwijtschelding, ondersteuning en bijstand van de Geest der genade, en alzo hoogmoedig wordt op uw eigen bekwaamheden of op hetgeen gij van God hebt ontvangen, en in het oordeel des duivels valt.

Vrees, en dat zal u klein maken in uw eigen ogen, u nederig houden, u aandrijven om tot God te roepen om bescherming, en aan Zijn voeten te liggen om te smeken om genade, dat zal u ook lage gedachten doen koesteren van uw eigen bekwaamheden, uw

eigen handelingen, en maken, dat gij uw broeder stelt boven uzelf, en alzo zult gij in ootmoed wandelen, en voortdurend onder de onderwijzingen Gods zijn, en onder Zijn leiding in uw weg. De nederigen zal God leren. 'Hij zal de zachtmoedigen leiden in het recht, en Hij zal de zachtmoedigen Zijn weg leren.' Uit deze genade gave der vrees dus vloeit deze uitnemende en sierlijke zaak voort, de ootmoedigheid, ja, zij wordt ook onderhouden door deze vrees. De vrees trekt een mens af van te vertrouwen op zichzelf, zij drijft een mens aan tot het beproeven van alle dingen, zij drijft een mens aan tot het begeren van raad en hulp van de hemel, zij maakt een mens bereid en gewillig om te horen naar onderricht, en doet hem laag, zachtjes en alzo veilig wandelen in de weg.

Ten elfde.

Er vloeit uit deze genade gave der vrees hoop voort op de goedertierenheid Gods. 'De HEERE heeft een welgevallen aan hen, die Hem vrezen, die op Zijn goedertierenheid hopen.' Psalm 147:11. Het laatste gedeelte van de tekst is een verklaring van het eerste, alsof de Psalmist had gezegd: Zij zijn de mensen die de Heere vrezen, zij, die op Zijn goedertierenheid hopen, want ware vrees brengt hoop op Gods goedertierenheid voort. En dit wordt verder op deze wijze openbaar. De vrees, de ware vrees Gods neigt het hart tot een ernstig vragen naar die weg der zaligheid, welke God zelf heeft voorgeschreven, de weg nu, die God heeft aangewezen, langs welke de zondaar de zaligheid van zijn ziel moet verkrijgen, is Zijn goedertierenheid als op die en die wijze voorgesteld in het Woord, en de goddelijke vrees heeft een bijzondere achting voor het Woord. Aan deze weg dus onderwerpt de zondaar met deze goddelijke vrees zijn ziel, daaraan geeft hij zich over en wordt alzo verlost van die dood, in welke anderen, door het gemis van deze vrees Gods, met ontzetting vallen.

Het is, gelijk ik ook vroeger heb aangewezen, de natuur der goddelijke vrees de ziel zeer sterk aan te drijven tot de vraag, welke al en welke niet de dingen zijn, die door God worden goedgekeurd, en ze dienovereenkomstig te omhelzen of te vermijden. Wanneer nu, zeg ik, deze vrees de ziel heeft aangedreven tot een nauwgezet en ernstig onderzoek naar de weg der zaligheid, bevindt zij die ten laatste te zijn de barmhartigheid Gods in Christus, daarom drijft deze vrees de ziel aan om ook op Hem te hopen voor het eeuwige leven en de gelukzaligheid, door welke hoop hij zijn ziel niet slechts bevestigt, maar deelt in het welgevallen Gods. 'De HEERE heeft een welgevallen aan hen, die Hem vrezen, die op Zijn goedertierenheid hopen.'

Daarenboven, deze goddelijke vrees draagt voor de zondaar zelf het bewijs in zich, dat zijn staat gelukzalig is, omdat hij begiftigd is met deze gelukzalige genade gave. Daarom, gelijk Johannes zegt: 'Wij weten, dat wij overgegaan zijn uit de dood in het leven, omdat wij de broeders liefhebben,' 1 Johannes 3:14, evenzo wordt hier gezegd: 'De HEERE heeft een welgevallen aan hen, die Hem vrezen, die op Zijn goedertierenheid hopen.' Als ik God vrees, en als mijn vrezen van Hem een zaak is, in welke Hij zulk een welgevallen neemt, dan mag ik het met vrijmoedigheid wagen, mij voor het eeuwige leven te wentelen in de boezem van Zijn goedertierenheid, welke is Christus. Deze vrees verwekt ook hoop, zo gij, arme zondaar, u dus kent als iemand, die in het bezit gesteld is van

deze vrees Gods, laat u dan overreden om te hopen op de goedertierenheid Gods ter zaligheid, want de Heere heeft een welgevallen aan u. En het is Hem tot verhoging, te zien, dat gij hoopt op Zijn goedertierenheid.

Ten twaalfde. Er vloeit uit deze goddelijke vrees Gods een eerlijk en nauwgezet gebruik voort van al die middelen, welke God heeft verordeneerd, opdat wij daarin zouden wandelen ter bereiding van de zaligheid. Het geloof en de hoop op Gods goedertierenheid is datgene, hetwelk onze rechtvaardigmaking en hoop bevestigt, en gelijk gij gehoord hebt, zij vloeien uit deze vrees voort. Maar nu is er, benevens het geloof en de hoop, een levenswandel in die dingen, in welke God ons geboden heeft dat wij onze wandel zullen hebben, zonder welke er geen eeuwig leven is. 'Gij hebt uw vrucht tot heiligmaking en het einde het eeuwige leven, ' en wederom, 'zonder heiligmaking zal niemand de Heere zien.' Niet dat het geloof en de hoop ontoereikend zijn, als zij het rechte zijn, maar zij zijn beide nagemaakt, wanneer zij niet vergezeld gaan met een eerbiedig gebruik van al de middelen, tot welker eerbiedig gebruik de ziel aangedreven wordt door deze genade gave der vrees. 'Alzo dan, mijn geliefden!' zegt Paulus, 'gelijk gij te allen tijd gehoorzaam geweest zijt, niet als in mijn tegenwoordigheid alleen, maar veel meer nu in mijn afwezigheid, werkt uws zelfs zaligheid met vrees en beven.' Romeinen 6:22, Filippenzen 2:12, Hebreëen 12:14.

Er is een geloof en een hoop op de goedertierenheid, die een mens kunnen bedriegen (ofschoon het geloof van Gods uitverkorenen, en de hoop, die het hart reinigt, dit nimmer zullen doen), omdat zij alleen staan, en niet vergezeld gaan met die metgezellen, die gepaard gaan met de zaligheid. Hebreëen 6:3-8. Maar nu draagt deze goddelijke vrees in haar ingewanden niet slechts een aandrang van de ziel tot het geloof en de hoop op Gods goedertierenheid, maar een ernstige opwekking tot het heilig en eerbiedig gebruik van al de middelen, die God de mens verordend heeft om daarin te wandelen, met het oog op zijn eeuwige zaligheid. 'Werkt uws zelfs zaligheid met vrees.' Niet dat dit werk verdienend is, of zodanig, dat het het eeuwige leven kan verschaffen, want het eeuwige leven wordt verkregen door de hoop op Gods goedertierenheid, maar deze hoop, zo zij recht is, gaat vergezeld met deze goddelijke vrees, welke vrees de ziel aandrijft tot een naarstig gebruik van al die middelen, welke kunnen verstrekken tot versterking der hoop, en alzo dienen om ons heilig te doen zijn in al onze wandel, opdat wij geschikt mogen zijn om deel te hebben aan de erfenis der heiligen in het licht.

Want de hoop reinigt het hart, zo de vrees Gods haar metgezel is, en maakt een mens alzo tot een vat der barmhartigheid, toebereid tot de heerlijkheid. Paulus vermaant Timotheus om hoogmoed, begerigheid, het razen omtrent twistvragen, en dergelijke te vlieden, en te jagen naar gerechtigheid, godzaligheid, geloof, liefde, lijdzaamheid, te strijden de goede strijd des geloofs, en te grijpen naar het eeuwige leven. 1 Timotheus 6.

Evenzo vermaant Petrus: 'Voegt bij uw geloof deugd, en bij de deugd kennis, en bij de kennis matigheid, en bij de matigheid lijdzaamheid, en bij de lijdzaamheid godzaligheid, en bij de godzaligheid broederlijke liefde, en bij de broederlijke liefde, liefde jegens allen, ' er bij voegende: 'want zo deze dingen bij u zijn, en in u overvloedig zijn, zij zullen

u niet ledig noch onvruchtbaar laten in de kennis van onze Heere Jezus Christus. Want bij welke deze dingen niet zijn, die is blind, van verre niet ziende, hebbende vergeten de reiniging van hun vorige zonden. Daarom, broeders! benaastigt u te meer, om uw roeping en verkiezing vast te maken: want dat doende zult gij nimmermeer struikelen. Want alzo zal u rijkelijk toegevoegd worden de ingang in het eeuwig koninkrijk van onze Heere en Zaligmaker, Jezus Christus.' 2 Petrus 1:5-11. De somma van al hetwelk datgene is, hetwelk vroeger vermeld werd, te weten, onze eigen zaligheid uit te werken met vrees en beven. Want geen van deze dingen kan nauwgezet verricht worden dan door en met de hulp van deze gezegende genade gave der vrees.

Ten dertiende. Er vloeit uit deze vrees, uit deze goddelijke vrees, grote lust voort in de heilige geboden Gods, dat is, een lust om daaraan gelijkvormig te zijn. 'Welgelukzalig is de man, die de Heere vreest, die grote lust heeft in, Zijn geboden.' Psalm 112:1. Dit bevestigt datgene, hetwelk vroeger gezegd werd, te weten, dat deze vrees opwekt tot een heilig en eerbiedig gebruik van de middelen, Want dat kan niet geschieden, wanneer er geen heilige, ja, grote lust in de geboden is. Waarom deze vrees de zondaar datgene doet verafschuwen, hetwelk zonde is, omdat dat tegengesteld is aan het voorwerp van zijn lust. Een mens kan zich niet op dezelfde tijd verheugen in dingen, die rechtstreeks tegenover elkaar staan, zoals het met de zonde en het heilige gebod is, daarom zegt Christus van de dienaar, dat hij God niet lief kan hebben en de Mammon. 'Gij kunt niet God dienen en de Mammon.' Zo hij de ene aanhangt, moet hij de andere haten en verachten, zij kunnen niet op dezelfde tijd beiden gediend worden, omdat zijzelf vijandig tegenover elkaar staan.

Zo ook is het met de zonde en het gebod. Zo een mens zich dus verheugt in het gebod, haat hij datgene, hetwelk daar tegenover staat, hetwelk is de zonde, hoeveel te meer wanneer hij grote lust heeft in het gebod. Deze heilige vrees Gods nu trekt het hart en de genegenheden af van de zonde, en vestigt ze op het heilige gebod. Daarom wordt zulk een man met recht welgelukzalig geacht. Want geen belijdenis maakt een mens welgelukzalig, dan die, welke vergezeld is met een vervreemding des harten van de zonde, ook is er niets hetwelk dat doet, wanneer deze heilige vrees ontbreekt. Het is uit deze vrees dus, dat liefde tot en lust in het heilige gebod voortvloeit, en alzo wordt de zondaar daardoor bewaard voor die struikelingen en gevaren van zich te misdragen, waaraan andere belijders zo onderhevig zijn: hij heeft grote lust in het gebod.

Ten veertiende. Tenslotte vloeit er uit deze vrees Gods verwijding des harten voort. 'Dan zult gij het zien en samenvloeien, en uw hart zal vervaard zijn en verwijd worden.' Jesaja 60:5. Uw hart zal vrezen en verwijd worden, verwijd naar God, verwijd ten aanzien van Zijn wege, verwijd ten aanzien van Zijn heilig volk, verwijd in liefde voor de zaligheid van anderen. Inderdaad, wanneer deze vrees Gods ontbreekt, al is de belijdenis ook nog zo vermaard, is het hart opgesloten en beperkt, en niets wordt gedaan in die vorstelijke, vrijmoedige geest, welke genoemd wordt 'de geest der vrees des HEEREN. Psalm 51:14, Jesaja 11:2. Maar bij murmuring of bij de begeerte naar ijdele roem ontbreekt deze verwijding des harten, want zij vloeit voort uit deze vreze des Heeren.

Aldus heb ik aangetoond wat deze vrees Gods is, waaruit zij voortvloeit, en wat uit haar voortvloeit. Ik ga u nu enige van de voorrechten aantonen van hen, die aldus de Heere vrezen.

VAN DE VOORRECHTEN VAN HEN, DIE ALDUS DE HEERE VREZEN.

Hebbende alzo tot dusver in het kort in het bijzonder van deze vrees Gods gehandeld, zal ik u nu enige van de uitnemende voorrechten aantonen van hen, die de Heere vrezen. Niet dat dat geen voorrechten zijn, welke alreeds vermeld zijn geworden, want wat grotere voorrechten dan dat deze vrees in de ziel zulke uitnemende dingen voortbrengt, zo noodzakelijk voor ons ten goede, beide met betrekking tot deze wereld en die, welke te komen staat? Maar omdat deze veertien bovengenoemde eerder voortvloeien uit deze genade gave der vrees waar zij is, dan uit een belofte tot de persoon, die ze bezit, daarom heb ik verkozen liever daarover te handelen als de vruchten en uitwerkingen der vrees, dan anderszins. Nu zijn er, benevens alle deze, door belofte aan de mens, die deze vrees bezit, vele andere gezegende voorrechten verzekerd, welke ik u nu in het kort zal blootleggen.

Eerste voorrecht dan. De mens, die de Heere vreest, heeft vergunning en verlof om op de Heere te vertrouwen, met de verzekering, dat Hij hun hulp en hun schild is. 'Gij, die de HEERE vreest vertrouwt op de HEERE, Hij is hun hulp en hun schild.' Psalm 115:11. Nu, welk een voorrecht is dit een vermaning in het algemeen aan zondaren, als zondaren, om op Hem te vertrouwen, is een voorrecht groot en heerlijk, maar dat een mens uitgekozen wordt tussen zijn naasten, dat een mens als het ware bij name van de hemel toegesproken wordt, en tot hem wordt gezegd, dat God hem een vrijbrief heeft gegeven, een bijzondere en uitsluitende vergunning om op Hem te vertrouwen, dat is ontzaglijk veel meer, en toch, dit is de vergunning, die God aan die mens heeft gegeven! Hij heeft, zeg ik, een vrijbrief om het te doen-een vrijbrief, ingegeven door de Heilige Geest, en te boek gesteld voor hen die nog geboren moeten worden, die de Heere zullen vrezen, om op Hem te vertrouwen.

En niet alleen dit, maar gelijk de tekst verzekert: 'Hij is hun hulp en hun schild.' Hun hulp onder al hun zwakheden en gebreken, en een schild om hen te verdedigen tegen al de aanvallen van de duivel en deze wereld. De mens, die de Heere vreest, is alzo volkomen vrijheid verleend om de Heere tot zijn steun en tot de God van zijn zaligheid te maken, tot de ondersteuner en verlosser van zijn ziel. Hij zal hem verdedigen, omdat zijn vrees in zijn hart is. O gij dienstknechten des Heeren! gij die Hem vreest! leeft in de troost, die hieraan verbonden is, maakt er vrijmoedig gebruik van wanneer gij u in engten bevindt, en vertrouwt u onder de schaduw van Zijn vleugels, want inderdaad, Hij begeert, dat gij dit doen zult, omdat gij de Heere vreest.

Tweede voorrecht. God heeft ook verklaard ten aanzien van de mens, die de Heere vreest, dat Hij ook zijn onderwijzer en gids zal zijn in de weg, die hij zal hebben te

verkiezen, en heeft bovendien ten aanzien van de zodanige beloofd, dat zijn ziel zal vernachten in het goede. 'Wie is de man, zegt David, 'die de HEERE vreest? Hij zal hem onderwijzen in de weg, die hij zal hebben te verkiezen.' Psalm 25:12. Nu, onderwezen te worden door God, wat is daaraan gelijk? ja, wat is daaraan gelijk, onderwezen te worden in de weg, die gij zult hebben te verkiezen? Gij hebt de weg ten leven, Gods weg, verkozen, maar misschien is uw onwetendheid daaromtrent zo groot, en zijn zij, die u verzoeken om ter zijde af te wijken, zo velen en zo listig, dat zij u schijnen te verbijsteren, en u door hun misleiding verwarren. Maar zie, de Heere, die gij vreest, zal u niet aan uw onwetendheid, noch ook aan de macht en de listigheid van uw vijanden overlaten, maar zal het op Zich nemen uw onderwijzer en uw leidsman te zijn, en dat in de weg, die gij zult hebben te verkiezen. Hoor dan, en aanschouw uw voorrecht, o gij, die de Heere vreest! en gij, die ronddooit, terzijde afwijkt en afdwaalt van de weg der zaligheid, gij, die u in een stikdonkere nacht bevindt en omgeven zijt door dikke duisternis, gij zult de weg naar de hemel en de heerlijkheid vinden, die gij verkozen hebt.

Verder, Hij zegt niet slechts, dat Hij hen de weg zal leren, want dat moet er noodzakelijk bij verstaan worden, maar Hij zegt ook, dat Hij dezulken zal onderwijzen in de weg. 'Hij zal hem onderwijzen in de weg, die hij zal hebben te verkiezen.' Dit bewijst, dat, gelijk gij de weg zult weten, hij also, door de gemeenschap, die gij daarin met God zult hebben zoet en aangenaam voor u zal worden gemaakt. Want deze tekst belooft aan de man, die de Heere vreest, de tegenwoordigheid, het gezelschap, en de ontdekking van de zin van God, terwijl hij is gaande in de weg, die hij heeft verkozen. Er wordt gezegd van de goede Schriftgeleerde, dat hij is onderwezen tot, zowel als in de weg van het koninkrijk Gods. Mattheus 13:52. Onderwezen tot, dat is, het hart en de zin van God wordt voortdurend aan hem ontdekt in de weg, die hij heeft verkozen, en wel gedurende de gehele weg van deze wereld naar die, welke te komen staat, zelfs totdat hij zal komen aan de poort en de deur des hemels. Wat de discipelen zeiden dat het gevolg was van de tegenwoordigheid van Christus, te weten, dat hun harten brandende waren in hen, terwijl Hij tot hen sprak op de weg, zal ook in u vervuld worden, Hij zal u ontmoeten in de weg, met u spreken in de weg, Hij zal u onderwijzen in de weg, die gij zult hebben te verkiezen. Lukas 24:32.

Derde voorrecht. Vreest gij de Heere? Hij zal Zijn verborgenheid aan u bekend maken, namelijk die, welke Hij verborgen heeft en gesloten houdt voor de gehele wereld, te weten, de verborgenheid van Zijn verbond en van uw aandeel daarin. 'De verborgenheid des HEEREN is voor diegenen, die Hem vrezen, en Zijn verbond, om hun die bekend te maken, ' Psalm 25:14.

Dit bevestigt dus verder hetgeen zo pas boven gezegd werd, Zijn verborgenheid zal bij hen zijn, en Zijn verbond zal aan hen getoond worden. Zijn verborgenheid, te weten, die, welke verborgen is gehouden geworden voor eeuwen en geslachten, die, welke Hij alleen openbaarde aan de heiligen, dat is, Zijn Christus, want Hij is het, die verborgen is in God, en die niemand kan kennen dan hij, aan wie de Vader Hem zal openbaren. Mattheus 11:27. Maar wat ligt er opgesloten in deze Christus, deze verborgenheid Gods? Wel, alle schatten des levens, des hemels en der gelukzaligheid. 'In welke zal de schatten

der wijsheid en der kennis verborgen zijn.’ ‘Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk.’ Colossenzen 2.

Deze ook is die Verborgene, die zo vol van genade is om zondaren zalig te maken, en zo vol van waarheid en getrouwheid om de belofte en het verbond met hen te houden, dat hun ogen, bij elke blik, die zij slaan op Zijn persoon, Zijn bedieningen en Zijn betrekking noodzakelijk zulke aandoenlijke verrukkingen naar het hart moeten overvoeren, dat zij, die Hem zien, bijna voor dat gezicht zonden bezwijken. Deze verborgenheid des Heeren zal zijn, neen is, bij hen, die Hem vrezen, want Hij woont in hun hart door het geloof. ‘En Zijn verbond, om hun die bekend te maken.’ Dat is, het verbond, dat bevestigd is door God in Christus, dat eeuwigdurende en eeuwige verbond, en Hij zal hem ook tonen, dat hij zelf daarin is opgesloten, als in een bundel des levens bij de Heere zijn God. Dit zijn de gedachten, voornemens en beloften Gods aan hen, die Hem vrezen.

Vierde voorrecht. Vreest gij de Heere? Zijn oog is steeds over u ten goede, om u te bewaren voor alle kwaad. ‘Ziet des HEEREN oog is over diegenen, die Hem vrezen, op diegenen, die op Zijn goedertierenheid hopen, om hun ziel van de dood te redden, en om hen in het leven te houden in de honger.’ Psalm 33:18, 19. Zijn oog is over hen, dat is, om over hen te waken ten goede. Hij is de Bewaarder Israël’s, die niet slaapt of sluimert. Zijn ogen zijn over hen, en Hij zal hen bewaren gelijk een herder zijn schapen, dat is, voor die wolven, die hen zoeken te verslinden en op te slokken in de dood. Zijn ogen zijn over hen, want zij zijn het voorwerp van Zijn welgevallen, de zeldzaamheden der wereld, in welke, zegt Hij, al Mijn welgevallen is. Zijn oog is over hen, gelijk ik vroeger zei, om hen te onderwijzen en te onderrichten-‘Ik zal u onderwijzen, en u leren van de weg, die gij gaan zult, Ik zal raad geven, Mijn oog zal op u Zijn.’ Psalm 32:8, 2 Kronieken 7:15, 16.

Het oog des Heeren is dus op hen, niet om voordeel op hen te verkrijgen, hen te verderven vanwege hun zonden, maar om hen te geleiden, te helpen en te verlossen van de dood, van die dood, die zich met hun zielen zou voeden. ‘Om hun ziel van de dood te redden, en om hen in het leven te houden in de honger.’ Neem de dood hier voor de geestelijke en eeuwige dood, en de honger niet voor die die ontstaat uit gebrek aan brood en water, maar voor die, welke over velen komt door het gemis van het Woord des Heeren, Openbaring 20:14, Amos 8:11, 12, en dan is de zin deze, dat de mens, die de Heere vreest, noch geestelijk, noch eeuwig zal sterven, want God zal hem met Zijn oog bewaren voor al die dingen, die hen op een zodanige wijze zouden doden. Wederom, zo er een honger mocht zijn naar het Woord, zo er gebrek mocht zijn beide aan het Woord en aan hen, die het prediken in de plaats waar gij woont, zo zal u nochtans brood gegeven worden, en uw water zal gewis zijn, gij zult niet van de honger sterven, omdat gij God vreest.

Ik zeg, die mens zal niet, zie, hij zal niet sterven, omdat hij God vreest, en dit wordt door hetgeen hier volgt nog te meer openbaar.

Vijfde voorrecht. Vreest gij God? vreest Hem om dit voordeel meer en meer. 'Vreest de HEERE, gij Zijn heiligen! want die Hem vrezen, hebben geen gebrek. De jonge leeuwen lijden armoede, en hongeren, maar die de HEERE zoeken, ' die Hem vrezen, 'hebben geen gebrek aan enig goed.' Psalm 34:10, 11. Aan niets van hetgeen God ziet dat goed voor hen is, zullen die mensen gebrek hebben, die de Heere vrezen. Zo de gezondheid hun goed zal doen, zo ziekte hun goed zal doen, zo rijkdom hun goed zal doen, zo armoede hun goed zal doen, zo het leven hun goed zal doen, zo de dood hun goed zal doen, dan zullen zij daar geen gebrek aan hebben, ook zal geen dezer dingen hun nabij komen, zo zij hun geen goed zullen doen. De leeuw, de boze lieden der wereld, die God niet vrezen, worden geen deelgenoten gemaakt van dit grote voorrecht, alle dingen vallen voor hen tegenovergesteld uit, omdat zij God niet vrezen. In het midden van hun genoegzaamheid ontbreekt hun dat goede, dat God legt in de ergste dingen, die de mens, die God vreest, in de wereld ontmoet,

Zesde voorrecht. Vreest gij God? Hij heeft aan, de legerscharen last gegeven op u toe te zien, voor u zorg te dragen, zich om u te legeren, en u te verlossen. 'De Engel des HEEREN legt zich rondom diegenen, die Hem vrezen, en rukt hen uit. Psalm 34:8. Dit is ook een voorrecht, dat toegekend wordt aan hen, die in alle geslachten de Heere vrezen. De engelen, de hemelse schepselen, hebben de opdracht om de zorg op zich te nemen voor hen, die de Heere vrezen, een van hen is in staat om in een nacht 185.000 mensen te doden. Zij zijn het, die zich legerden rondom Eliza gelijk vurige paarden en vurige wagens, toen de vijand kwam om hem te vernielen. Zij ook hielpen Hizkia tegen de vijandelijke bende, omdat hij God vreesde. 2 Koningen 6:17, Jesaja 37:36, Jesaja 26:19. De engel des Heeren legt zich rondom hen, dat is, opdat de vijand hen aan geen zijde zouden aanvallen, laat hij komen waar hij wil, van voren of van achteren, aan deze zijde of aan gene, de engel des Heeren is daar om hem te verdedigen. 'De engel.' Het kan zijn, dat dit in het enkelvoudig getal gezegd wordt, om daardoor te tonen, dat iedereen, die God vreest, zijn engel heeft om hem te vergezellen en hem te dienen. Toen aan de gemeente, in de Handelingen, gezegd werd, dat Petrus aan de deur stord en klopte, dachten zij in het eerst, dat de boodschapster niet wel bij haar zinnen was, maar toen zij het standvastig verzekerde, zeiden zij: Het is zijn engel. Handelingen 12:13-15. Zo ook zegt Christus van de kinderen, die tot Hem kwamen, dat hun engelen altijd zagen het aangezicht Zijns Vaders, die in de hemelen is. Hun engelen, dat is, diegenen onder hen, die God vreesden, hadden ieder een engel, die last had van God om hen te behoeden in hun weg. Wij denken hier weinig aan, toch is dit het voorrecht van hen, die de Heere vrezen, ja, als het nodig is, zullen zij

allen neerkomen om hen te helpen en hen te bevrijden, liever dan dat zij, tegengesteld aan de wil van hun God, door iemand, wie dan ook zouden misleid worden. 'Zijn zij niet allen gediensstige geesten, die tot dienst uitgezonden worden, om dergenen wil, die de zaligheid beërven zullen?' Hebrëen 1:14.

Vraag. Maar hoe rukken zij hen uit of verlossen zij hen? want zo zegt de tekst. 'De Engel des HEEREN legt zich rondom degenen, die Hem vrezen, en rukt hen uit.'

Antwoord. De wijze, waarop zij te werk gaan om hen te verlossen, die de Heere vrezen, is soms door hun vijanden met blindheid te slaan, opdat zij hen niet mogen vinden, en zo handelden zij met de vijanden van Lot. Genesis 19:10-11. Soms door hen te slaan met ene dodelijke verschrikking, en zo handelden zij met hen, die het beleg geslagen hadden om Samaria. 2 Koningen 7:6. En soms door hen te slaan met de dood zelf, en aldus handelden zij met Herodus, nadat hij het ondernomen had de apostel Jacobus te doden, en ook verscheidene anderen van de gemeente zocht te kwellen. Handelingen 12. Deze engelen, die dienaren zijn van hen, die de Heere vrezen, zijn het, die, zo God hun bevel geeft, de twistzaak van Zijn knechten zullen wreken op de stoutste monarch op aarde. Dit is dus een heerlijk voorrecht van de mensen, die de Heere vrezen. Ach! sommigen van hun zijn van zulk een lage staat, dat zij het door de groten der wereld niet waard geacht worden, dat er acht op hen geslagen wordt, maar hun meerderen geven acht op hen. De engelen Gods rekenen er zichzelf niet te goed voor om hen te dienen en zich om hen te legeren om hen uit te rukken. Hij dus is de man, die een engel heeft, welke hem bewaakt, hij namelijk, die God vreest.

Zevende voorrecht. Vreest gij de Heere? Zijn heil is nabij u. ‘Zeker, Zijn heil is nabij diegenen, die Hem vrezen, opdat in ons land eer wone.’ Psalm 85:10. Dit is weer een ander voorrecht voor hen, die de Heere vrezen. Ik zei u straks, dat de engel des Heeren zich rondom hen legert, maar nu wordt er gezegd, dat Zijn heil ook nabij hen is, hetwelk, ofschoon het volstrekt de wacht niet uitsluit, maar ze insluit, nochtans verder ziet. ‘Zeker, Zijn heil, ‘ Zijn zaligmakende, vergevende genade, ‘is nabij diegenen, die Hem vrezen, ‘ dat is, om hen te redden uit de hand van hun geestelijke vijanden. De duivel en de zonde en de dood liggen altijd op de loer om zelfs hen te verslinden, die de Heere vrezen, maar om hen hiervan te verlossen is Zijn heil hun nabij. Zo dan, als de Satan verzoekt, is hun heil nabij, als de zonde, door los te breken, hen bezoedelt, is Gods heil nabij hen, ja, zo de dood zelf hen plotseling zal aangrijpen, zie, hier is het heil van hun God nabij hen.

Ik heb gezien, dat de kleine kinderen van grote lieden overal waar zij gaan, steeds vergezeld moeten wezen van hun oppassers. Als zij naar buiten gaan, moeten hun oppassers mee, als zij aan tafel gaan, moeten hun oppassers mee, als zij naar bed gaan, moeten hun oppassers mee, ja, en als zij in slaap vallen, moeten hun oppassers bij hen staan. O mijn broeders! die kleinen, die de Heere vrezen, zij zijn de kinderen wan de Allerhoogste, daarom zullen zij niet alleen wandelen, niet alleen aan hun geestelijke maaltijden zijn, niet, alleen naar hun ziekbedden of naar hun graven gaan, het heil huns Gods is nabij hen, om hen te verlossen van het boze. Dit is dan de eer, die woont in het land van hen, die de Heere vrezen.

Achtste voorrecht. Vreest gij de Heere? luistert wederom. ‘Maar de goedertierenheid des HEEREN is van eeuwigheid en tot eeuwigheid over diegenen, die Hem vrezen, en Zijn gerechtigheid aan kindskinderen.’ Psalm 103:17. Dit bevestigt nog wat zo pas verzekerd werd, dat is, dat Zijn heil nabij hen is. Zijn heil, dat is, Zijn vergevende goedertierenheid, dat is nabij hen. Maar let er op, daar wordt gezegd, dat het nabij hen is, maar hier is ze over hen. Zijn goedertierenheid is over hen, zij bedekt hen geheel en al, zij omgeeft hen

van rondom als met een schild. Daarom wordt er van hen in een andere plaats gezegd, dat zij bekleed zijn met heil, en bedekt met de mantel der gerechtigheid. De goedertierenheid des Heeren is over hen, dat is, gelijk ik zei, om hen te beschutten en te verdedigen. De goedertierenheid, de vergevende, bewarende goedertierenheid, de goedertierenheid des Heeren is over hen, wie is het dan, die hen kan veroordelen. Romeinen 8.

Maar er is nog meer achter. De goedertierenheid des Heeren is van eeuwigheid en tot eeuwigheid over hen. Zij werd voor hen bestemd eer de wereld was, en zal over hen zijn wanneer de wereld zelf een einde heeft genomen, van eeuwigheid en tot eeuwigheid is zij over hen, die Hem vrezen. Dit van eeuwigheid tot eeuwigheid is datgene, door hetwelk, in een andere plaats, de eeuwigheid van God zelf verklaard wordt. 'Ja van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt gij God.' Psalm 90:2. De betekenis kan dus deze zijn, dat zo lang als God het aanzijn heeft, zo lang de man, die Hem vreest, goedertierenheid zal vinden uit Zijn hand. Overeenkomstig het woord van Mozes. 'De eeuwige God zij u een woning, en van onder eeuwige armen, en Hij verdrijve de vijand voor uw aangezicht, en zegge Verdelg!' Deuteronomium 33:27.

Kind van God, gij die God vreest! hier is goedertierenheid, eeuwigdurende goedertierenheid over u. Dit is langdurige goedertierenheid, zij zal langer duren dan uw zonde, zij zal langer duren dan de verzoeking, zij zal langer duren dan uw smarten, zij zal langer leven dan uw vervolgers. Het is goedertierenheid van eeuwigheid om uw zaligheid te beramen, en goedertierenheid tot eeuwigheid om ze te volmaken in weerwil van al uw tegenstanders. Wat nu kan de hel en de dood hem doen, over wie deze goedertierenheid Gods is? En dit is het geval met de mens, die de Heere vreest. Neem dat andere gezegende woord, en o gij mens die de Heere vreest! hang het als een gouden keten om uw hals. 'Want zo hoog de hemel is boven de aarde, is Zijn goedertierenheid geweldig over diegenen, die Hem vrezen.' Psalm 103:11. Als goedertierenheid, zo groot, zo hoog en zo goed als de hemel zelf, een voorrecht is, heeft de mens, die God vreest, een voorrecht.

Negende voorrecht. Vreest gij God? 'Gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, ontfermt zich de HEERE over degenen, die Hem vrezen.' Psalm 103:13. De Heere ontfermt Zich over diegenen, die Hem vrezen, dat is, heeft medelijden en is aangedaan, gevoelt met hen mee en neemt deel aan al hun droefheden. Het is een grote zaak voor een arme man op deze wijze in de genegenheden van de groten en geweldigen te mogen delen, maar dat een arme zondaar aldus opgenomen is in het hart en de genegenheden van God, en zij, die Hem vrezen, zijn dit, dat is verbazingwekkend om te overwegen. 'Door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen verlost.' Door Zijn liefde en door Zijn genade!' In al hun benauwdheid was Hij benauwd, en de Engel zijns aangezicht heeft hen behouden: door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen verlost, en Hij nam hen op, en Hij droeg hen al de dagen van ouds.' Jesaja 63:9. Ik zeg, dat er gezegd wordt, dat Hij Zich over hen ontfermt, het is evenveel te zeggen als: Hij heeft medelijden, gevoelt met hen mee en neemt deel aan al hun droefenissen en verzoeking. Zodat dit de gelukzaligheid is van hem, die God vreest, dat hij een God

heeft, die Zich over hem ontfermt, en aangedaan wordt door al zijn ellende. Er wordt in het boek der Richteren gezegd, dat Zijn ziel verdrietig werd over de arbeid van Israël, Richteren 10:16, en in de Hebreëen, dat Hij medelijden heeft met onze zwakheden, en dat Hij diegenen, die verzocht worden, te hulp kan komen. Hebreëen 4:15, 2:17-18.

Maar verder, laat ons acht geven op de vergelijking. 'Gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, ontfermt Zich de HEERE over diegenen, die Hem vrezen.' Hier is niet slechts sprake van ontferming, maar van de ontferming van een bloedverwant, een vader. Er wordt in een andere plaats gezegd: 'Kan ook een vrouw, ' een moeder, 'haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon van haar buik? Ofschoon deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten!' De ontferming van naburen en bekenden helpt in tijden van benauwdheid, maar de ontferming van een vader en een moeder is een ontferming, die boven alles gaat. De Heere, ' zegt Jakobus, 'is zeer barmhartig en een Ontfermer.' Farao noemde Jozef zijn tedere vader, omdat hij voor hem zorgde tegen de honger, maar welk een tedere Vader is God! hoe vol van mededogen! hoe vol van ontferming! Jakobus 5:1, Genesis 41:43. Er wordt gezegd, dat toen Efraïm getuchtigd was geworden, Gods ingewand over hem rommelde, en Hij Zich zijner zeker zou ontfermen. O dat de man, die de Heere vreest, slechts geloofde aan de ontferming en het mededogen, die in het hart van zijn God en Vader zijn jegens hem. Jeremia 31:18-20.

Tiende voorrecht. Vreest gij God?-' Hij doet het welbehagen dergenen, die Hem vrezen en Hij hoort hun geroep, en verlost hen.' Psalm 145:19. Bijna al die plaatsen, die melding maken van de mensen, die God vrezen, hebben een aanwijzing in zich alsof zij voortdurend zich in droefenis of in gevaar bevinden ter oorzaak van een vijand. Maar ik zeg, het is daarbij steeds hun voorrecht, dat hun God hun Vader is en Zich over hen ontfermt. 'Hij doet het welbehagen dergenen, die Hem vrezen.' Waar is nu de man, die de Heere vreest? laat hem hiernaar luisteren. Wat zegt gij, arme ziel zijt gij hiermede tevreden, dat de Heere uw begeerten wil vervullen? Er wordt van Adonia te kennen gegeven, dat zijn vader David hem in alle dingen zijn eigen hoofd en zijn eigen zin liet volgen. 'En zijn vader, ' zegt de tekst, 'had hem niet bedroefd van zijn dagen, zeggende: Waarom hebt gij also gedaan.' 1 Koningen 1:6. Maar hier is meer, hier is de belofte, dat u de hele begeerte van uw hart zal worden gegeven, overeenkomstig het gebed van de heilige David: 'De Heere geve u naar uw hart, en vervulle al uw raad.' En wederom 'De HEERE vervulle al uw begeerten.' Psalm 20.

O gij die de Heere vreest! wat is uw begeerte? Al mijn begeerte, zegt David, is al mijn heil, 2 Samuel 23:5, zo zegt gij: 'Al mijn heil' is 'al mijn lust.' Wel, de begeerte van uw ziel is u geschonken, ja, God zelf heeft Zich verbonden deze uw begeerte te vervullen. Hij doet het welbehagen dergenen, die Hem vrezen, en Hij hoort hun geroep, en verlost hen.' O deze begeerte, wanneer zij komt, welk een boom des levens zal zij voor u zijn! Gij begeert bevrijd te worden van uw tegenwoordige bekommring: de Heere zal u uit de bekommring bevrijden. Gij begeert verlost te worden van uw lichaam des doods: en de Heere zal dit uw snood lichaam veranderen, opdat het gelijk moge zijn aan Zijn heerlijk lichaam. Gij begeert in de tegenwoordigheid Gods en onder de engelen des hemels te

zijn. Ook deze uw begeerte zal vervuld worden, en gij zult gelijk gemaakt worden aan de engelen. Exodus 6:6, 2 Petrus 2:9, Filippenzen 3:20, 21, Lukas 16:22, 20:35, 36. O, maar dat duurt nog lang! Wel, leer eerst te leven van uw aandeel in de belofte daarvan, en dat zal uw verwachting daarvan zoet maken God zal uw begeerten vervullen, God zal het doen, ofschoon het lang uitblijft. Wacht er op, omdat het zeker komen zal, het zal niet uitblijven.

Elfde voorrecht. Vreest gij God? ‘De HEERE heeft een welbehagen aan hen, die Hem vrezen.’ Psalm 147:11. Zij, die God vrezen, zijn onder Zijn voornaamste vermaken. Hij verheugt Zich in Zijn werken, en heeft een welgevallen aan hen, die Hem vrezen. Gelijk een man een welgevallen heeft aan Zijn vrouw, aan zijn kinderen, aan zijn goud, aan zijn juwelen, also is de mens, die de Heere vreest, het voorwerp van Zijn vermaak. Hij heeft een welgevallen aan hun voorspoed, en zendt hun daarom gezondheid uit het heiligdom, en doet hen drinken uit de beek van Zijn wellusten. Psalm 35:27. ‘Zij worden dronken van de vettigheid Uws huizes, en Gij drenkt hen uit de beek van Uw wellusten.’ Psalm 36:9. Datgene of diegenen, waaraan wij een welgevallen hebben, datgene of diegenen tooien en versieren wij gaarne met vele sieraden. Wij rekenen geen kosten teveel om te besteden aan diegenen, in welke wij behagen scheppen, en welke wij tot het voorwerp van ons welgevallen maken. En evenzo is het met God. ‘Want de HEERE heeft een welgevallen aan Zijn volk, ‘en wat volgt er?’ Hij zal de zachtmoedige versieren met heil.’ Psalm 149:4.

Wij hebben een welgevallen aan de handelingen van hen, in welke wij behagen scheppen, ja wij onderwijzen hen, en geven hun zulke regelen en wetten om naar te wandelen, welke hen, die wij liefhebben, nog des te meer welgevallig kunnen maken in onze ogen. Daarom wordt hun, die God vrezen, aangezien zij het voorwerp zijn van Zijn welgevallen, geleerd te weten, hoe zij Hem in alles zullen behagen. 1 Thessalonicenzen 4:1. En hierom wordt er gezegd, dat Hij verrukt wordt door hun blikken, dat Hij een behagen schept in hun geroep, en dat Hij een welgevallen heeft aan hun wandel. Hooglied 4:9, Spreuken 15:8, 11:20. Wij zullen in hen, in welke wij behagen scheppen en aan welke wij een welgevallen hebben, vele dingen, die zij doen, verdragen en over het hoofd zien, ofschoon zij niet naar onze zin zijn.

Een man zal datgene verdragen en over het hoofd zien uit de hand van het kind of de vrouw van zijn welgevallen, wat hij niet zal laten voorbij gaan of over het hoofd zien in een ander. Zij zijn Mijn juwelen zegt God, zij namelijk, die Mij vrezen, en Ik zal hen sparen in al hun tekortkomingen in Mijn wil, ‘gelijk als een man zijn zoon verschoont, die hem dient,’ Maleachi 3:16, 17. O, hoe gelukkig is de mens, die God vreest! Zijn goede gedachten, zijn goede pogingen om Hem te dienen, en zijn goed leven behaagt Hem, omdat hij God vreest.

Gij weet hoe aangenaam in onze ogen de handelingen van onze kinderen zijn, wanneer wij weten, dat zij wat zij doen uit een eerbiedige vrees en ontzag voor ons verrichten, ja, ofschoon datgene, wat zij doen, slechts weinig bedraagt, wij nemen het goedwillig uit hun handen aan, en zijn daarmee ingenomen. De vrouw, die haar twee penningen in de

schatkist wierp, wierp er niet veel in, want zij maakten tezamen slechts een oort uit, doch hoe gewaagt de Heere Jezus van haar lof, Hij had een welgevallen aan haar en aan haar daad. Markus 12:40-44. Dit dus, dat de Heere een welgevallen heeft aan hen, die Hem vrezen, is weer een van hun grote voorrechten.

Twaalfde voorrecht. Vreest gij God? het geringste greintje van die vrees geeft het voorrecht gezegend te worden met de grootste heilige. 'Hij zal zegenen, die de HEERE vrezen, de kleinen met de groten.' Psalm 115:13. Dit woord kleinen kan op drie wijzen genomen worden.

1. Voor diegenen, die klein in achting zijn, voor diegenen, die van slechts weinig waarde gerekend worden. Richteren 6:15, 1 Samuel 18:23. Zijt gij klein of gering in deze zin, nochtans zo gij God vreest, Zijt gij er zeker van gezegend te zullen worden. 'Hij zal zegenen die Hem vrezen, de kleinen met de groten,' al zijt gij nog zo klein in de ogen der wereld, in uw eigen ogen, in de ogen der heiligen, gelijk soms de ene heilige klein is in het oog van een andere heilige, nochtans, omdat gij God vreest, wordt gij geplaatst onder de gezegenden.

2. Door de kleinen worden soms zij bedoeld, die slechts klein van statuur zijn of jong van jaren, kleine kinderen, die gemakkelijk worden voorbijgegaan en over het hoofd gezien, gelijk zij waren, die in de tempel Hosanna zongen, toen de Farizeeën spottend van hen tot Christus zeiden: 'Hoort Gij wel, wat deze zeggen?' Mattheus 21:16. Maar zie, Christus wilde hen niet verachten, van hen die God vreesden, maar verkoos hen volgens de getuigenis der Schrift ver boven diegenen, die hen smaadden. Kleine kinderen, hoe gering ook, en al zijn zij ook van nog zo geringe schatting bij de mensen, zullen ook, als zij de Heere vrezen, gezegend worden met de grootste heiligen. 'Hij zal zegenen, die de HEERE vrezen, de kleinen met de groten.'

3. Door de kleinen kunnen soms bedoeld worden diegenen, die klein zijn in de genade of in gaven, van deze wordt gezegd, dat zij de kleinsten zijn in de kerk, dat is, onder deze beschouwing, en alzo worden zij door haar het minst geacht. Alzo ook moet het woord van Christus verstaan worden: 'Voor zoveel gij dit één van deze minsten niet gedaan hebt, zo hebt gij het Mij ook niet gedaan.' 1 Corinthiërs 6:4, Mattheus 25:45. Zijt gij naar uw eigen gedachten, of naar de gedachten van anderen, een van deze laatste kleinen, klein in de genade, klein in gaven, klein in achting te deze aanzien, zo gij nochtans God vreest, zo gij God inderdaad vreest, wordt gij voorzeker gezegend met de besten der heiligen.

De minste ster staat, gelijk de grootste van die allen, als bevestigd aan de hemel. 'Hij zal zegenen, die de HEERE vrezen, de kleinen met de groten.' Hij zal hen zegenen, dat is, met dezelfde zegen des eeuwigen levens. Want de verschillende trappen der genade in de heiligen brengt in de zegen, wat aangaat zijn natuur, geen verschil teweeg. Het is dezelfde hemel, hetzelfde leven, dezelfde heerlijkheid en dezelfde eeuwigheid van geluk, die hun in de tekst beloofd wordt als daarmee te zullen worden gezegend. Dat is opmerkelijk, hetwelk ik vroeger vermeldde, waar Christus in de dag des oordeels bijzonder de

minsten vermeldt en erkent. 'Voor zoveel gij dit één van deze minsten niet gedaan hebt.' De minste dus was daar, in Zijn koninkrijk en in Zijn heerlijkheid, zowel als de grootste van allen. 'Hij zal zegenen, die de HEERE vrezen, de kleinen met de groten.' De kleinen worden het eerst genoemd in de tekst, en zijn alzo de eersten in rang, misschien wel om te tonen, dat, ofschoon zij versmaad en van weinig waarde geacht mogen worden in de wereld, zij nochtans van hoge waarde geacht worden in de ogen des Heeren.

Zullen de grote heiligen alleen het koninkrijk en de eeuwige heerlijkheid ontvangen? Zullen de grote werken alleen beloond worden? de werken, die gedaan zijn uit kracht van grote genade en van de overvloed van de gaven van de Heilige Geest? Neen: 'En zo wie één van deze kleinen te drinken geeft alleen een beker koud water, in de naam van een discipel, voorwaar Ik zeg u, hij zal zijn loon (het loon van een discipel) geenszins verliezen.' Let er op, hier wordt slechts gesproken van een geringe gave, een beker koud water, en die gegeven aan een geringe heilige, maar op beide wordt bijzondere acht gegeven door onzen Heer Jezus Christus. Mattheus 10:42. 'Om het loon te geven Uw dienstknechten, de profeten, en de heiligen, en diegenen, die Uw naam vrezen, de kleinen en de groten.' Openbaring 11:18. De kleinen dus, onder diegenen, die God vrezen, worden gezegend met de groten, als de groten, met dezelfde zaligheid, dezelfde heerlijkheid en hetzelfde eeuwige leven, en zij zullen, evenals met de groten ook het geval zal zijn, evenveel ontvangen als zij kunnen dragen, evenveel als hun harten, zielen, lichamen en vermogens kunnen houden.

Dertiende voorrecht. Vreest gij God? wel, de Heilige Geest heeft opzettelijk voor u een gehele psalm ingegeven om aangaande uzelf te zingen. Zodat gij, zelfs als gij in uw beroep, op uw bed, op de reis, of waar dan ook zijt, uw eigen gezegende en gelukkige toestand kunt uitzingen tot uw eigen troost en tot troost van uw medegenoten. De psalm wordt genoemd de 128ste Psalm, ik zal hem u voorhouden, beide gelijk hij luidt in de onberijmde en in de berijmde Psalmen.

Welgelukzalig is een ieder, die de HEERE vreest, die in Zijn wegen wandelt. Want gij zult eten de arbeid uwer handen, welgelukzalig zult gij zijn, en het zal u welgaan. Uw huisvrouw zal wezen als een vruchtbare wijnstok aan de zijde van uw huis: uw kinderen als olijfplanten rondom uw tafel. Ziet, alzo zal zeker die man gezegend worden, die de HEERE vreest. De HEERE zal u zegenen uit Zion, en gij zult het goede van Jeruzalem aanschouw al de dagen uws levens, en gij zult uw kindskinderen zien. Vrede over Israël!

Zoals het gezongen wordt:

U mag men zalig heten,
Die 's HEEREN vrees bekoort
Die met een goed geweten
Steeds wandelt naar Zijn Woord.
Gij zult uw nooddrift vinden
Door d' arbeid van uw hand,
Wat ge u moogt onderwinden,

Komt naar uw wens tot stand.

Uw echtvriendin zal bloeien
Gelijk een wijnstok tiert,
Die, vruchtrijk onder het groeien,
Uw huismuur dekt en siert.
Niets zal uw welvaart stuiten,
Uw kroost zal blij en fris,
Als groene olijfspruiten,
Versieren uwe dis.

Dit lot is u beschoren,
Zo gij met diep ontzag
Naar 's HEEREN wet blijft horen.
Voor u zal, dag aan dag,
Het heil uit Sion vloeien:
Gij zult, zo lang gij leeft,
Jeruzalem zien bloeien,
het Welk God Zijn zegen geeft.

Blijft gij op Hem betrouwen,
Dan zult gij, op uw bee,
het Kroost van uw kroost aanschouwen.
In Israël zij vree.

En nu heb ik de voorrechten afgehandeld wanneer ik een tegenwerping uit de weg geruimd heb.

Tegenwerping. Maar de Schrift zegt: 'De volmaakte liefde drijft de vrees buiten, ' en daarom schijnt het, dat de heiligen, nadat de Geest der aanneming gekomen is, niet moeten vrezen, maar hun plicht doen, gelijk een andere schriftuur plaats zegt, zonder vrees. 1 Johannes 4:18, Lukas 1:74, 75.

Antwoord. Het woord vrees, gelijk ik u heb aangetoond, kan op verschillende wijzen opgevat worden.

1. Het kan genomen worden voor de vrees der duivels.
2. Het kan genomen worden voor de vrees der verworpingen.
3. Het kan genomen worden voor de vrees, die in de godzaligen gewerkt wordt door de Geest als een Geest der dienstbaarheid, of,
4. Het kan genomen worden voor de vrees, waarover ik zo pas gehandeld heb.

Nu kan de vrees, die de volmaakte liefde buiten drijft, niet die kinderlijke, genadige vrees Gods zijn, waarover ik in deze laatste plaats gehandeld heb, omdat die vrees, die de liefde buiten drijft, pijn heeft, maar dit heeft de kinderlijke vrees niet. Daarom is de vrees, die de liefde buiten drijft, of die vrees, die gelijk de vrees der duivels en verworpingen is, of die vrees, die in het hart verwekt wordt door de Geest van God als een Geest der dienstbaarheid, of beide, want inderdaad, al deze soorten van vrees hebben pijn, en kunnen daarom buiten gedreven worden, en worden dit door de Geest der aanneming, welke genoemd wordt de Geest des geloofs en der liefde, wanneer Hij met kracht in de ziel komt, zodat wij zonder deze vrees Hem moeten dienen.

Maar uit deze teksten af te leiden, dat wij God niet behoorden te vrezen, of geen vrees behoorden te mengen met onze verering van

Hem, is evenveel als te zeggen, dat wij door de Geest der aanneming echte bandieten worden, want God niet te vrezen wordt door de Schrift op dezulken van toepassing gemaakt. Lukas 23:40. Maar hetgeen ik heb verzekerd, bevestigt de Schrift overvloedig, zeggende: 'Welgelukzalig is de man, die gedurig vreest.' En wederom: 'Het zal hen welgaan, die God vrezen, die voor Zijn aangezicht vrezen.' De vrees dus, de geest der vrees des Heeren is een genade gave, die een Christen, zijn woorden en al zijn wegen in grote mate tot sieraad verstrekt: 'Nu dan, de verschrikking des HEEREN zij op u, neemt waar, en doet het: want bij de HEERE onze God, is geen onrecht, noch aanneming van personen, noch ontvanging van geschenken.' 2 Koningen 19:7. Ik ga nu enig gebruik en de toepassing maken van deze leer.

HET GEBRUIK VAN DEZE LEER.

Tot zover gekomen zijnde omtrent deze leer van de vrees Gods, ga ik nu enig gebruik en de toepassing maken van het geheel, en begin met het eerste gebruik van onderzoek. Is deze vrees Gods zulk een uitnemende zaak? Gaat zij vergezeld met zovele zalige voorrechten? Dan moet dit ons, een ieder van ons, aandrijven tot een naarstig onderzoek van onszelf, te weten, of deze genade gave in ons is of niet, want als zij in u is, dan zijt gij een van die gezegenden, aan welke deze heerlijke voorrechten toebehoren, want gij hebt een aandeel in elkeen ervan, maar als het zal blijken, dat deze genade gave niet in u is, dan is uw staat vreselijk ellendig, gelijk reeds gedeeltelijk is openbaar geworden, en verder zal worden gezien in hetgeen hierna komt. Nu, om u des te beter te helpen om te overwegen, en in uw zelfonderzoek niet te missen in het uitvinden van wat gij zijt, zal ik hierover spreken.

- ☛ Ten eerste: In het algemeen.
- ☛ Ten tweede: In het bijzonder.

Ten eerste. In het algemeen. Niemand brengt deze genade gave met zich in de wereld. Iedereen is er van nature van ontbloot, want van nature vreest niemand God, er is geen

vrees Gods, er is niet het minste van deze genade gave der vrees voor hun ogen, zij weten zelfs niet eens wat het is God te vrezen, want deze vrees vloeit, gelijk tevoren werd aangetoond, voort uit een nieuw hart, uit geloof, berouw en dergelijke, en zo gij ontbloot zijt van dit nieuwe hart, van geloof en berouw, zijt gij ook ontbloot van deze goddelijke vrees. Men moet een krachtige verandering van hart en leven ondervinden, of anders is men een vreemdeling ten aanzien van deze vrees Gods.

Helaas! hoe onwetend zijn de meesten hiervan. Ja, en sommigen vrezen niet te zeggen, dat zij niet veranderd zijn, noch begeren dit te worden. Kunnen deze mensen God vrezen? kunnen deze in het bezit zijn van deze genade gave der vrees?

Neen: omdat bij hen geheel geen verandering is, daarom vrezen zij God niet. Psalm 55:20, Psalm 36:1, Romeinen 3:18.

Daarom, zondaar, bedenk, wie gij ook zijt, die ontbloot zijt van deze vrees Gods, dat gij alle andere genade gaven mist, want deze vrees, gelijk ik ook heb aangetoond, vloeit voort uit de gehele voorraad der genade waar zij is. Er is niet een van de genade gaven des Geestes, of deze vrees is in haar ingewanden, ja, deze vrees is, gelijk ik mag zeggen, de bloem en de schoonheid van elke genade gave, ook is er niets, laat het zoveel op genade gelijken als het wil, dat er inderdaad voor gehouden zal worden, als de vrucht daarvan niet deze vrees Gods is. Daarom zeg ik wederom, denk wel over deze zaak na, want gelijk gij zult bevonden worden met betrekking tot deze genade gave, zo zal uw oordeel zijn. Ik heb slechts in het kort van deze genade gave gehandeld, doch heb getracht, met woorden zo geschikt als ik kon vinden, ze in haar kleuren voor uw aangezicht ten toon te spreiden, eerst door u te tonen wat deze vrees Gods is, dan waaruit zij voortvloeit, alsook wat uit haar voortvloeit, bij hetwelk ik, gelijk vroeger gezegd werd, verscheidene voorrechten gevoegd heb, die aan deze vrees verbonden zijn, opdat gij door alles, kon het zijn, het moogt zien als gij ze bezit, en tot de ontdekking moogt komen, dat gij er buiten staat, als gij ze niet bezit.

Waarom ik u, ter inlichting in deze zaak, wederom derwaarts verwijs, of zo gij er afkerig van zijt om het boek voor de tweede maal te lezen, maar voort wilt gaan tot het einde, nu gij tot zover gekomen zijt, dan besluit ik,

Ten tweede en in het bijzonder, met deze onderscheidene voorstellingen, betreffende diegenen, die God niet vrezen.

1. Die mens, die trots en van een hoge en verheven geest is, vreest God niet. Dit is duidelijk uit de vermaning: 'Zijt niet hooggevoelend, maar vrees.' Romeinen 11:20. Hier ziet gij dat een hoge geest en de vrees Gods in rechtstreekse tegenstelling tegenover elkaar geplaatst worden, en er wordt in die woorden door de apostel duidelijk genoeg te kennen gegeven, dat waar inderdaad het een is, het andere niet kan wezen, waar een hoge geest is, daar is de vrees Gods niet, en waar de vrees Gods is, daar is de geest niet hoog, maar laag. Kan iemand op de zelfde tijd een trots man zijn, en meteen God vrezen? Waarom dan wordt er gezegd, dat God iedereen aanschouwt, die trots is, en

hem vernedert? en wederom, dat Hij de trotse man van verre aanschouwt? Hij dus, die trots is op zijn persoon, op zijn rijkdom, op zijn ambt, op zijn bekwaamheden, en dergelijke, vreest God niet. Het wordt ook verder openbaar, want God weerstaat de hovaardige, hetwelk Hij niet zou doen, als deze Hem vreesde, maar omdat Hij hem op zulk een afstand van Zich plaatst, omdat Hij getuigt, dat Hij hem zal vernederen en hem zal weerstaan, is het duidelijk, dat hij niet de man is, die deze genade gave der vrees bezit, want die mens is, gelijk ik u heb aangetoond, Gods vermaking en het voorwerp van Zijn welgevallen. Psalm 138:6, Jakobus 4:6, 1 Petrus 5:5, Maleachi 4:1.

2. De gierigaard vreest God niet. Ook dit is duidelijk uit het Woord, omdat dit de gierigheid en de vrees Gods in rechtstreekse tegenstelling plaatst. Van mensen, die God vrezen, wordt gezegd, dat zij de gierigheid haten. Exodus 18:21. Bovendien wordt de gierigaard een afgodendienaar genoemd, en wordt er van hem gezegd, dat hij geen deel heeft aan het koninkrijk van Christus en van God. En wederom: 'Want de goddeloze roemt over de wens van zijn ziel, hij zegent de gierigaard, hij lastert de HEERE.' Ezechiël 33:31, Efeze 5:5, Psalm 10:3. Luistert hiernaar, gij, die de wereld najaagt om ze te grijpen, gij, die er u niet over bekommert hoe gij verkrijgt, zo gij de wereld verkrijgt. Ook gij, die juist van de godsdienst uw rijpaard maakt om de wereld machtig te worden, ook gij vreest God niet. En wat zult gij al niet doen, gij, wier hart de gierigheid na wandelt, gij, die door de gierigheid als het ware bij de neus op en neer geleid wordt? soms zweren, liegen, liefkozen, bedriegen en misleiden, als gij er slechts voordeel mee behalen kunt. Gij zijt ver, zeer ver, van de vrees Gods. Gij 'overspelers en overspeleressen!' want zo worden de gierigaards genoemd, 'weet gij niet, dat de vriendschap der wereld een vijandschap Gods is. Zo wie dan een vriend van de wereld wil zijn, die wordt een vijand van God gesteld.' Jakobus 4:4.

3. De losbandige vleesvreter bezitten niet de vrees Gods. Want dit wordt gedaan 'zonder vrees.' Judas: 12. Gulzigheid is een zonde waarop weinig gelet wordt, en waarover even weinig berouw gevoeld wordt door diegenen, die zich daaraan schuldig maken, maar nochtans is het een verfoeilijke zonde in het oog van God, en het bedrijven daarvan is een bewijs van het ontbreken van Zijn vrees in het hart, ja, zo verfoeilijk is ze, dat God aan Zijn volk verbiedt om met dezulken om te gaan. 'Zijt niet,' zegt Hij, 'onder de wijnzuipers, noch onder de vleesvreter.' Spreuken 23:20. En hij zegt ons verder, dat de zodanigen vlekken en smetten zijn voor diegenen, die met hen omgaan, want inderdaad, zij vrezen God niet. 2 Petrus 2:13, Romeinen 13:13, 1 Petrus 4:4. Helaas! sommige mensen stellen zich aan alsof zij voor niets anders geboren waren dan om te eten en te drinken, en mesten hun lichamen met de lekkernijen dezer wereld, geheel en al vergetende, waarom God hen herwaarts zond, maar dezulken, gelijk gezegd is, vrezen God niet, en behoren alzo tot het getal dergenen, wie de dag des oordeels onvoorzien zal overkomen. Lukas 21:34.

4. De leugenaar is iemand, die God niet vreest. Ook dit blijkt uit de duidelijke tekst: 'Want gij hebt gelogen,' zegt de Heere, 'en zijt Mijner niet gedachtig geweest, gij hebt Mij op uw hart niet gelegd, is het niet, omdat Ik zwijg, en dat van ouds af,' zegt de Heere, 'en gij vreest Mij niet?' Jesaja 57:11. Welke leugen dit was, wordt niet met name

aangewezen, het was een leugen, of een gewoonte om te liegen, welke hier bestraft wordt, en de persoon of de personen, welke zich hieraan schuldig maakten, waren, gelijk gezegd wordt, dezulken, welke God niet vreesden: een gewoonte van te liegen en de vrees Gods kunnen niet samengaan. Deze zonde van te liegen is een alledaagse zonde, en zij wandelt met een onderscheiden voorkomen in de wereld rond. Daar hebt gij de heiligschennende, spot drijvende leugenaar, daar hebt gij de listige, geslepen leugenaar, daar hebt gij de geveinsde, godsdienstige leugenaar, mitsgaders leugenaars van andere rangen en graden. Maar geen van die allen bezitten de vrees Gods, ook zal niemand van hen, zo zij zich niet bekeren de helse verdoemenis ontvlieden.

‘Al de leugenaars is hun deel in de poel, die daar brandt van vuur en sulfer.’ Openbaring 21:8. De hemel en het nieuwe Jeruzalem zijn geen plaats voor dezulken. ‘En in haar zal niet inkomen iets, dat ontreinigt, en gruwelijkheid doet, en leugen spreekt.’ vers 27. Daarom zegt een andere schriftuur plaats, dat alle leugenaars buiten zullen zijn. ‘Maar buiten zullen zijn de honden, en de tovenaars, en de hoereerders, en de doodslagers, en de afgodendienaars, en een ieder, die de leugen lief heeft en doet.’ Openbaring 22:15. Maar dit zou hun vonnis, hun oordeel en hun verdoemenis niet zijn, indien diegenen, die leugenaars zijn, de zodanige waren, die deze zalige vrees Gods in zich hadden.

5. Zij vrezen God niet, die tot Hem om hulp roepen in tijd van nood, en wanneer zij verlost zijn, keren zij weer tot hun vorige opstand. Dit verzekert Mozes, in een profetische geest, ten tijde van het geweldige oordeel des hagels. Farao begeerde toen van hem om tot God te bidden, dat Hij dat oordeel van hem mocht wegnemen. Wel, dat zal ik doen, zei Mozes, ‘nochtans u en uw knechten aangaande, weet ik, dat gij voor het aangezicht van de HEERE God nog niet vrezen zult.’ Exodus 9:30. Even goed alsof hij zegt: Ik weet, dat zodra als dit oordeel is weggenomen, gij tot uw vroegere opstand zult weerkeren. En wat sterker bewijs kan er gegeven worden, dat zulk een mens God niet vreest, dan tot God te roepen om verlost te worden van tegenspoed en gebracht tot voorspoed, en die voorspoed te besteden in opstand tegen Hem? Dit is roepen om weldaden, opdat zij doorgebracht zouden worden, of opdat wij iets zouden hebben om door te brengen in onze wellusten en in de dienst van Satan. Jakobus 4:1-3.

Hierover klaagt God in het zestiende hoofdstuk van Ezechiël en in het tweede van Hosea. ‘Daartoe hebt gij genomen, ‘ zegt God, ‘de vaten uws sieraads van Mijn goud en van Mijn zilver, dat Ik u gegeven had, en gij hebt u mans beelden gemaakt, ‘ enz. Ezechiël 16:17. Dit kwam voort uit gemis van de vrees Gods. Velen van deze soort zijn er thans in de wereld, zowel onder mannen als onder vrouwen en kinderen, zijt niet gij, die dit boek leest, van dit getal? Hebt gij niet ziek zijnde om gezondheid, arm zijnde om rijkdom, zwak zijnde om kracht, in de gevangenis zijnde om vrijheid geroepen, en daarna alles wat gij door uw gebed verkreegt doorgebracht in de dienst van Satan en tot bevrediging van uw lusten? Neem er acht op, zondaar, deze dingen zijn tekenen, dat gij met uw hart God niet vreest

6. Zij vrezen God niet, die Zijn volk belagen en hen zoeken te verstoren, of hen buiten het rechte pad zoeken te doen gaan, in hun trekken van hier naar de eeuwige rust. Dit is kenbaar uit de duidelijke tekst: ‘Gedenkt, ‘ zegt God, ‘wat u Amalek gedaan heeft, als gij uit Egypte uittoogt: hoe hij u op de weg ontmoette, en sloeg onder u in de staart al de zwakken achter u, als gij moede en mat waart, en hij vreesde God niet.’ Deuteronomium 25:17, 18. Vele zulke Amelekieten zijn er thans in de wereld, die zich stellen tegen de zwakken van de kudde, tegen de zwakken van de kudde voornamelijk, hen voortdurend treffende, sommigen door overmacht, sommigen met de tong, sommigen in hun leven en hun bezittingen, sommigen in hun eer en goede naam, door ergerlijke dingen, lastertaal en verwijten, maar de reden van deze hun goddeloze praktijk is deze: zij vrezen God niet. Want vreesden zij Hem, zij zouden er bevreesd voor zijn er ook maar aan te denken, veel meer om te pogen de kinderen Gods te bedroeven, en te kwellen, en te belasteren, maar de zodanige zijn er in de wereld geweest, de zodanige zijn er, en de zodanige zullen er zijn, want alle mensen vrezen God niet.

7. Zij vrezen God niet, die Zijn hand op afgekeerden zien vanwege hun zonden, en nochtans zelf ook afgekeerden zullen zijn. ‘En Ik zag, ‘ zegt God, ‘als Ik ter oorzaak van alles, waarin het afgekeerde Israël overspel bedreven had, haar verlaten, en haar haar scheidbrief gegeven had, dat de trouweloze, haar zuster Juda niet vreesde, maar ging heen en hoereerde zelf ook.’ Jeremia 3:8, 2:19. Juda zag, dat haar zuster verlaten was, en door God was overgegeven in de handen van Salmanezer, die haar wegvoerde aan gene zijde van Babylon, en toch, ofschoon zij het zag, zij ging heen en hoereerde zelf ook-een teken van grote hardheid des harten en van het gemis van de ware vrees Gods. Want deze vrees, ware ze in haar hart geweest, zou haar geleerd hebben te sidderen bij het oordeel, dat over haar zuster werd uitgevoerd, en niet heen te gaan en zelf ook te hoereren: en dit niet te doen, terwijl haar zusters oordeel voor ogen en in gedachtenis was. Maar wat is het, dat een hart, dat ontbloot is van de vrees Gods, niet doen zal? Geen zonde komt dezulken te onpas: ja, zij zullen zondigen, zij zullen datgene zelf bedrijven, voor het bedrijven van hetwelk zij geloven, dat sommigen in het hellevuur zijn, en dat al omdat zij God niet vrezen.

Maar merk op, bid ik u, als van diegenen, die de waarschuwing niet in acht nemen, wanneer zij de hand Gods op afgekeerden zien, gezegd wordt, dat zij geen vrees Gods bezitten, bezitten zij ze dan, meent gij, die Gods volk struikelblokken in de weg leggen, en op een slinkse wijze te werk gaan om hen te doen afwijken, ja, zich verheugen wanneer zij dit onheil aan iemand kunnen toebrengen? en toch, velen van die soort zijn er in de wereld, die zich zelfs verheugen, wanneer zij een belijder in de zonde zien vallen en van zijn belijdenis zien teruggaan, alsof zij de een of andere uitnemende zaak hadden gevonden.

8. zij vrezen God niet, die op een land kunnen zien als zich wentelende in de zonde, en evenwel op het gezicht daarvan niet verootmoedigd worden. ‘Hebt gij vergeten, ‘ zei God door de profeet tot de Joden, ‘de boosheden uwer vaders, en de boosheden der koningen van Juda, en de boosheden van hun vrouw, en uw boosheden, en de boosheden uwer vrouw, die zij gedaan hebben in het land van Juda en in de straten van

Jeruzalem? Zij zijn tot op deze dag nog niet verbrijzeld van hart, en zij hebben niet gevreesd, noch gewandeld in Mijn wet ' Jeremia 44:10. Hier is een land vol boosheden, en niemand om ze te bewenen, want het ontbrak hun aan de vrees Gods en aan liefde om te wandelen in Zijn wet.

Maar wat zegt gij, als er van hen, die niet verootmoedigd worden bij hun eigen en anderer boosheden, gezegd wordt, dat zij niet vrezen of de vrees Gods bezitten, wat zullen wij dan denken of zeggen van dezulken, die zulke boosheden aannemen, ze koesteren of er zich in verheugen! Vrezen zij God? Ja, wat zullen wij zeggen van dezulken, die de uitvinders en bevorderaars zijn van boosheden, als van vloeken, beestachtige taal of dergelijke? Vrezen zij God, meent gij? Nog eens, wat zullen wij zeggen van dezulken, die er zich niet mee tevreden kunnen stellen zelf boosheden te bedrijven, ze uit te vinden en zich te verheugen in de boosheden van andere mensen, maar moeten haten, verwijten, beschimpen en misleiden diegenen, die zij niet kunnen overhalen boosheden te bedrijven? Vrezen zij God?

9. Zij, die meer acht geven op hun eigen dromen dan op het Woord van God, vrezen God niet. Dit is ook duidelijk uit het Woord. 'Want gelijk in de veelheid der dromen ijdelheden zijn, also in vele woorden, maar vrees gij God!' dat is, geef acht op Zijn Woord. Prediker 5:6, Jesaja 8:20. Hier wordt het vrezen van God gesteld tegenover ons overmatig acht geven op dromen, en daardoor wordt te kennen gegeven, dat het door gemis van de vrees Gods is, dat de mensen zoveel acht geven op die dingen. Wat zullen zij hierop zeggen, die meer acht geven op een ingeving, die oprijst uit hun dwaze harten, of die derwaarts ingeworpen is door de duivel, dan zij geven op het heilige Woord van God? Deze zijn 'vuile dromers.' En ook, wat zullen wij zeggen aangaande hen, die meer vertrouwd zijn op de barmhartigheid Gods jegens hun ziel, omdat Hij hen heeft gezegend met uitwendige dingen, dan zij bevreesd zijn voor Zijn gramschap en veroordeling, ofschoon het gehele Woord van God dezelve ten volle als waarheid doet kennen? Deze zijn inderdaad 'vuile dromers.'

Een droom is of werkelijk een droom, of hij is dit bij wijze van gelijkenis, en also dromen sommige mensen slapende en sommigen wakende. Jesaja 29:7. En gelijk die, welk een mens slapende droomt, veroorzaakt worden hetzij door God, Satan, bezigheid, het vlees of dergelijke, zo zijn die, welke een mens wakende droomt, te vergelijken bij die, welke wij hebben in onze slaap. Men kan, wanneer men naar het lichaam wakende is, dromen hebben, dat is, visioenen van de hemel, dezulke zijn alle die, welke een strekking hebben om aan de zondaar zijn staat of de staat van de kerk te openbaren overeenkomstig het Woord. Maar die, welke van Satan, bezigheid en het vlees zijn, zijn dezulke voornamelijk de eerste en de laatste, te weten, van Satan en het vlees-welke verstrekken om de mensen stoutmoedig te maken om te hopen op het goede in een weg niet overeenstemmende met het Woord van God.

Deze noemt Judas 'vuile dromers, ' dezulken, wier beginselen hun dromen waren, en zij leidden hen er toe, 'om het vlees te verontreinigen, ' dat is, door hoererij en onreinheid, 'om de heerschappij te verachten, ' dat de teugels gelegd zouden worden op de nek van

hun lusten, ‘om de heerlijkheden te lasteren, ‘ diegenen, die God over hen gesteld had, om hen in alles te besturen naar de wet en het testament van Christus. Deze droomden, dat te leven als dieren, begerig te zijn naar gewin, en om datzelve, gelijk Kaïn en Bileam deden door hun listen, de eigenaars daarvan van het leven te beroven, voor goede munt zou doorgaan in de beste der beproevingen. Van deze spreekt ook Petrus. 2 Petrus 2. En hij maakt van hun dromen, die Judas alzo noemt, hun beginsel en hun dwalingen in leven en leer. Gij kunt van hen lezen in dat gehele hoofdstuk, waar zij genoemd worden kinderen der vervloeking, en alzo bijgevolg dezulken zijn, die God niet vrezen

10. Zij vrezen God niet, die tovenaars zijn, en overspelers, en die vals zweren, en die de huurling onderdrukken in zijn loon. Het is een gewoonte bij sommige mensen om van de huurling terug te houden door bedrog wat zij door verdrag overeengekomen waren te betalen voor hun arbeid: hen beknijpende, zeg ik, en hun onthoudende wat hun rechtens toekomt, zodat hun geschrei komt ‘tot in de oren van de Heere Zebaoth.’ Jakobus 5:4. Deze vrezen God niet, zij worden onder de slechtste mensen gerekend, en in de dag van hun verantwoording zal God zelf getuigenis tegen hen geven. ‘En Ik, ‘ zegt God, ‘zal tot u ten oordeel naderen, en Ik zal een snel getuige zijn tegen de tovenaars, en tegen de overspelers, en tegen diegenen, die vals zweren, en tegen diegenen, die het loon des dagloners met geweld inhouden, die de weduwen, en de wees, en de vreemdeling het recht verkeren, en Mij niet vrezen, zegt de HEERE der heirscharen.’ Maleachi 3:5.

11. Zij vrezen God niet, die in plaats van medelijden te hebben, spotten met Gods volk in hun droefheid, verzoeking en vervolgingen, en zich liever verheugen en van vreugde opspringen, dan met hen mee te voelen in hun bekommernis. Dit deden Davids vijanden, dit deden Israël’s vijanden, en dit deed de dief, hij spotte met Christus, toen hij aan het kruis hing, en werd daarom, en dat nog wel door zijn lotgenoot, beschouwd als iemand, die God niet vreesde. Lukas 23:40, Psalm 35:1, 22-26, lees Obadja 10-15, Jeremia 48:2-6. Dit is een menigvuldig voorkomende zaak bij de mensenkinderen, namelijk dat zij zich verblijden in het leed van hen, die God vrezen, en het komt voort uit een inwendige haat tegen de godzaligheid. Zij haten u, zegt Christus, omdat zij Mij gehaat hebben. Daarom rekent Christus wat in deze aan de zijnen wordt gedaan, als gedaan aan Hemzelf, en alzo aan heiligheid des levens. Maar dit komt hard neer op dezulken, die Gods volk in hun ellende verachten en zich verheugen hen daarin te zien, en die de gelegenheid te baat nemen, gelijk de onbeschaamde Simeï deed, om de smarten en droefenissen van Gods volk te vermeerderen. 2 Samuel 16:5-8. Deze vrezen God niet, zij doen dit uit vijandschap, en hun zonde is zodanig, dat zij moeilijk zal worden uitgewist. 1 Koningen 2:8-9.

12. Zij vrezen God niet, die vreemdelingen zijn van de uitwerkingen der vrees. ‘Ben Ik een Heere, waar is Mijn vrees?’ Dat is, toon dat Ik het ben door Mij te vrezen in de uitwerkingen van die vrees. ‘Gij brengt op Mijn altaar verontreinigd brood.’ Dit is geen teken dat gij Mij vreest, gij brengt wat blinds aan om te offeren, waar is Mijn vrees? gij offert het kreupele en het zieke, dit zijn niet de uitwerkingen van de vrees Gods. Maleachi 1:6-8. Zondaar, het zijn twee verschillende zaken, te zeggen: Ik vrees God, en Hem inderdaad te vrezen. Daarom, gelijk Jacobus zegt: Toon mij uw geloof uit uw

werken, zo eist God hier een getuigenis van uw vrees door de uitwerkingen der vrees Ik heb u alreeds onderscheidene uitwerkingen der vrees aangetoond, als gij er een vreemdeling van zijt, zijt gij een vreemdeling van deze genade gave der vrees. Daarom, om dit te besluiten, geen voorgewende belijdenis zal baten, niets is hier goed, dan hetgeen gezouten is met deze vrees Gods, en zij, die Hem vrezen, zijn mensen van waarheid, mensen van eenvoudigheid des harten, volmaakte, oprechte, nederige, heilige mensen, en daarom, lezer, onderzoek, en ik zeg nogmaals, onderzoek, en leg het Woord en uw hart naast elkaar, voor gij besluit, dat gij God vreest.

Hoe! God vrezen, en in de staat der natuur? God vrezen zonder een verandering van hart en leven? Hoe God vrezen en trots zijn, en begerig, een wijnzuiper, en een losbandige vleesvreter? Hoe! God vrezen en een leugenaar, en een die om weldaden roept om ze in uw wellusten door te brengen? Dit zou vreemd zijn. het is waar, gij kunt vrezen gelijk de duivels doen, maar wat zal dat baten? Gij kunt door uw vrees weggedreven worden van God, wan zijn dienst, Zijn volk en Zijn wegen, maar wat zal dat u verder brengen? Het kan zijn, dat gij op het heden zodanig vreest, dat gij een weinig gestuit zijt in uw zondige loop, misschien hebt gij een slag gekregen van het Woord van God, en zijt voor het ogenblik een weinig bedwelmde en verhinderd om gelijk vroeger met een volkomen hart jacht te maken op de zonde, maar wat baat het? indien door de vrees, die gij hebt, uw hart niet verenigd is met God, en met de liefde van zijn Zoon, Zijn Woord en Zijn volk, is uw vrees niets waard.

Vele mensen zijn ook genoodzaakt God te vrezen, gelijk zij, die onder anderen gesteld zijn, genoodzaakt zijn diegenen te vrezen, die als machthebbenden boven hen staan. Indien gij alleen op die wijze God vreest, is het slechts een valse vrees, zij vloeit niet voort uit liefde tot God: deze vrees brengt geen gewillige onderwerping, welke inderdaad de uitwerking is van de rechte vrees, maar overheerst wordende hebt gij uzelf, als een geveinsde, door voorgewende gehoorzaamheid onderworpen, door louter vrees en schrik, zeg ik, daartoe genoodzaakt zijnde. Spreuken 18:24, Psalm 66:3.

Er wordt van David gezegd: 'Alzo ging Davids naam uit in al die landen, en de HEERE gaf zijn verschrikking over al die Heidenen.' 1 Kronieken 14:17. Maar hoe, hadden zij David nu lief? verkozen zij hem nu tot hun koning? neen voorwaar, zij, velen van hen, haatten hem eer, en, wanneer zij konden, verzetten zich tegen hem. Zij deden even als gij doet- vreesden, maar hadden niet lief, vreesden, maar verkozen zijn bestuur niet, dat hij over hen zou regeren. Er wordt ook gezegd van Josafath, toen God voor zijn aangezicht Ammon, Moab en het gebergte Seïr onderworpen had: 'En er werd een verschrikking Gods over alle koninkrijken dier landen, als zij hoorden, dat de HEERE tegen de vijanden van Israël gestreden had.' 2 Kronieken 20:29. Maar, zeg ik, was deze vrees, die nu de vrees Gods genoemd wordt, iets anders, dan een verschrikking voor de grootheid en de macht van de koning? Neen voorwaar, ook bracht die verschrikking hen niet tot een gewillige onderwerping aan, en goedkeuren van Zijn wetten en Zijn bestuur, zij deed hen alleen gelijk slaven en onderhorigen vrezen, dat hij de wraak Gods over hen zou uitvoeren.

Daarom waren zij nog steeds, niettegenstaande deze vrees, in hun harten opstandelingen tegen Hem, en wanneer de omstandigheden en de gelegenheid gunstig waren, toonden zij dit door in opstand te komen tegen Israël. Deze vrees dus verwekte slechts geveinsde en gedwongen gehoorzaamheid, een juist zinnebeeld van de gehoorzaamheid van dezulken, die, terwijl zij voortdurend in hun gemoed vijanden zijn van God, genoodzaakt zijn uit kracht van tegenwoordige overtuiging een weinig te bezwijken, en wel uit vrees Gods, voor Zijn Woord en voor Zijn ordonnantiën. Lezer, wie gij ook zijt, denk hieraan, het is voor u van belang, daarom doe het, en onderzoek, en onderzoek opnieuw, en heb naarstig acht op uw hart in uw onderzoek, dat het u niet bedriege omtrent een zaak van zo groot belang, als inderdaad de vrees Gods is.

Laat mij u nog, voor ik u verlaat, voor één ding waarschuwen. Wees op uw hoede voor het uitstellen van de Heere te vrezen. Sommige mensen, wanneer hun de overtuiging op het hart gebonden werd, dat de vrees Gods niet in hen was, hebben door de overheersende macht van hun bedorvenheden nochtans de vrees Gods uitgesteld en van zich afgeschoven, gelijk gezegd wordt van die in Jeremia: 'Maar dit volk heeft een afvallig en weerspanning hart, zij zijn afgefallen en heengegaan, en zij zeggen niet in hun hart: Laat ons nu de HEERE, onze God, vrezen, ' Jeremia 5:23, 24. Zij zagen, dat de oordelen Gods hen omringden, omdat zij God nog niet vreesden, maar die overtuiging vermocht niet hen er toe te brengen om te zeggen: 'Laat ons nu de HEERE vrezen.' zij wilden toch maar al uitstellen Hem te vrezen, zij wilden nog langer Zijn vrees van zich afschuiven.

Zondaar, hebt gij het uitgesteld de Heere te vrezen? is uw hart nog altijd zo weerspanning, dat gij nog niet zegt: 'Laat ons nu de HEERE vrezen.' O! de Heere heeft acht geslagen op deze uw opstand, en is een vreselijk oordeel voor u bereidende. 'Zou Ik over die dingen geen bezoeking doen? spreekt de HEERE, zou Mijn ziel zich niet wreken aan zulk een volk, als dit is?' vers 29. Zondaar, waarom zoudt gij de wraak naar beneden halen om op u te rusten? waarom zoudt gij de wraak van de hemel naar beneden halen om op u te rusten? Zie opwaarts, misschien zijt gij er reeds een lange tijd mee bezig geweest om ze op u te doen neerkomen. O! doe het niet langer, waarom zoudt gij uw eigen beul zijn? Val op uw knieën, mens, en verhef uw hart en uw handen opwaarts naar de God, die in de hemelen woont, roep, ja roep luide: Heere! verenig mijn hart tot de vrees van Uw naam, en verhard mijn hart niet van Uw vrees.

Zo hebben heilige mannen vóór u geroepen, en door hun geroep hebben zij het oordeel afgewend.

Enige weinige dingen, die u kunnen opwekken om de Heere te vrezen. Laat mij u, voor ik van dit gebruik afscheid neem, enige weinige dingen voorhouden, die, zo God wil, u kunnen opwekken om de Heere te vrezen.

1. De mens, die God niet vreest, gedraagt zich slechter tegen Hem, dan het dier, het redeloze dier, zich gedraagt tegenover die mens. 'En uw vrees, en uw verschrikking zij

over al het gedierte der aarde, ‘ ja, ‘en over al het gevogelte des hemels, ‘ en over ‘al wat Zich op de aardbodem roert, ‘ en over ‘alle vissen der zee.’ Genesis 9:2.

Let op, al Mijn schepselen zullen u vrezen en voor u schrikken, zegt God. Geen van hen zal zo stout zijn, dat het alle eerbied voor u afwerpt. Maar welk een schande is dit voor de mens, dat God al Zijn schepselen aan hem onderwerpt, en hij weigert zijn hart te buigen voor God. Het beest, de vogel, de vis, en alles hebben een vrees en een schrik voor de mens, ja, God heeft het in hun harten gelegd de mens te vrezen, en nochtans is de mens ontbloot van vrees en verschrikking, ik bedoel van de goddelijke vrees van Hem, die aldus op een liefderijke wijze alle dingen onder hem heeft gesteld. Zondaar, schaamt gij u niet, dat een onnozele koe, een schaap, ja, een zwijn beter de wet van zijn schepping betracht, dan gij de wet van uw God doet?

2. Bedenk, hij, die God niet wil vrezen, God zal maken dat hij Hem vreest, of hij wil of niet. Dat is, die Hem nu niet zodanig vreest, niet zodanig wil vrezen, dat hij gewillig voor Hem buigt, en zijn bals steekt in Zijn juk, die zal God Hem doen vrezen, wanneer Hij komt om wraak over Hem te nemen. Dan zal Hij hem aan elke zijde met vrees en verschrikking omringen, vrees van binnen en vrees van buiten, vrees zal er zijn op de weg, namelijk op de weg, die gij gaat, wanneer gij deze wereld verlaat, en dat zal verschrikkelijke vrees zijn. Prediker 12:5. ‘Hun vrees zal Ik over hen doen komen, ‘ zegt de Heere. Jesaja 66:4.

3. Die God nu niet vreest, bij diens vrees zal de Heere dan lachen. Zondaar, God zal zijn bij al diegenen, die niet verkiezen Zijn vrees in hun harten te hebben: want gelijk Hij nu roept, en zij niet horen, zo zullen zij dan roepen, ja huilen, en Hij zal lachen bij hun vrees. ‘Zo zal Ik ook, ‘ zegt Hij, ‘in uw verderf lachen, Ik zal spotten, wanneer uw vrees komt. Wanneer uw vrees komt gelijk een verwoesting, en uw verderf aankomt als een wervelwind, wanneer u benauwdheid en angst overkomt, dan zullen zij tot Mij roepen, maar Ik zal niet antwoorden, zij zullen Mij vroeg zoeken maar zullen Mij niet vinden: daarom dat zij de wetenschap gehaat hebben, en de vrees des HEEREN niet hebben verkoren.’ Spreuken 1:27-29.

Zondaar! gij denkt aan de vrees te ontkomen, maar wat zult gij doen met de put? Gij denkt aan de put te ontkomen, maar wat zult gij doen met de strik?

De strik, zegt gij, wat is dat? Ik antwoord: Het is het werk van uw eigen handen. ‘De goddeloze is verstrikt in het werk van zijn handen! In de overtreding der lippen is de strik des bozen.’ Psalm 9:17, Spreuken 12:13.

Zondaar! wat zult gij doen wanneer gij in deze strik komt, dat is, in de schuld en de verschrikking, waarmee uw zonden u in toom zullen houden, wanneer zij, gelijk een koord, om uw ziel bevestigd zijn? Deze strik zal u weer terugbrengen naar de put, hetwelk is de hel, en wat zult gij dan doen om bevrijd te worden van uw vrees? De vrees, de put en de strik zullen over u komen, omdat gij God niet vreest.

Zondaar! zijt gij een van diegenen, die de vrees hebben afgeworpen? arme mens, wat zult gij doen, wanneer deze drie dingen u bezetten? waarheen zult gij vluchten om hulp? En waar zult gij uw heerlijkheid laten? Zo gij vlucht van de vrees, vindt gij de put, zo gij vlucht van de put, vindt gij de strik.

Tweede gebruik.

MIJN VOLGEND WOORD ZAL ZIJN EEN VERMANING OM GOD TE VREZEN.

Ik bedoel een vermaning aan de heiligen. 'Vreest de HEERE, gij Zijn heiligen! want die Hem vrezen, hebben geen gebrek.' Niet dat niet elke heilige God vreest, maar gelijk de apostel zegt in een ander geval: 'Ik smeed u, doe het meer en meer.' De vrees des Heeren is, gelijk ik u heb aangetoond, een genade gave van het Nieuwe Verbond, gelijk andere zaligmakende genade gaven zijn, en heeft also het vermogen om sterker of zwakker te zijn, gelijk met andere genade gaven het geval is, waarom ik u smeed Hem meer en meer te vrezen.

Er wordt van Obadja gezegd, dat hij de Heere zeer vrezende was. Elke heilige vreest de Heere, maar elke heilige is Hem niet zeer vrezende. O! er zijn slechts weinige Obadja's in de wereld, ik bedoel onder de heiligen op aarde. Zie het gehele verhaal aangaande hem. 1 Koningen 18. Gelijk Paulus zei van Timotheus, dat hij niemand had, die also gezind was, zo kan er van sommigen gezegd worden aangaande de vrees des Heeren, zij hebben nauwelijks huns gelijke. Zo was het met Job: 'Want niemand is op de aarde gelijk hij, een man oprecht en vroom, godvrezende, ' enz. Job 1:8. Er was niemand in de dagen van Job, die God vreesde gelijk hij, neen, er was niemand gelijk hij op de gehele aarde, maar ongetwijfeld waren er meer in de wereld, die God vreesden, maar dit in grote mate vrezen van de Heere, dat is de zaak, die de heiligen moeten doen, en dat was de zaak, die Job deed, en daarin ging hij zijn medegenoten te boven.

Er wordt ook gezegd van Hananja, dat hij 'was als een man van getrouwheid, en godvrezende boven velen.' Nehemia 7:2. Hij ook had, ten aanzien van de beoefening van en de wasdom in deze genade gave, de overhand gekregen over velen van zijn broeders. Hij was 'godvrezende boven velen.' Nu dan, aangezien deze genade gave trappen toelaat, en in sommigen sterker en in anderen zwakker is, laat ons allen opgewekt worden, gelijk ten aanzien van andere genade gaven, zo ook ten aanzien van deze. Zie dat gij, gelijk gij overvloedig wordt in alles, in geloof, in openbaring, in kennis en in alle naarstigheid, dat gij ook also in deze genade gave overvloedig wordt. Ik zal mij er op toelagen om aan deze vermaning door onderscheidene drangredenen kracht bij te zetten.

Ten eerste. Laat Gods onderscheidende liefde jegens u een drangreden voor u zijn om Hem in grote mate te vrezen. Hij heeft Zijn vrees in uw hart gelegd, en heeft die zegen niet aan uw naaste gegeven, misschien niet aan uw man, uw vrouw, uw kind, uw vader of uw moeder. O welk een verplichting moet deze overweging op uw hart leggen om in grote mate de Heere te vrezen! Bedenk ook, gelijk ik heb aangetoond in het eerste deel van dit boek, dat deze vrees des Heeren Zijn schat is, een uitgerookte juweel, alleen aan gunstelingen, en aan diegenen, die in grote mate bemind worden, gegeven. Grote gaven strekken natuurlijkerwijze tot verplichting, en zullen dit, vertrouw ik, bij u doen, wanneer gij ze met verstand en aandacht zult beschouwen.

Het is een teken van een zeer slechte natuur, wanneer het tegendeel zich vertoont, kon God meer voor u gedaan hebben dan zijn vrees in uw hart leggen? Dit is beter, dan wanneer Hij u een plaats in de hemel gegeven had zonder die vrees. Ja, had Hij u al het geloof, alle kennis en de tong van mensen en engelen gegeven, en een plaats in de hemel op de koop toe, zij zouden alle beneden deze gave gestaan hebben, beneden de vrees Gods in uw hart. Daarom bemin ze, koester ze, beoefen ze, gebruik alle middelen om ze in uw hart te doen wassen en toenemen, opdat het moge blijken, dat zij meerder wordt in uw hand, arme zondaar.

Ten tweede. Een andere drangreden om u op te wekken om toe te nemen in deze genade gave van de vrees Gods kunnen de voorrechten zijn, waaronder zij u legt. Wat of waar zult gij in de Bijbel zo vele voorrechten met zoveel hartelijkheid verzekerd vinden aan enige genade gave, als aan deze genade gave van de vrees Gods? God spreekt van deze genade gave, en van de voorrechten, die daartoe behoren, alsof Hij, met eerbied gesproken, niet wist hoe een einde te krijgen aan de zegening van de mens, die ze bezit. Het schijnt mij toe alsof deze genade gave der vrees de geliefkoosde genade gave is, deze genade gave, waar God in de hoogste mate zijn hart op stelt. Als het ware omarmt en liefkoost hij de mens, en legt hem aan zijn boezem, die deze genade gave van de vrees Gods bezit en daarin sterk opwast. Zie wederom de vele voorrechten, in welke de mens, die deze genade gave in zijn hart heeft, is betrokken, en zie ook, dat er slechts weinige onder zijn, waar ook vermeld, of er wordt een zegen bij uitgesproken, ofwel er wordt van die mens gesproken bij wijze van bewondering.

Ten derde. Een andere drangreden kan deze zijn: De mens, die opwast in deze genade gave van de vrees des Heeren, zal aan die onheilen ontkomen, in welke anderen zullen vallen. Waar deze genade gave is, bewaart zij de ziel voor volkomen afval: 'En Ik zal Mijn vrees in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken.' Jeremia 32:40. Maar toch, zo er geen toeneming is in deze genade gave, kan niettegenstaande dat veel kwaad aankleven en bedreven worden. Daar hebt gij een kind, dat gezond is, en zijn ledematen heeft, en gaan kan, maar het is achteloos, nu brengt het kwaad van achteloosheid het kind zeer veel nadeel toe, achteloosheid is de oorzaak van struikelingen, van vallen, van stoten, en dat het in de modder valt, ja, dat het zich soms brandt of bijna verdrinkt. En zo is het juist met het volk van God, dat Hem vreest, omdat zij niet bij hun vrees een zorgvuldigheid voegen om meer op te groeien in de vrees Gods, daarom oogsten zij

schade in, terwijl, wanneer zij meer in Zijn vrees wandelden, en zij hen beter zou bewaren, hen meer zou verlossen, en hen zou behoeden voor deze strikken des doods.

Ten vierde. Een andere drangreden kan deze zijn: Te groeien in deze genade gave van de vrees Gods is de weg om steeds in een nauwgezette vervulling der Christenplichten te volharden. Een toeneming in deze genade gave, zeg ik, houdt elke genade gave in beoefening, en dat onze genade gaven in behoorlijke beoefening gehouden worden, brengt een nauwgezette vervulling der plichten voort. Gij hebt misschien een horloge op zak, maar de wijzer wil tot nog toe maar niet in orde blijven, maar wijst altijd het verkeerde uur van de dag aan, maar wat is nu de weg om dit te herstellen dan goed toe te zien op de veer en de raderen van binnen? want als die inderdaad goed gaan, zal de wijzer het ook doen. Dit is uw toestand in geestelijke dingen, gij zijt een begenadigd mens, en de vrees Gods is in u, maar toch kan men, niettegenstaande dat alles, aan uw leven niet recht zien welke tijd van de dag het is. Gij geeft geen waar en standvastig teken, dat gij inderdaad een Christen zijt, en zie, de reden is, dat gij niet goed acht geeft op deze genade gave der vrees Gods. Gij wast er niet in op en neemt er niet in toe, maar laat toe, dat uw hart zorgeloos en hard en alzo uw leven slap en werelds wordt. Dat Job groot werd in de vrees Gods deed hem wijken van het kwaad. Job 1, 2:3.

Ten vijfde. Een andere drangreden is: Dit is de weg om inderdaad wijs te worden. Een wijs man vreest en wijkt van het kwaad. Dat betekent niet, dat een wijs man de genade gave der vrees bezit, maar een wijs man vreest, dat is, brengt deze genade gave in beoefening. Er is geen groter teken van wijsheid dan te groeien in deze gezegende genade gave. Is het geen teken van wijsheid, af te wijken van de zonden, welke de strikken zijn des doods en der hel? Is het geen teken van wijsheid, dat iemand steeds meer en meer tracht betrokken te worden in de liefde en bescherming van God? Is het geen hoge mate van wijsheid, dat iemand steeds datgene doet, hetwelk hem onder de leiding van engelen brengt? Voorzeker, dit is wijsheid. En als het een zegen is deze vrees te bezitten, is het dan geen wijsheid daarin toe te nemen? Zonder twijfel is het het toppunt, der wijsheid, gelijk ik vroeger heb aangetoond, daarom was er in op.

Ten zesde. Een andere drangreden kan deze zijn: Het is betamelijk voor de heiligen te vrezen en toe te nemen in deze vrees Gods. Hij is uw Schepper, is het niet betamelijk voor schepselen hun Schepper te vrezen en te eren? Hij is uw Koning: is het niet betamelijk voor onderdanen hun Koning te vrezen en te eren? Hij is uw Vader: is het niet betamelijk voor kinderen hun Vader te eren en te vrezen? ja, in het meer en meer te doe?

Ten zevende. Een andere drangreden kan zijn: Het is eervol op te groeien in deze genade gave der vrees: 'Als Efraïm bevende sprak, verhief hij zich in Israël.' Hosea 13:1. Voorwaar, te vrezen, en overvloedig te worden in deze vrees, is een teken van een zeer vorstelijke geest, en de reden is, wanneer ik mijn God in grote mate vrees, sta ik boven de vrees voor alle anderen, ook kan niets in deze wereld, al is het ook nog zo vreselijk en verschrikkelijk, mij ook maar enigszins bewegen ze te vrezen. En hierom is het, dat Christus ons aanraadt te vrezen. 'En Ik zeg u, mijn vrienden ,' zegt Hij, 'vreest u niet

voor diegenen, die het lichaam doden, en daarna niet meer kunnen doen.’ Maar dit is een hoge zaak, hoe zouden wij aan zulk een vorstelijke geest komen? Wel, Ik zal u verkondigen wie gij zult vrezen, opdat gij, door Hem te vrezen, tot deze hoogte moogt geraken: ‘Vreest Die, die, nadat Hij gedood heeft, ook macht heeft in de hel te werpen, ja Ik zeg u, vreest Die!’ Lukas 12:4-5. Inderdaad, deze ware vrees Gods stelt een mens boven de gehele wereld. En daarom wordt er wederom gezegd: ‘Vreest gij hun vrees niet, ‘ maar ‘de HEERE der heirscharen, die zult gij lieden heiligen’ in uw harten, ‘en Hij zij uw vrees, en Hij zij uw verschrikking.’ Jesaja 8:12-13.

Gij grote pochende, snoevende, schuimende geweldenaars, die onwetend zijt van de natuur van de vrees Gods, acht het een armzalige, jammerlijke, beklagenswaardige, lafhartige geest in de mens, te vrezen en te beven voor de Heere, maar wie terugziet op kerkers en galgen, op het zwaard en de brandstapel, zal zien, dat er in zodanige mensen de machtigste en onoverwinnelijkste geest ter wereld gen eest is. Ja, zie of God niet de groei en wasdom van Zijn volk in deze genade gave der vrees voor datgene rekent, hetwelk hen lofwaardig doet zijn, wanneer Hij volstrekt en bepaald diegenen uitsluit van een woonplaats in Zijn huis, die hen niet eren, die Hem vrezen. Psalm 15:4. En Hij zegt bovendien: ‘Een vrouw, die de HEERE vreest, die zal geprezen worden. Als de wereld en de goddeloze mensen deze niet willen eren, dan zullen zij ergens elders geëerd worden. Dezulken, zegt Hij, ‘die Mij eren, zal Ik eren, ‘ en zij zullen geëerd worden in de hemel, in de gemeenten en onder de engelen.

Ten achtste. Een andere drangreden om op te groeien in deze vrees Gods kan zijn: Deze vrees, en de toeneming daarvan, doet een mens kennen als iemand, aan wie hemelse en geestelijke dingen, ja, en ook aardse dingen zijn toevertrouwd.

1. Wat aangaat hemelse en geestelijke dingen. ‘Mijn verbond met hem, ‘ met Levi, ‘was het leven en de vrede, en Ik gaf hem die tot een vrees, en hij vreesde Mij, en hij werd om Mijns naams wil verschrikt.’ Maleachi 2:5. Zie welk een gift, welk een gunstbewijs, welk een zegen aan deze Levi is toevertrouwd, te weten, Gods eeuwigdurend verbond, en het leven en de vrede, die in dit verbond is opgesloten.

Maar waarom is het aan hem gegeven? Het antwoord is: Om de vrees, waarmee hij Mij vreesde, en hij werd om Mijns naams wil verschrikt. En de reden is goed, want deze vrees Gods leert een mens een behoorlijke achting te stellen op elke gift van God, die aan ons geschonken wordt, ook leert zij ons daarvan gebruik te maken met eerbied voor Zijn naam en voor Zijn heerlijkheid op de goddelijkste wijze, al hetwelk hem past, aan wie enige geestelijke gift is toevertrouwd. De gift, die hier bedoeld wordt, was gegeven aan Levi om daarover jegens zijn broeders onderwijzend te beschikken, want hij, zegt God, zal Jakob Mijn inzettingen leren, en Israël Mijn wet. Zie ook Exodus 18:21 en Nehemia 7:2, naast vele andere plaatsen, die zouden kunnen worden opgenoemd, en gij zult bevinden, dat aan de mensen, die God vrezen en de gierigheid haten, dat aan de mensen, die God boven anderen vrezen, door God, ja, en ook door Zijn kerk, de verzorging en bediening van geestelijke dingen voor iemand anders in de wereld is toevertrouwd.

2. Wat aangaat aardse dingen. Deze vrees Gods doet een mens kennen als iemand, aan wie deze zijn toevertrouwd, eerder dan aan een andere. Daarom maakte God Jozef heer van geheel Egypte, Obadja hofmeester van Achabs huis, Daniël, Mordechai en de drie jongelingen werden gesteld over het landschap van Babel, en dit door de wondervol werkende hand van God, omdat Hij nu over aardse dingen had te beschikken, niet slechts in een algemene weg, maar ten goede van Zijn volk op een bijzondere wijze. Het is waar, wanneer God in een natie voor Zijn volk geen bijzondere zaak te verrichten heeft, dan wie wil (dat is, hetzij zij genade hebben of niet) mag de beschikking hebben over deze dingen, maar als God iets in het bijzonder aan Zijn volk heeft te geven van de goederen dezer wereld, dan zal Hij het stellen in de hand van mensen, die God vrezen. Jozef moest nu verheven worden tot heer van Egypte, omdat Israël bewaard moest worden voor de hongerdood, Obadja moest nu aangesteld worden tot hofmeester van Achabs huis, omdat de profeten des Heeren verborgen en gevoed moesten worden in spijt van de woede en de bloeddorst van Izebel, Daniël, met zijn metgezellen, en ook Mordechai, zij werden allen verheven tot aardse en tijdelijke waardigheid, opdat zij in die staat, daar zij mensen waren die vervuld waren met de vrees des Heeren, dienstbaar mochten zijn aan hun broeders in hun bezwaren en moeilijkheden. Genesis 42:18, 41:39, 1 Koningen 18:3, Esther 6:10, Daniël 2:48, 3:30, 5:29, 6:1-3.

Ten negende. Een andere drangreden om op te groeien in deze genade gave der vrees is: Waar de vrees Gods in iemands hart niet meerder wordt, daar tiert geen genade gave, ook wordt geen plicht gedaan gelijk het behoorde. Daar tiert geen genade gave, geen geloof, geen hoop, geen liefde, noch enige genade gave. Dit is duidelijk uit die algemene vermaning: 'Voleindigende de heiligmaking in de vrees Gods.' 2 Corinthiërs 7:1. Voleindigende de heiligmaking, wat is dat? dan gelijk Jacobus zegt van de lijdzaamheid: Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, opdat gij moogt volmaakt zijn en geheel oprecht, in geen ding gebrekkig. Jakobus 1:4. Maar dit kan niet geschieden dan in de vrees Gods, ja, in de beoefening van die genade gave, en alzo bijgevolg in de groei daarvan, want er is geen genade gave, of zij groeit door beoefend te worden. Indien gij dan volmaakt wilt zijn in heiligheid, indien pij begeert, dat elke genade gave, die God in uw ziel gelegd heeft, groeie en bloeie tot volmaking, laat ze, om mij zo uit te drukken, doortrokken worden met deze genade gave der vrees, en doe alles in de beoefening ervan, want weinig, gedaan in de vrees des Heeren, is beter dan de inkomsten der goddelozen.

En wederom, de Heere zal niet toelaten, dat de ziel des rechtvaardigen, de ziel, die leeft in de vrees des Heeren, honger lijdt, maar de overvloed der goddelozen werpt Hij weg. Breng overvloed tot God, en als het niet gezouten is met goddelijke vrees, zal het Hem niet aangenaam zijn, maar walgelijk en afschuwelijk in Zijn ogen, want het vloeit niet voort uit de geest van de vrees des Heeren. Daarom, waar geen opwas is in deze vrees, daar wordt geen plicht zo aannemelijk volbracht. Dit vloeit voort uit hetgeen voorafgaat, want als de genade eerder kwijnt dan groeit, waar deze genade gave door vrees niet groeit en toeneemt, dan kwijnen de plichten eveneens in hun heerlijkheid en aannemelijkheid.

Ten tiende. Een andere drangreden om u op te wekken om op te groeien en toe te nemen in deze genade gave der vrees is: Het is een genade gave, wordt daarin slechts overvloedig, en dat zal u grote stoutmoedigheid geven beide tegenover God en de mensen. Job was een man, God vrezende gelijk er niemand was in zijn dagen, en wie was zo stoutmoedig tegenover God als Job? Wie was zo stoutmoedig tegenover God en wie zo stoutmoedig tegenover de mensen als hij? Hoe stoutmoedig was hij tegenover God, wanneer hij om niet anders wenst dan dat hij mocht komen tot Zijn stoel, en besluit, dat, zo hij tot Hem kon komen, hij als een vorst tot Hem zou naderen, en als zodanig Hem zijn zaak zou voorstellen. Job. 23:3-7, 31:35-37. Hoe dapper was hij ook tegenover zijn vrienden! Want steeds als zij hem beschuldigden, dat hij een geveinsde was, wijst hij hen af met de getuigenis van een goed geweten, welke goed geweten hij kreeg, en behield, en bewaarde, door toe te nemen in de vrees Gods, ja, zijn geweten bleef zo goed door deze genade gave der vrees, want het was door haar dat hij een afschuw had van het kwaad, dat het de gewoonte bij hem was zich op God te beroepen wanneer hij beschuldigd werd, en ook om zich tot zijn rechtvaardiging onder de bitterste vloeken en verwensingen te stellen. Job 13:3-9, 18, 19:22, 24, 31.

Deze vrees Gods is het, die het geweten zuiver en teder houdt, en alzo vrij van veel van die bezoedeling, waardoor zelfs een goed man kan gekweld worden, door gemis van opwas in deze vrees Gods, Ja, laat mij er bijvoegen, dat, zo een mens met een goed geweten kan zeggen, dat hij begeert de naam van God te vrezen, dit aan zijn ziel dapperheid zal toevoegen in zijn nadering voor het aangezicht van God. 'Och HEERE!' zei Nehemia, 'laat toch Uw oor opmerkende zijn op het gebed van Uw knecht, en op het gebed van Uw knechten, die lust hebben Uw naam te vrezen.' Nehemia 1:11. Hij pleitte op zijn begeerte om de naam van God te vrezen, als een drangreden bij God om hem zijn verzoek toe te staan, en de reden was, omdat God tevoren beloofd had te 'zegenen, die de HEERE vrezen, de kleinen met de groten.' Psalm 115:13.

Ten elfde. Een andere drangreden om u op te wekken de Heere te vrezen en op te wassen in deze vrees, is: Door haar kan uw arbeid gezegend worden, tot zaliging van de zielen van anderen. Er wordt van Levi gezegd, van wie tevoren melding gemaakt werd dat hij God vreesde en om Zijns naams wil verschrikt werd, dat hij anderen behield van hun zonden. 'De wet der waarheid was in zijn mond, en er werd geen onrecht in zijn lippen gevonden, hij wandelde met Mij in vrede en in rechtmatigheid, en hij bekeerde er velen van ongerechtigheid.' Maleachi 2:6. De vrees Gods, die in zijn hart woonde, betoonde haar groei in de heiliging des Heeren door zijn leven en zijn woorden, en de Heere zegende ook deze zijn groei hierin, door zijn arbeid te zegenen tot behoud van zijn naasten. Wilt gij uw man, uw vrouw, uw kinderen, enz., zalig maken, zijt dan God in grote mate vrezende.

Dit leert Petrus: 'Desgelijks gij vrouw!' zegt hij, 'zijt uw eigen mannen onderdanig, opdat ook, zo enigen de woorden ongehoorzaam zijn, zij door de wandel der vrouw, zonder woord mogen gewonnen worden, als zij zullen ingezien hebben uw kuise wandel in vrees.' 1 Petrus 3:1-2. Zo dan, als mannen en vrouwen, ja, als mannen, vrouwen, kinderen, dienstdieneren, enz., deze algemene regel van Petrus slechts beter betrachten, te

weten, hun gehele wandel te laten samengaan met vrees, dan konden zij in Gods band instrumenten worden van veel meer goeds dan zij zijn. Maar wat te bejammeren is, de vrees Gods ontbreekt in de handelingen, en dat is de oorzaak, dat er zo weinig goeds verricht wordt door diegenen, die belijden. Het is niet een wandel die gevoegd wordt bij een belijdenis-want een grootsprakige belijdenis kan vergezeld gaan met een leven, dat niet goed, maar ergerlijk is- maar het is een wandel gevoegd bij de vrees Gods-dat is, van de indrukken van de vrees Gods voorzien-die overtuigend is, en die de opwekkingen Gods aan het geweten bewerkt, ten einde de ongelovige te behouden. O! het is een liefelijke samenvoeging, te weten, een Christelijke wandel gevoegd bij vrees.

Het gemis van deze vrees Gods is datgene, hetwelk dikwijls een struikelblok voor de blinden is geweest. Helaas! de wereld zal niet overtuigd worden door uw gesprekken, door uw denkbeelden, en door de grote dingen, die gij belijdt, indien zij de levendige indrukken van de vrees Gods niet daarmee vermengd zien, maar zij zullen, gelijk ik zei, eerder struikelen en vallen, juist over uw wandel en over uw belijdenis zelf. Waarom God, om dit onheil te verhoeden, dat is, van het struikelen der zielen terwijl gij uw belijdenis van God uitspreekt, door een wandel niet passende bij uw belijdenis, u gebiedt Hem te vrezen, te kennen gevende, dat een goede wandel, gevoegd bij vrees, de blinde wereld bevrijdt van die struikelingen, waarvan zij anders niet bevrijd kunnen worden. 'Gij zult de dove niet vloeken, en voor het aangezicht des blinden geen aanstoot zetten, maar gij zult voor uw God vrezen: Ik ben de HEERE!' Leviticus 19:14. Maar gij zult voor uw God vrezen, dat is het redmiddel, dat hun aanstoot nemen aan u zal verhoeden, waaraan zij overigens dan ook aanstoot mogen nemen. Waarom Paulus tot Timotheüs zegt: 'Heb acht op uzelf en op de leer, volhard daarin: want dat doende, zult gij en uzelf behouden, en die u horen.' 1 Timotheus 4:16.

Ten twaalfde. Een andere drangreden om te vrezen en op te groeien in deze vrees Gods, is: Dit is de weg om God te verbinden u te bevrijden uit vele uitwendige gevaren, wie daarin ook valt. Psalm 34:7. Dit is gebleken uit hetgeen ons verhaald wordt aangaande de Hebreeuwse vroedvrouwen. 'Doch de vroedvrouwen', zegt Mozes, 'vreesden God, en deden niet, gelijk als de koning van Egypte tot haar gesproken had, maar zij behielden de knechtjes in het leven. ' En wat volgt er!' Daarom deed God aan de vroedvrouwen goed, en het geschiedde, omdat de vroedvrouwen God vreesden, zo bouwde Hij haar huizen.' Exodus 1. Dat is, Hij beschutte haar en maakte, dat zij verborgen waren voor de woede en razernij des konings, en dat misschien wel in sommige van de huizen der Egyptenaren zelf: want waarom konden niet de vroedvrouwen daar verborgen zijn even goed als Mozes het zelfs aan 's konings hof was? En hoe menigmaal wordt van hen, die God vrezen, gezegd, dat zij zijn verlost beide door God en Zijn heilige engelen? gelijk ik ook alreeds heb aangetoond.

Ten dertiende. Een andere drangreden om te vrezen en op te wassen in deze vrees Gods, is: Dit is de weg om verlost te worden van dwalingen en verdoemelijke gevoelens. Er zijn sommigen, die omkomen in hun gerechtigheid, dat is een dwaling, er zijn sommigen, die omkomen in hun goddeloosheid, en dat is ook een dwaling. Sommigen wederom verlengen hun leven door hun goddeloosheid, en anderen zijn al te rechtvaardig, en

sommigen zijn al te wijs, en alle deze zijn strikken, en kuilen, en gaten. Maar, zegt gij, hoe zal ik dan ontkomen? Inderdaad, dat is de vraag, en de Heilige Geest lost die aldus op: 'Die God vreest, die ontgaat dat al.' Prediker 7:18.

Ten veertiende. Een andere drangreden om te vrezen en op te groeien in deze vrees Gods, is: Dezulken hebben verlof, al zijn zij nog zo duister in hun zielen, om met vrijmoedigheid tot Jezus Christus te komen en op Hem te vertrouwen ten leven. Ik zei u vroeger, dat zij, die God vrezen, in het algemeen een vrijbrief hebben om op Hem te vertrouwen, maar nu zeg ik u, en dat in het bijzonder, dat zij, en zij voornamelijk, het mogen doen, en dat ofschoon zij zich in het duister bevinden, gij, die in duisternis zit en geen licht hebt, indien deze genade gave der vrees levendig is in uw harten, hebt gij deze vrijmoedigheid. 'Wie is er onder u, die de HEERE vreest, ' let er op, die de HEERE vreest, 'die naar de stem van Zijn knecht hoort? als hij in de duisternissen wandelt, en geen licht heeft, dat hij betrouwe op de naam des HEEREN, en steune op zijn God.' Jesaja 50:10. Het is geen gering voordeel, zoals gij weet, wanneer men in moeilijke zaken heeft te handelen, dat men er een patent of vrijbrief voor heeft, het betrouwen en op de Heere nu is een moeilijke zaak, doch de beste en winstgevende van alle. Maar, zullensommigen zeggen, als het zo moeilijk is, hoe kunnen wij het dan doen zonder gevaar? Wel, de tekst geeft een vrijbrief, een patent om op Zijn naam te betrouwen aan hen, die Zijn vrees in hun harten hebben. 'Dat hij betrouwe op de naam des HEEREN, en steune op zijn God.'

Ten vijftiende. Een andere drangreden om te vrezen en op te groeien in deze genade gave der vrees, is: God zal dezulken erkennen als de Zijnen, wie Hij ook verwerpt. Ja Hij zal hen onderscheiden en afscheiden van alle anderen, in de dag van Zijn verschrikkelijke oordelen. Hij zal met hen doen zoals Hij deed door diegenen, die zuchtten vanwege de gruwelen, die in het land gedaan werden-de man gebieden, die een inktkoker aan zijn lenden heeft, om een teken te tekenen op hun voorhoofden, opdat zij niet met anderen in dat oordeel vallen. Ezechiël 9. Zo zei God duidelijk van hen, die de Heere vreesden en die aan Zijn naam gedachten, dat zij in Zijn boek zouden geschreven worden. 'En er is een gedenkboek voor zijn aangezicht geschreven, voor diegenen, die de HEERE vrezen, en voor diegenen, die aan Zijn naam gedenken. En zij zullen, zegt de HEERE der heirscharen, te dien dage, die Ik maken zal, Mij een eigendom Zijn, en Ik zal hen verschonen, gelijk als een man zijn zoon verschoont, die hem dient.' Maleachi 3:16, 17. Let er op, Hij erkent hen voor de Zijnen, en belooft tevens, hen te zullen verschonen, gelijk als een man zijn eigen zoon zou verschonen, ja, en zal hen bovendien als Zijn dierbaarste kleinodiën bij Zichzelf inwikkelen in de bundel des levens. Tot zover over de drangredenen.

Hoe men in deze vrees Gods kan opgroeien.

Nu ik u deze drangredenen gegeven heb voor de plicht om op te groeien in deze vrees God, zal ik, vóór ik van dit gebruik afscheid neem, in enige weinige woorden u tonen hoe gij in deze vrees Gods kunt opgroeien.

Ten eerste. Zo gij wilt opgroeien in deze vrees Gods, leer dan recht te onderscheiden tussen de vrees in het algemeen. Ik bedoel, leer te onderscheiden tussen die vrees, die goddelijk is, en die, welke in zichzelf inderdaad ongoddelijke vrees Gods is, en ken ze goed van elkaar, opdat niet de ene, de vrees, die in zichzelf inderdaad ongoddelijk is, de plaats inneme van of zelfs de overhand verkrijge over die, welke waarlijk goddelijke vrees is. En bedenk, dat de ongoddelijke vrees Gods door God zelf beschouwd wordt als een vijandin van Hem, en als schadelijk voor Zijn volk, en dat zij daarom overvloedig verboden wordt in het Woord. Genesis 3:15, 26:24, 46:3, Exodus 14:13, 20:20, Numeri 14:9, 21:34, Jesaja 41:10, 14, 43:1, 44:2, 8, 54:4, Jeremia 30:10, Daniël 10:12, 19, Joël 2:21, Haggai 2:5, Zacheria 8:13.

Ten tweede. Zo gij wilt opgroeien in deze goddelijke vrees, leer ze dan recht te onderscheiden van die vrees, in het bijzonder, die goddelijk is slechts voor een tijd, namelijk van die vrees, die gewerkt wordt door de Geest, als een Geest der dienstbaarheid. Ik zeg, leer deze beide van elkaar te onderscheiden, en leer ook volkomen de grenzen te kennen, die God heeft gezet voor die vrees, die gewerkt wordt door de Geest, als een Geest der dienstbaarheid, opdat gij niet, in plaats van op te groeien in de vrees, die de ziel zal bij blijven tot in eeuwigheid, wederom overvallen wordt door die eerste vrees, welke u slechts moet bij blijven totdat de Geest der aanneming komt. En opdat gij ze niet alleen van elkaar moogt onderscheiden, maar ook ieder in haar behoorlijke plaats en binnen haar rechte grenzen moogt houden, denk in het algemeen na over hetgeen reeds omtrent deze zaak gezegd is, en bedenk in het bijzonder, dat de eerste vrees niet meer gewerkt wordt door de Heilige Geest, maar door de duivel, om u te benauwen, en om u, niet als een zoon, maar als een slaaf te doen leven. En om u des te beter hulp te bieden in deze zaak, weet, dat God zelf grenzen heeft gesteld voor deze vrees, en besloten heeft, dat, nadat de Geest der aanneming gekomen is, die andere vrees niet meer door Hem in uw hart gewerkt wordt. Romeinen 8:15, 2 Timotheus 1:7.

Wederom, laat mij u zeggen, voor ik hiervan afscheid neem, dat, zo gij u niet wel gedraagt in deze zaak, deze vrees der dienstbaarheid, te weten, die, welke aan haar gelijk is, ofschoon niet in u gewerkt door de Heilige Geest, u, door de behandeling en de listigheid van de duivel, de bewerker daarvan, zal kwellen en beangstigen, en u ongetroost zal doen leven, en dat terwijl gij een erfgenaam van God en Zijn koninkrijk zijt. Dit is die vrees, waarvan de apostel spreekt, die de mensen 'door al hun leven, der dienstbaarheid onderworpen' doet zijn. Hebreeën 2:14, 15.

Want ofschoon Christus u ten laatste zeker zal verlossen, daar gij Hem door het geloof hebt omhelsd, zo zal uw leven nochtans vol onrust zijn, en de dood, ofschoon Jezus die heeft vernietigd, zal steeds een levende bullebak voor u zijn in al uw wegen en gedachten, om uw vrede te verbreken, en om te maken, dat gij hem met lome schreden volgt.

Ten derde. Wilt gij opgroeien in deze goddelijke vrees? dan, gelijk gij moet leren onderscheid te maken tussen vrees en vrees, moet gij ook also er een gewetenszaak van

maken, welke gij hebt te onderhouden en te koesteren. Indien God wil, dat Zijn vrees-en het wordt ZIJN vrees genoemd bij wijze van verhevenheid-‘opdat Zijn vrees voor uw aangezicht zou zijn, dat gij niet zondigt, ‘ Exodus 20:20, Jeremia 32:40- ik zeg, indien God wil, dat Zijn vrees bij u zij, dan moet gij hier een gewetenszaak van maken, en niet zo licht voet geven aan slaafse vrees als het bij christenen de gewoonte is te doen.

Er bestaat geheel een gebrek onder de Christenen omtrent deze zaak, dat is, zij maken niet die gewetenszaak van het weerstaan der slaafse vrees, die zij er van behoorden te maken, zij koesteren en onderhouden ze liever, en verzwakken alzo zichzelf en die vrees, die zij behoorden te versterken.

En dit is de reden, dat wij zo dikwijls spartelende onder de zwarte en ontzettende gedachten liggen, die in onze harten verwekt worden door het ongeloof, want deze vrees voedt het ongeloof, dat is, nu doet ze dit, te weten, als wij er voet aan geven nadat de Geest der aanneming gekomen is, en sluit zich geredelijk aan bij al de vurige pijlen van de boze. Maar de Christenen zijn bereid om te doen met deze vrees, gelijk het paard doet wanneer de tanden van de vork tegen zijn zijde gezet worden, namelijk er op leunen totdat het in zijn buik ingaat. Wij leunen van nature op deze vrees, ik bedoel, nadat God aan onze zielen welgedaan heeft, het is moeilijk daartegen te strijden, omdat zij zelfs ons gevoel en onze genegenheid op haar zijde heeft. Maar ik zeg, als gij een opwassende Christen wilt zijn-opwassend, zeg ik, in de vrees, die goddelijk is, in de vrees, die dit altijd is-maak er dan een gewetenszaak van te strijden tegen de andere, en tegen al die dingen, die u tot haar zouden terugbrengen. ‘Waarom zou ik vrezen, ‘ zei David, ‘in kwade dagen, als de ongerechtigten, die op de hielen zijn, mij omringen?’ Psalm 49:6.

Hoe niet vrezen in de dag des kwaads? Hoe! niet als de ongerechtigheid uwer hielen u omringt? Neen, ook dan niet, zegt hij, dat is, niet met die vrees, die hem weer tot dienstbaarheid aan de wet zou brengen, want hij had tevoren de Geest der aanneming ontvangen. Inderdaad, als een Christen ooit grond heeft om voet te geven aan slaafse vrees, is het op deze twee tijden, te weten, in de dag des kwaads en als de ongerechtigheid van zijn hielen hem omringt, maar gij ziet, David wilde ook dan, ja ook dan, geen voet daaraan geven, ook zag hij geen reden waarom hij dit zou doen. ‘Waarom zou ik!’ zegt hij. Welzeker, waarom? aangezien gij nu een zoon van God geworden Zijt door Christus, en de Geest van zijn Zoon in uw hart hebt ontvangen, roepende: Vader! Vader!

Ten vierde. Wilt gij opwassen in deze genade gave der goddelijke vrees? was dan op in de kennis van het nieuwe verbond, want dat is inderdaad de gordel van onze lendenen en de sterkte van onze zielen. Hoor wat Zacharias zegt. ‘God, ‘ zegt hij, ‘heeft een hoorn der zaligheid ons opgericht, in het huis van David, zijn knecht, gelijk hij gesproken heeft, door de mond van Zijn heilige profeten die van het begin der wereld geweest zijn.’ Maar wat was het? wat was het dat Hij sprak? Wel, ‘dat wij, verlost zijnde uit de hand van onze vijanden, Hem dienen zouden zonder vrees, ‘ zonder deze slaafse vrees der dienstbaarheid, ‘in heiligheid en gerechtigheid voor Hem, al de dagen van ons leven.’

Maar waarop is deze vorstelijke dienst van God zonder vrees gegrond? Wel, op het heilige verbond Gods, op de eed, die Hij aan Abraham zwoer. Lukas 1:69-74. In dit verbond nu is al uw zaligheid opgesloten, daarin is al uw begeerte vervat, en ik ben er zeker van, dat het dan de volkomen zaligheid uwer ziel bevat, en ik zeg, aangezien dit verbond is bevestigd door belofte, door eedzwering en door het bloed van de Zoon van God, en dat met het doel dat gij uw God zoudt dienen zonder slaafse vrees, zo is dan de kennis en het geloof van dit verbond van volstreckte noodzakelijkheid om ons in deze vrijheid en uit onze slaafse verschrikkingen te brengen, en ons alzo, bijgevolg, te doen opwassen in die kinderlijke, goddelijke vrees, in de groei en de beoefening van welke het zelfs de Zoon van God zelf paste en het al Zijn discipelen past te leven.

Ten vijfde. Wilt gij opwassen in deze goddelijke vrees?

Ten eerste. leg u er dan op toe om steeds uw verwachtingen voor de hemel en van uw zaligheid levendig te houden in uw hart, want hij, die zijn verwachtingen voor de hemel verliest, zal moeilijk de slaafse vrees uit zijn hart houden, maar hij, die de wijsheid en de genade heeft om ze levendig te houden, en duidelijk voor zichzelf, hij zal in deze goddelijke vrees opwassen. Zie hoe David het onder woorden brengt. ‘Van het einde des lands, ‘ zegt hij, ‘roep ik tot U, als mijn hart overstelpt is, leid mij op een rotssteen, die mij te hoog zou zijn. Want Gij zijt mij een Toevlucht geweest, een sterke Toren voor de vijand. Ik zal in Uw hut verkeren in eeuwigheden, ik zal mijn toevlucht nemen in het verborgene van Uw vleugelen. Sela. Want Gij, o God! hebt gehoord naar mijn geloften, Gij hebt mij gegeven de erfenis dergenen, die Uw naam vrezen.’ Psalm 61:3-6. Geef een weinig acht, David geeft door deze woorden in de eerste plaats te kennen, dat hij, voor zijn denken, soms even ver van zijn God af was als de einden der aarde van elkaar zijn, en dat hij er op zulke tijden aan onderhevig was overstelpt, bevreesd te worden.

En ten tweede, de weg, die hij op zulke tijden insloeg, om zich te redden, was, tot God te roepen om hem wederom tot Jezus Christus te geleiden-‘leid mij tot de rotssteen, die hoger is dan ik, ‘ want inderdaad, zonder het geloof in Hem, en de vernieuwing van dat geloof, kan er aan de ziel geen verwachting voor de hemel zichtbaar worden. Hierom bidt hij daarom eerst. Dan brengt hij dat geloof in beoefening, en dat met betrekking tot de tijd, die voorbij was, en ook tot de tijd, die komen zou. Aangaande de verleden tijd zegt hij: ‘Want Gij zijt mij een Toevlucht geweest, een sterke Toren voor de vijand, ‘ en aangaande de toekomstige tijd: ‘Ik zal in Uw hut verkeren, ‘ dat is, in Uw Christus door het geloof, en in Uw wijze van Godsverering door de liefde, ‘in eeuwigheden.’

En merk er op, hij maakt van het gelovige aandenken aan zijn eerste verwachtingen voor de hemel de grond van dit zijn geroep en geloof: ‘Want Gij, o God!’ zegt hij, ‘Gij hebt mij gegeven de erfenis dergenen, die Uw naam vrezen.’ Gij hebt mij geschikt gemaakt om een deelgenoot te zijn van de genade van Uw uitverkorenen, en hebt mij gesteld onder de zegen van het goede, waarmee Gij hebt gezegend diegenen, die U vrezen. Aldus ziet gij hoe David in zijn benauwdheden zijn gebeden, zijn geloof en zijn verwachtingen voor het eeuwige leven oproept, opdat hij zichzelf mocht bevrijden van overstelpt te worden, dat is, met slaafse vrees, en opdat hij ook overvloedig mocht

worden in die kinderlijke vrees van zijn medebroeders, die niet alleen sierlijk is met betrekking tot onze belijdenis, maar ook heilzaam voor onze zielen.

Ten zesde. Wilt gij opwassen in deze vrees Gods? stel u dan voor ogen het wezen en de majesteit van God, want dat verwekt, onderhoudt en vermeerderd deze vrees. En hierom wordt het de vrees Gods genoemd, dat is, een heilige en ontzagvolle vrees en eerbied voor Zijn majesteit. Want de vrees Gods is, met ontzag voor Hem vervuld te zijn, maar hoe kan dat geschieden, als wij Hem niet voor ons stellen? En wederom, als wij Hem meer willen vrezen, moeten wij meer vertoeven in het gevoel en het geloof van Zijn heerlijke majesteit. Hierom wordt deze vrees en Gods naam zo dikwijls saam gevoegd, als: vrees God, vrees de Heere, vrees uw God, doe dit in de vrees des Heeren, en gij zult uw God vrezen, Ik ben de Heere. Want deze woorden, 'Ik ben de HEERE uw God, ' en dergelijke, worden er met opzet ingevoegd, niet slechts om ons te tonen wie wij moeten vrezen, maar ook om in ons die vrees te verwekken, te onderhouden en te vermeerderen, die ons past tegenover die 'heerlijke en vreselijke Naam, de HEERE, onze God.' Deuteronomium 28:58.

Ten zevende. Wilt gij opwassen in deze genade gave der vrees? houd dan steeds het gezag van het Woord dicht bij uw geweten, vrees het gebod als het gebod van een God, beide machtig en heerlijk, en als het gebod van een Vader, beide liefdevol en meedogend, laat dit gebod, zeg ik, steeds bij uw oog, bij uw oor en bij uw hart zijn, want dan zal u geleerd worden, niet slechts te vrezen, maar overvloedig te zijn in de vrees des Heeren. Elke genade gave wordt gevoed door het Woord, en zonder dat is er geen tier in de ziel. Spreuken 13:13, 4:20-22, Deuteronomium 6:1-2.

Ten achtste. Wilt gij opwassen in deze genade gave der vrees? sta dan veel in het geloof aan de belofte, aan de belofte, die aan uw ziel een aandeel schenkt in God door Christus, en van alle goede dingen. De belofte strekt natuurlijkerwijze om de vrees des Heeren in ons te doen toenemen, omdat deze vrees groeit door goedheid en genade, zij zullen de Heere en Zijn goedheid vrezen, deze goedheid en genade van God nu ligt opgesloten in en wordt aan ons overgemaakt door de belofte, want God gaf ze aan Abraham door belofte. Daarom doet het geloof en de hoop der belofte deze vrees in de ziel opwassen. 'Omdat wij dan deze beloften hebben, geliefden laat ons onszelf reinigen van alle besmetting van het vlees en de geest, voleindigende de heiligmaking in de vrees Gods.' 2 Corinthiërs 7:1. 'Voleindigende de heiligmaking in de vrees Gods, ' daarom moet die vrees door de belofte noodzakelijk krachtig groeien, want door, met en in haar wordt, gelijk gij ziet, de heiligmaking voleindigd.

Ten negende. Wilt gij opwassen in deze genade gave der vrees? breng u dan de oordelen Gods te binnen, welke die belijders zijn overkomen, of voorzeker zullen overkomen, die of volslagen huichelaars zijn geweest, of anders onwaakzame Christenen. Want aan beide deze soorten vallen de oordelen Gods ten deel, aan de een, te weten, aan de ware Christen, voor zijn onwaakzaamheid, tot zijn verbetering, aan de anderen, te weten, aan de huichelaar, voor zijn huichelarij, tot zijn verderf. Dit is een middel om u met ontzag

te vervullen, en u te doen beven voor uw God, en u in de genade gave der vrees te doen opwassen.

Oordelen! zult gij misschien zeggen, welke oordelen?

Antwoord. De tijd zal mij hier ontbreken om u te verhalen van de oordelen, die soms het volk van God overvallen, en die altijd voorzeker de huichelaar overvallen voor zijn overtredingen.

Aangaande die, welke het volk van God vergezellen, verzoek ik terug te zien naar de plaats in dit boek, waar zij bijzonder zijn aangestipt. En aangaande die, welke de huichelaar vergezellen, in het algemeen zijn het deze:

1. Blindheid des harten in deze wereld.
2. Het sterven van hun hoop op de dag van hun dood.
3. En de verdoemenis van hun zielen in de dag des oordeels. Mattheus 23:15-19, Job 8:13, 11:20, 18:14, 20:4-7, Mattheus 23:33, 24:51, Lukas 20:47. De godvruchtige overweging van deze dingen strekt om de mensen te doen opwassen in de vrees Gods.

Ten tiende. Wilt gij opwassen in deze genade gave der vrees? overdenk dan de voortreffelijkheden van de genade gave der vrees, en welk een voordeel zij oplevert aan hen, die ze bezitten, en leg er u op toe om uw hart verliefd te doen worden, beide op de beoefening van de genade gave zelf, gelijk ook op de vrucht, die zij oplevert, want een mens neemt moeilijk toe in enige genade gave, zo zijn hart daarmee niet verenigd is en zo zij niet beminnenswaardig geworden is in zijn ogen. Psalm 119:119, 120. Van de voortreffelijkheden nu van deze genade gave der vrees is ook vroeger in dit boek gehandeld, waar gij door het na te lezen de vrucht zult vinden, die zij draagt, en de beloften, die aan haar zijn verbonden, waarheen ik u, omdat zij vele zijn, ook verwijst tot uw onderrichting.

Ten elfde. Wilt gij opwassen in deze genade gave der vrees? breng u dan te binnen welk een wereld van voorrechten toebehoren aan hen, die de Heere vrezen, gelijk ik ook heb aangewezen, namelijk, dat dezulken geen schade zullen lijden, dat hun niets goeds zal ontbreken, dat zij zullen bewaakt worden door engelen, en een bijzondere vrijbrief hebben om, al zijn zij ook in nog zulk een vreselijke toestand, te betrouwen op de naam des Heeren en te steunen op hun God.

Ten twaalfde. Wilt gij opwassen in deze genade gave der vrees? wees dan veel in het gebed om overvloedige vermeerdering daarvan. God te vrezen is datgene, hetwelk in overeenstemming is met Zijn wil, en als wij iets vragen, dat in overeenstemming is met Zijn wil, hoort Hij ons. Bid dus, dat God uw hart verenige tot de vrees Zijns Naams, dit is de weg om in de genade gave der vrees op te wassen.

Tenslotte, wilt gij opwassen in deze genade gave der vrees? wijd er u dan aan toe. Psalm 119:38. Er mij aan toewijden, zult gij zeggen, hoe geschiedt dat? Ik antwoord: Wel, geef er u aan over, hecht er u aan. Verkwik uzelf in de beschouwing van God, en door een eerbied voor Zijn naam, zijn Woord en Zijn dienst. Dan zult gij vrezen en in deze genade gave der vrees opwassen.

Welke dingen het zijn, die een strekking in zich hebben om de groei van de vrees Gods in onze harten te verhinderen.

En opdat ik u nog verder moge behulpzaam zijn, lezer, zal ik u nu waarschuwen voor die dingen, welke, zo hun de weg open gelaten wordt, uw groei in deze vrees Gods zullen verhinderen. Omdat zij zeer schadelijk zijn voor het volk van God, daarom wil ik u niet ongewaarschuwd laten. Het zijn de volgende:

Ten eerste. Indien gij in deze genade gave der vrees wilt opwassen, wees dan op uw hoede voor een hard hart, want dat zal uw groei in deze genade gave verhinderen. 'Waarom hebt Gij ons hart verhard van Uw vrees was een bittere klacht van de kerk van vroeger, want het is niet slechts het oordeel, dat in zichzelf vreselijk en smartelijk is voor Gods volk, maar datgene, hetwelk de groei van deze genade gave in de ziel in grote mate hindert. Jesaja 63:17. Een hard hart is maar onvruchtbare grond voor iedere genade gave om in te groeien, voornamelijk voor de genade gave der vrees: er is slechts weinig van deze vrees waar het hart inderdaad hard is, ook zal daar nooit veel van deze vrees gevonden worden.

Indien gij nu bewaard wilt blijven voor een hard hart,

1. Wees op uw hoede voor de beginselen der zonde. Wees daarvoor, zeg ik, op uw hoede, al is het ook nog zo gering. 'Een weinig zuurdeeg doorzuurt de gehele klomp.' Er is meer in een kleine zonde om te verharden, dan in een grote hoeveelheid genade om te verzachten. Davids blik op Bathseba was, zou men denken, slechts een geringe zaak, doch dat beginsel der zonde bewerkte zulk een hardheid des harten in hem, dat het hem bijna vervoerde buiten alle vrees Gods. Het vervoerde hem om overspel te begaan met haar en doodslag aan het lichaam van Uria, en tot een overvloedige mate van goddeloze veinzerij, hetwelk dingen zijn, zeg ik, die de rechtstreekse strekking hebben om alle vrees Gods in de ziel te vernietigen en uit te doven.

2. Indien gij hebt gezondigd, lig dan niet neer zonder berouw, want het gemis van berouw, nadat iemand heeft gezondigd, maakt het hart al harder en harder. Inderdaad een hard hart is onboetvaardig, en onboetvaardigheid maakt het hart ook nog al harder en harder. Zodat, als onboetvaardigheid gevoegd wordt bij hardheid des harten, of bij de beginselen der zonde, hetwelk het alsoo maakt, het spoedig zo zal zijn met de ziel als er gezegd wordt van het huis van Israël: zij zal een hoerenvoorhoofd hebben, zij zal moeilijk tot schaamte gebracht worden. Jeremia 3:3.

3. Zo gij bevrijd wilt zijn van een hard hart, die grote vijand van de groei van de genade gave der vrees, wees dan veel in uw overdenkingen bij Christus aan het kruis, want dat is een voortreffelijk geneesmiddel tegen de hardheid des harten: een recht gezicht op Hem, zoals Hij daar hing voor uw zonden, zal uw hart in tranen oplossen en het zacht en teder maken. 'Zij zullen mij aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en rouwklagen.' Zacharia 12:10. Een zacht, een teder en een gebroken hart nu is een geschikte plaats voor de genade gave der vrees om in te tieren, Maar:

Ten tweede. Zo gij begeert, dat de genade gave der vrees groeie in uw ziel, wees dan ook op uw hoede voor een hart zonder gebed, want dat is geen plaats voor deze genade gave der vrees om in te groeien. Hierom wordt er van hem, die het gebed wegneemt, gezegd, dat hij de vrees vernietigt. 'Gij vernietigt de vrees, ' zei een van zijn vrienden tot Job. Maar hoe kan hij dat doen? Wel, de volgende woorden tonen dat aan: 'En neemt het gebed voor het aangezicht Gods weg.' Job 15:4. Ziet gij een belijder, die niet bidt? die mens werpt de vrees Gods van zich af. Ziet gij een mens, die slechts weinig bidt, die mens vreest God slechts weinig, want het is de biddende ziel, de mens, die machtig is in het bidden, die een hart heeft waar de vrees Gods in kan groeien. Wees daarom op uw hoede voor een hart zonder gebed, indien gij wilt opgroeien in deze genade gave van de vrees Gods. Het gebed is als de kruik, die het water uit de beek haalt om daarmee de planten te begieten, breek de kruik, en zij zal geen water halen, en door gebrek aan water kwijnt de hof.

Ten derde. Wilt gij in deze genade gave der vrees opwassen? wees dan op uw hoede voor een lichtzinnig en wellustig hart, want ook zulk een hart is geen goede grond voor de vrees Gods om in te groeien. Waarom er van Israël gezegd wordt, dat zij niet vreesde, maar heenging en ook hoereerde. zij was overgegeven aan wellustigheid en aan ijdel en lichtzinnig te zijn, en alzo verviel haar vrees Gods. Jeremia 3:8. Was Jozef even wellustig geweest als zijn meesteres, hij zou evenzeer ontbloot geweest zijn van de vrees Gods als zij, maar hij was van een matige, tedere, godzalige, bedachtzame geest, daarom wies hij op in de vrees Gods.

Ten vierde. Wilt gij in deze genade gave der vrees opwassen? wees dan op uw hoede voor een gierig hart, want ook dat, hetwelk zodanig is, is geen goede grond voor deze genade gave der vrees om in te groeien. Daarom worden deze gierigheid en de vrees Gods als vijandinnen tegen elkaar over gesteld: God vrezende en de gierigheid hatende. Exodus 18:21. En de reden waarom de gierigheid zulk een hinderpaal is voor de groei van deze genade gave der vrees, is, omdat de gierigheid die dingen uit het hart werpt, welke alleen deze vrees kunnen voeden. Zij werpt het Woord en de liefde Gods uit, zonder welke geen genade gave kan groeien in de ziel, hoe zou dan de vrees Gods groeien in een gierig hart? Ezechiël 33:30-32, 1 Johannes 2:15.

Ten vijfde. Wilt gij in deze genade gave der vrees opwassen? wees dan op uw hoede voor een ongelovig hart, want een ongelovig hart is geen goede grond voor deze genade gave der vrees om in te groeien. Een ongelovig hart wordt genoemd 'een boos hart, ' omdat daaruit al de boosheid voortvloeit, die in de wereld bedreven wordt. Hebreeën 3:12. Nu

is het het geloof, of een gelovig hart, dat deze vrees Gods voedt, en niet het andere, en de reden is, omdat het geloof God, de hemel en de hel tot de ziel brengt en ze behoorlijk over die allen doet nadenken. Hebréeën 11:7. Dit is dus het middel tot vrees, en datgene, hetwelk haar zal doen groeien in de ziel, maar het ongeloof is er een verderf voor.

Ten zesde. Wilt gij in deze genade gave der vrees opwassen? wees dan op uw hoede voor een vergeetachtig hart. Zulk een hart is geen hart waar deze genade gave der vrees zal bloeien: 'Wanneer ik gedenk, vrees ik, ' enz. Wees daarom op uw hoede voor vergeetachtigheid, vergeet God niet, maar gedenk aan Hem en aan Zijn goedheid, Zijn geduld en Zijn barmhartigheid jegens diegenen, die echter noch genade, noch bijzondere gunst van Hem hebben ontvangen, en dat zal Zijn vrees in uw hart opwekken en voeden, maar vergeetachtigheid te dezen aanzien of ten aanzien van Zijn oordelen is een grote wonde en verzwakking voor deze vrees. Job 21:6. Wanneer een mens wel bedenkt, dat Gods oordelen zulk een grote diepte en verborgenheid zijn als zij inderdaad zijn, brengt die overdenking een mens tot zulke beschouwingen van God en van Zijn oordelen, dat ze hem doen vrezen. 'Hierom, ' zei Job, 'vrees ik voor Hem.' Zie de plaats. Job 23:15. 'Hierom word ik voor Zijn aangezicht beroerd, wanneer ik het aanmerke, vrees ik voor Hem, ' wanneer ik aanmerk en bedenk de wondervolle diepten van zijn oordelen over de mens.

Ten zevende. Wilt gij in deze genade gave der vrees opwassen? wees dan op uw hoede voor een morrend en ontevreden hart, want dat is geen hart voor deze genade gave der vrees om in te groeien. Zoals bijvoorbeeld, wanneer de mensen murmureren en morren over Gods band, over Zijn beschikkingen, en over de oordelen, die hen overvallen, in hun personen, bezittingen, huisgezinnen of betrekkingen, strekt deze hun murmuring om de vrees te vernietigen, want een murmurerende geest is een zodanige, welke het beter schijnt te weten dan God, en Zijn beschikkingen bedilt, en waar dat plaats heeft, daar is het hart ver van de vrees. Een murmurerende geest komt voort of uit de wijsheid, die waant te begrijpen, dat er een gebrek is in de natuur en de uitvoering der dingen, of uit een nijdigheid en spijt over de uitvoering ervan.

Als nu de murmuringen voortkomen uit deze gewaande wijsheid van het vlees, dan worden, in plaats van God te vrezen, Zijn handelingen of gestreng, of belachelijk geoordeeld, welke nochtans geschieden in waarheid, recht en gerechtigheid. Zodat een murmurierend hart geen goed hart kan zijn voor de vrees Gods om in te groeien. Het hart, waar die groeit, moet een week hart zijn, gelijk gij dat vindt in Job 23:15, 16, en een hart, dat bukken en zwijgen zal blij de diepzinnigste en duisterste van al Zijn oordelen-'Ik was stom, omdat GIJ het deedt.' Het hart, in hetwelk deze vrees Gods bloeit, is zodanig, dat het buigt en stom is, als het slechts de hand, de wijsheid, de rechtvaardigheid of de heiligheid Gods in deze of gene van Zijn beschikkingen kan ontdekken, en alzo de ziel opwekt om voor Hem te vrezen. Maar als deze murmuring voorkomt uit nijdigheid en spijt, dat gelijkt zo op de geest des duivels, dat er niets behoeft gezegd te worden om overtuiging te geven van de verschrikkelijke boosheid daarvan.

Ten achtste. Wilt gij in deze genade gave der vrees opwassen? wees dan op uw hoede voor een hoge en bedilzieke geest, want dat is geen goede grond voor de vrees Gods om in te groeien. Een zachtmoedige en stille geest is de beste, en daar zal de vrees Gods het meest bloeien, daarom voegt Petrus zachtmoedigheid en vrees bij elkaar, als in haar natuur en natuurlijke strekking het meest hij elkaar passende. 1 Petrus 3:15. Zachtmoedigheid van geest is gelijk dat hart, dat diepte van aarde in zich heeft, in welke de zaken wortel kunnen schieten en groeien, maar een hoge en bedilzieke geest is gelijk aan de steenachtige grond, waar geen diepte van aarde is, en waar bijgevolg deze genade gave der vrees niet kan groeien, wees daarom voor zulk een geest op uw hoede, zo gij begeert, dat de vrees Gods zal groeien in uw ziel.

Ten negende. Wilt gij in deze genade gave der vrees opwassen? wees dan op uw hoede voor een nijdig hart, want dat is geen goed hart voor de vrees Gods om in te groeien. 'Uw hart zij niet nijdig over de zondaren, maar zijt te allen dage in de vrees des HEEREN, ' Spreuken 23:17. Nijdig te zijn over iemand is een teken van een slechte geest, en die mens neemt op zich, gelijk ik reeds heb aangewezen, een toezichthouder en een richter te zijn, ja, en een kwaadaardige scherprechter bovendien, en dat met die woede, die voortkomt uit zijn eigen lusten en zijn wraakzuchtige geest, over de man, die (misschien) rechtvaardiger is dan hij zelf.

Maar veronderstel dat het een zondaar is, die het voorwerp is van uw nijdigheid, zie, de tekst plaatst die nijdigheid in rechtstreekse tegenstelling met de vrees Gods: 'Zijt niet nijdig over de zondaren, maar wees gij in de vrees Gods.' Deze twee dus, te weten, het nijdig zijn en het vrezen van God, zijn tegenovergestelde zaken. Gij kunt niet God vrezen en meteen de zondaren benijden. En de reden is, omdat hij, die nijdig is over een zondaar, zelf vergeten heeft, dat hij even slecht is, en hoe kan hij God dan vrezen? Hij, die nijdig is over de zondaren, verwerpt zijn plicht om te zegenen hen, die ons vervloeken, en te bidden voor hen, die ons geweld aandoen, en hoe kan hij, die dit verworpen heeft, God vrezen? Hij, die nijdig is over de zondaren, kan dus niet van een goede geest zijn, ook kan de vrees Gods niet groeien in zijn hart.

Ten tiende. Tenslotte, wilt gij in deze genade gave der vrees opwassen? wees dan op uw hoede dat gij niet te eniger tijd uw hart verhardt tegen de overtuigingen tot bijzondere plichten, als tot gebed, aalmoezen doen, zelfverloochening of dergelijke. Wees ook op uw hoede dat gij niet uw hart verhardt, wanneer gij onder enig oordeel Gods zijt, zoals ziekte, verliezen, kruisen of dergelijke. Ik vermaande u vroeger u in acht te nemen voor een hard hart, maar nu vermaan ik u u in acht te nemen voor het verharderen van uw weke harten. Want het hart te verharderen is het erger te maken dan het is, harder, doldriftiger en overmoediger tegen God dan het voor het tegenwoordige is.

Nu, zeg ik, als gij in deze genade gave der vrees wilt opwassen, wees op uw hoede voor Het verharderen van uw hart, en voornamelijk voor het verharderen van uw hart tegen overtuigingen van het goede, want die overtuigingen worden van God gezonden als regenbuien die van pas komen, om de bebouwing van uw hart in goede orde te houden, opdat de genade gave der vrees daarin moge groeien, maar dit verstikken der

overtuigingen maakt het hart even hard als stuk van de onderste molensteen. Gelukkig daarom is hij, die de overtuiging opvolgt, want alzo blijft hij in de vrees Gods, en die vrees wordt daardoor gevoed in zijn ziel, maar vervloekt is hij, die anders handelt. 'Welgelukzalig is de mens, die gedurig vreest, maar die zijn hart verhardt, zal in het kwaad vallen.' Spreuken 28:14.

Derde gebruik.

IK KOM NU TOT EEN GEBRUIK VAN AANMOEDIGING VOOR DIEGENEN, DIE GEZEGEND ZIJN MET DEZE GENADE GAVE DER VREES.

De laatste tekst, die vermeld werd, zegt: 'Welgelukzalig is de mens, die gedurig vreest, ' en zo spreken er vele meer. Welgelukzalig reeds, omdat zij gezegend zijn met deze genade gave, en welgelukzalig voor de toekomst, omdat deze genade gave zal blijven en voortduren, totdat de ziel, die ze bezit, gebracht is tot de eeuwige woningen der heerlijkheid. 'Ik zal Mijn vrees in hun hart geven, dat zij niet van Mij zullen afwijken.' Daarom, gelijk hier gezegd wordt: Welgelukzalig is hij, zo wordt er ook gezegd: Het zal hem welgaan, dat is, in de toekomstige tijd. 'Zo weet ik toch, dat het die zal welgaan, die God vrezen.' Prediker 8:12.

Ten eerste. Had God u de gehele wereld gegeven, gij zoudt nochtans vervloekt geweest zijn, zo Hij u niet de vrees des Heeren gegeven had, want de gedaante dezer wereld gaat voorbij, maar die de Heere vreest zal tot in eeuwigheid bestendig blijven. Dit dus is de eerste zaak, die ik wilde voorstellen tot uw aanmoediging, gij man die de Heere vreest. Deze genade gave zal in uw hart wonen, want het is een genade gave van het nieuwe verbond, en zij zal u tot in eeuwigheid bij blijven. Zij is van God tot u gezonden, niet slechts om uw hart met Hem te verenigen, maar om u te behoeden voor volkomen afval. 'En Ik zal Mijn vrees in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken.' Jeremia 32:40. Dat gij nimmer God verzaakt, is Zijn bedoeling, en daarom heeft Hij, om u te bewaren voor dat boze stuk, Zijn vrees in uw hart gegeven.

Vele zijn de verzoeken, moeilijkheden, strikken, beproevingen en bezwaren, die het volk van God in de Wereld door moeten, maar hoe zullen zij bewaard worden, hoe zullen zij daarvan verlost worden en er aan ontkomen? Wel, het antwoord is: De vrees Gods zal hen behoeden. 'Want die God vreest, die ontgaat dat al. Is het dan niet een wondervolle goedertierenheid gezegend te zijn met deze genade gave der vrees, dat gij door haar kunt behoed worden voor volkomen, het welk is verdoemelijke afval? Loof God daarom, gij gezegende mens, die deze genade gave der vrees in uw ziel bezit.

Er zijn vijf dingen in deze genade gave der vrees, die een rechtstreekse strekking in zich hebben om u te bewaren voor volkomen afval.

1. Zij heeft haar zetel in het hart, en het hart is, om mij zo uit te drukken, de hoofdsterkte in de mystieke wereld, de mens. Zij is niet geplaatst in het hoofd, zoals de kennis, noch in de mond, zoals de uiting der gedachten, maar in het hart, de zetel van alles: 'En Ik zal Mijn vrees in hun hart geven.' Als een koning een stad veilig voor zich wil behouden, laat hij er dan voor zorgen de hoofdsterkte daarvan voldoende van manschappen te voorzien. Als hij twintig duizend goed gewapende mannen heeft, zo kan toch, als zij hier en daar verstrooid liggen, de stad met dat al genomen worden, maar als de hoofdsterkte wel bemand is, dan is de stad meer in veiligheid. Wat zou het baten zo een mens al het vermogen, ja al de gaven van mensen en engelen bezat? Dat zal het hart niet voor God bewaren. Maar wanneer het hart, deze hoofdsterkte, in het bezit is van de vrees Gods, dan is hij veilig, maar anders niet.

2. Gelijk het hart in het algemeen, also de wil in het bijzonder. Dat voorname en grote vermogen der ziel is het beginsel, dat door deze vrees geleid wordt. De wil, welke weg die gaat, gaat alles, zij het naar de hemel of naar de hel. De wil nu, zeg ik, is dat hoofdvermogen, dat bestuurd wordt door deze vrees, die de ziel vervult, daarom moet het haar wel welgaan. Dit geeft Samuel te kennen, waar hij zegt: 'Zo gij de Heere zult vrezen.' Het vrezen van God is een vrije daad van de wil, en dat zo zijnde wordt de ziel bewaard voor opstand tegen het gebod, omdat door de wil, waar deze vrees Gods is geplaatst en welke zij bestuurt, al de overige vermogens der ziel geleid worden. 1 Samuel 12:14. In deze wil dan is deze vrees Gods geplaatst, opdat deze genade gave des te beter in staat moge zijn om de ziel te besturen, en also bijgevolg de gehele mens, want gelijk ik vroeger zei, zie welke weg de wil gaat, zie wat de wil doet, daarheen gaat en dat doet de gehele mens. Psalm 110:3.

Wanneer de wil des mensen vervreemd is van God, wordt hij beschouwd als geheel en al in opstand, en dat niet zonder grond, want de wil is het voornaamste vermogen der ziel ten aanzien van de gehoorzaamheid, en daarom zijn de dingen, die zonder de wil gedaan worden, alsof zij in het geheel niet gedaan waren. Richteren 5:40. De geest is gewillig, als gij gewillig zijt, 'zij heeft gedaan wat zij kon, ' en dergelijke, door deze en dergelijke uitspraken wordt de goedheid van het hart en de handeling beoordeeld, ten aanzien van het onderwerpelijke deel daarvan. Nu is deze vrees, waarover wij gesproken hebben, geplaatst in de ziel, en also bijgevolg in de wil, opdat de mens daardoor des te beter bewaard moge worden voor volkomen en verdoemelijke afval.

3. Deze vrees is, gelijk ik mag zeggen, zelfs boven elke andere genade gave, de gunsteling van God, en hierom wordt zij genoemd, gelijk ik u ook heb aangetoond, Zijn vrees. Gelijk Hij ook in de tekst boven vermeld zegt: 'En Ik zal Mijn vrees in hun hart geven.' Deze woorden, zijne en mijne, zijn innige en gemeenzame uitdrukkingen, aanwijzende, niet slechts dat er een grote gunst aan de mens bewezen wordt, maar dat er een zeer groot vertrouwen in hem wordt gesteld. Als wie zei: Deze vrees is mijn bijzondere vriendin, zij zal de ziel en de onderscheidene vermogens daarvan onderwerpen en buigen naar mijn welgevallen, zij is mijn grote gunsteling, en onderwerpt zondaars aan mijn welgevallen. Gij zult zelden geloof, of berouw, of talenten met zulke gemeenzame benamingen zien aangeduid als dit het geval is met deze gezegende vrees des Heeren.

Van al de raadslieden en geweldigen, die David had, werd Husai alleen des konings vriend genoemd, 2 Samuel 15:37, 16:16.

Zo gaat van al de genade gaven des Geestes deze genade gave van de vrees des Heeren meestentijds, zo niet altijd, door onder de naam van MIJNE vrees, de vrees Gods, ZIJNE vrees, enz. Ik zei u vroeger, dat, zo de koning een stad wil behouden, de hoofdsterkte daarin voldoende moet worden bemand, en nu voeg ik er aan toe, dat, zo hij niet om deze mannen te besturen de een of andere vertrouwde en bijzondere vriend heeft, zoals een Husai voor David was, hij kan bevinden, dat ze verloren is wanneer ze hem het meest te pas zou komen. Indien aan een ziel alle mogelijke dingen werden geschonken, zo zouden nochtans, zo deze vrees Gods ontbrak, alle andere dingen wijken in tijd van opstand, en de ziel zou bevonden worden in en onder de leiding der hel, wanneer zij voor God en Zijn waarheid in de wereld moest opstaan. Deze vrees Gods is Gods bijzondere vriendin, en daarom is aan haar de hoofdzetel van het hart, de wil, gegeven, opdat de gehele mens nu moge zijn, en ook hierna moge bewaard worden, in onderwerping en gehoorzaamheid aan het evangelie. Want,

4. Deze genade gave der vrees is de weekste en tederste over Gods eer van alle andere genade gaven. Zij is die tedere, gevoelige en bevende genade gave, die de ziel voortdurend waakzaam doet zijn. Goed de wacht te houden is, gelijk gij weet, een wonderlijke veiligheid voor een plaats, die in aanhoudend gevaar is vanwege de vijand. En zie, dit is de genade gave, die de wacht stelt, en die de wachter wakker houdt. Hooglied 3:7-8. Een mens kan geen wacht houden zoals het behoort als hij van vrees ontbloot is: zo hij vol vertrouwen is, slaapt hij in, onbedachtzaam laat hij hen binnen, die daar niet moeten zijn. Israël's fout, toen zij in Kanaän kwamen, was, dat zij een verbond maakten met de inwoners des lands, te weten, met de Gibeonieten, zonder God om raad te vragen. Maar zouden zij dit gedaan hebben, meent gij, zo op dezelfde tijd de vrees Gods haar volle kracht gehad had in de ziel, in het leger? neen zij vergaten op die tijd te vrezen. De genade gave der vrees had op die tijd niet haar volle kracht en heerschappij onder hen.

5. Deze genade gave der vrees is die, welke, als ik mij zo mag uitdrukken, het eerst de harten der heiligen met de oordelen treft, nadat wij gezondigd hebben, en is alzo als een vernieuwde genade werking om wederom dat terecht te brengen, wat door de zonde uit zijn stand gebracht is. O het is een kostelijke genade gave Gods! Ik weet wat ik zeg aangaande deze zaak, en ook waar ik sedert lang geweest zou zijn, door de kracht van mijn lusten en de listen des duivels, zo de vrees Gods het niet had verhoed.

Ten tweede. Maar ten tweede, een andere aanmoediging voor diegenen, die gezegend zijn met deze gezegende genade gave der vrees, is deze. Deze vrees blijft niet in gebreke dit werk voor haar ziel te doen, zo zij daar in waarheid is, al is het dan ook in een nog zo geringe mate. Een weinig van dit zuurdeeg 'door zuurt de gehele klomp.' Het Is waar, een weinig zal die kloeke daden in het hart of in het leven niet doen, of de ziel helpen ze te doen, even goed als een grotere mate daarvan, gelijk inderdaad van niet één genade gave een weinig datgene kan doen wat een grotere mate zal kunnen, maar een weinig zal

de ziel voor volkomen afval behoeden, en haar bij het eindoordeel overleveren in de armen van de Zoon van God. Waarom Hij, wanneer Hij zegt: 'En Ik zal Mijn vrees in hun hart geven,' niet zegt: Ik zal daar zo en zoveel geven, zulk een hoeveelheid, of zulk een graad, maar: Ik zal Mijn vrees daar geven. Ik spreek dit in het minste niet om de godzalige te verzoeken tevreden te zijn met de minste graad van de vrees Gods in zijn hart. Het is waar, de mensen moeten blij zijn, wie God ook maar de geringste graad van deze genade gave in hun zielen gegeven heeft, maar zij moeten daarmee niet tevreden zijn, zij moeten ernstig meer begeren, om meer bidden, en alle geoorloofde middelen aanwenden, dat is, al de middelen, die God aangewezen heeft, opdat zij meer mogen ontvangen.

Er zijn, gelijk ik reeds heb gezegd, onderscheidene graden van deze genade gave der vrees, en het is onze wijsheid daarin op te groeien, gelijk als in alle andere genade gaven des Geestes. De redenen waarom, heb ik u getoond, en ook de weg om daarin op te groeien, maar de geringste mate daarvan zal doen gelijk ik zei, dat is, de ziel behoeden voor volkomen afval. Er zijn er, gelijk ik u heb aangetoond, die de Heere in grote mate vrezen, die Hem uitermate vrezen, die Hem vrezen boven velen van hun broeders, maar de kleinen in deze genade gave worden even goed behouden als diegenen, die groot daarin zijn. 'Hij zal zegenen,' of zalig maken, 'die de HEERE vrezen, de kleinen met de groten.' Deze vrees des Heeren is de pols der ziel, en gelijk sommige polsen harder slaan, sommige zwakker, zo is het ook met deze genade gave der vrees in de ziel. Zijt, die het beste slaan, zijn een teken van het meeste leven, maar zij, die het minste slaan, tonen, dat het leven nauwelijks aanwezig is. Zolang als de pols slaat, rekenen wij niet, dat de mens dood is, schoon hij zwak is, en deze vrees, waar zij is, bewaart voor het eeuwige leven.

Er zijn ook polsen, die met tussenpozen slaan, te weten, dezulken, die tijden hebben dat zij een kleine, kleine tijd ophouden, en dan weer slaan, het is waar, dit zijn gevaarlijke polsen, maar zij zijn toch ook een teken van leven. Deze vrees Gods is ook soms gelijk aan die pols, die met tussenpozen slaat, er zijn tijden dat zij ophoudt te werken, en daarna werkt zij weer. David had een pols, die met tussenpozen sloeg, gelijk ook vele anderen van de heiligen Gods. Ik noem dat een pols, die met tussenpozen slaat, met betrekking tot de vrees, waarvan wij spreken, wanneer er de een of andere belemmering is door de werking der verdorvenheden in de ziel, ik zeg, de een of andere belemmering en verhindering van de voortdurende beweging van deze vrees Gods, doch geen van deze, schoon zij talrijk zijn, en sommige daarvan tekenen van zwakheid, zijn tekenen van de dood, maar van het leven. 'Ik zal Mijn vrees in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken.'

Vraag. Maar gij zult misschien zeggen: Hoe zal ik weten, dat ik God vrees?

Antwoord. Als ik zei, dat een begeerte, een ware, oprechte begeerte om Hem te vrezen, de vrees zelf is, zou ik geen onwaarheid spreken. Nehemia 1:11. Want ofschoon een begeerte om zo en zo te zijn of te doen een mens in tijdelijke of natuurlijke dingen niet doet zijn wat hij begeert te zijn- want een zieke, of een arme, of een gevangen man kan

begeren gezond te zijn, rijk te zijn, of in vrijheid te zijn, en toch blijven wat zij is, ziek, arm, of in de gevangenis-zo vloeit nochtans in geestelijke zaken eens mensen begeerte om goed te zijn, om te geloven, om lief te hebben, om te hopen en God te vrezen voort uit de natuur der genade gave zelf.

Ik zei vroeger, dat in tijdelijke dingen een mens niet eigenlijk gezegd kan worden te zijn wat hij niet is, doch een mens, zelfs in natuurlijke of tijdelijke dingen, toont zijn liefde tot die zaak, die hij begeert, hetzij gezondheid, rijkdom of vrijheid, en in geestelijke zaken vloeit de begeerte, de oprechte begeerte tot deze of gene genade gave Gods, uit liefde tot dezelve, voort uit de wortel van de genade gave zelf. 'Uw knechten, die lust hebben Uw naam te vrezen.' Nehemia stelde zich hiermee aan God voor, dat hij lust had zijn naam te vrezen. En hierom wederom wordt er gezegd aangaande de begeerte, de oprechte begeerte: 'De wens' of begeerte 'des mensen is zijn weldadigheid. Spreuken 19:22. Want een mens toont zijn hart, zijn liefde, zijn genegenheden en zijn in zijn begeerten, en daar de genade gave van de vrees Gods een genade gave is zo aangenaam in het oog van God en van zulk een heiligende natuur in de ziel waar zij is, moet een ware oprechte begeerte om gezegend te worden met die genade gave noodzakelijk daaruit voortvloeien, dat er reeds iets van die genade gave in de ziel aanwezig is.

Ware begeerten staan lager dan hogere genade daden, maar God zal de begeerten niet over het hoofd zien. 'Maar nu zijn zij begerig naar een beter' vaderland, 'dat is, naar het hemelse. Daarom schaamt Zich God voor hun niet, om hun God genaamd te worden, want Hij had hun een stad bereid.' Let op, zij zijn begerig naar een vaderland, en zij zullen een stad hebben. Op deze lage plaats, te weten, de oprechte begeerten, zal God de ziel ontmoeten, en tot hem zeggen, dat hij zijn begeerten aangenomen heeft, dat zijn begeerte zijn weldadigheid is en uit de genade zelf voortvloeien: 'Hij doet het welbehagen dergenen, die Hem vrezen.' De begeerten worden dus niet door God verworpen, maar dit zou het geval zijn, als zij niet voortvloeiden uit een beginsel der genade, dat alreeds in de ziel aanwezig is, dus vloeit de begeerte, de oprechte begeerte om God te vrezen voort uit de genade, die reeds in uw ziel is. Daarom zijt gij, daar gij God vreest, en het is duidelijk door uw begeerten, dat gij dit doet, nu welgelukzalig in deze uw vrees, en hiernamaals zult gij voor eeuwig gelukkig zijn in de genieting van datgene, hetwelk God in een andere wereld heeft opgelegd voor diegenen, die Hem vrezen.

Ten derde. Een andere aanmoediging voor diegenen, die deze genade gave der vrees bezitten, is deze: Deze genade gave kan maken, dat de mens, die in vele andere dingen niet in staat is God te dienen, Hem beter dient dan diegenen, die alles hebben zonder dat. Arme Christen, gij zijt nauwelijks in staat geweest iets voor God te doen al uw dagen, dan alleen de Heere te vrezen. Gij zijt geen prediker, en kunt alzo niet op die wijze in Zijn dienst werkzaam zijn, gij zijt niet rijk, en kunt alzo niet in het dienen van Hem bezig zijn met uitwendige goederen, gij zijt geen wijze man, en kunt alzo ook op die wijze niets doen, maar dit is de genade, die aan u bewezen is, gij vreest God. Ofschoon gij niet kunt prediken, kunt gij God vrezen. Ofschoon gij geen brood hebt om de buik der armen te voeden, noch kleren om hun rug te dekken, kunt gij God vrezen. O hoe

‘gezegend is de mens, die de Heere vreest!’ omdat deze plicht van God te vrezen een daad is van het gemoed, en verricht kan worden door de mens, die ontbloot is van alle dingen, behalve van dat heilig en gezegend gemoed.

Gezegend daarom is die mens, want God heeft de troost van Zijn volk en de zaligheid van hun zielen niet gelegd in het doen van uitwendige plichten, maar in het geloven, liefhebben en vrezen van God. Ook heeft Hij deze dingen niet gelegd in handelingen, verricht in hun gezonde dagen, noch in de gepaste aanwending van hun uitstekendste gaven, maar in het aannemen van Christus en in de vrees Gods. Hetwelk gij, goede Christen, doen kunt, en Gode welbehaaglijk doen kunt, zelfs ofschoon gij uw gehele leven bedlegerig waart, gij kunt ook ziek zijn en geloven, ziek zijn en liefhebben, ziek zijn en God vrezen, en alzo een gezegend mens zijn. En hier heeft de arme Christen iets om te antwoorden aan hen, die hem zijn onaanzienlijke afkomst verwijten en hem wijzen op zijn gemis van de heerlijkheid van de wijsheid der wereld. Het is waar, kan die mens zeggen, ik werd van de mesthoop genomen, ik werd geboren in een lage en onaanzienlijke staat, maar ik vrees God. Ik heb geen wereldse grootheid, noch voortreffelijkheid van natuur aanleg, maar ik vrees God.

Toen Obadja Elia ontmoette, begroette hij hem niet op een wereldse en lichtzinnige manier, ook roemde hij niet in zijn bevordering bij Achab, de koning van Israël, maar zei ernstig en op een bevallige wijze: ‘Ik, uw knecht, vrees de HEERE van mijn jonkheid af.’ Ook toen de zeelieden Jona ondervraagden, zeggende: ‘Wat is uw werk? en van waar komt gij? welk is uw land? en van welk volk zijt gij?’ was dit het antwoord, dat hij hun gaf: ‘Ik ben een Hebreeër, en ik vrees de HEERE, de God des hemels, die de zee en het droge gemaakt heeft.’ Jona 1:8-9. Inderdaad, dit antwoord is het hoogste en edelste in de wereld, ook zijn er geen, uitgezonderd enige weinigen, die in waarheid zich aldus kunnen uitdrukken, ofschoon zij andere antwoorden genoeg zouden hebben, de meesten kunnen zeggen: Ik heb wijsheid, of macht, of rijkdom, of vrienden, of gezondheid, of dergelijke, deze zijn de gewone en daarin wordt in grote mate geroemd door de meesten, maar hij is de man, die God vreest, en hij, die zeggen kan, wanneer men tot hem zegt: Wie zijt gij? Ik, uw knecht, vrees de HEERE, ‘hij is de man uit velen, hij moet door de mensen geëerd worden, of schoon dit, te weten, dat hij de Heere vreest, alles is wat hij in de wereld heeft. Hij heeft de zaak, de eer, het leven en de heerlijkheid, die duurzaam is, zijn geluk zal blijven, wanneer dat van alle andere mensen begraven wordt in het stof, in schande en verachting.

Een woord tot de huichelaars.

Huichelaars mijn laatste woord is tot u, de huichelaar is een die dat wil schijnen in het oog der mensen wat hij volstrekt niet is in het oog van God, gij huichelaar, die geacht wilt worden te zijn een die God lief heeft en vreest, maar het niet doet, ik heb dit tot u te zeggen, uw toestand is verdoemelijk, omdat gij een huichelaar zijt en beide God en mens zoekt te bedriegen met vermommingsmaskers, vertoningen, voorwendsels, en uw vormelijke, vleselijke, geveinsde onderwerping aan het uitwendige van inzettingen, wetten en geboden, maar van binnen zijt gij vol verrotting en allerlei onreinheid.

Huichelaar! gij moogt door uw sluwe kunstgrepen bedekt en verborgen zijn voor de mensen, maar gij zijt naakt voor de ogen Gods, en Hij weet dat Zijn vrees niet in uw hart is. Lukas 16:15.

Huichelaar! wees gewaarschuwd dat er geen gehoorzaamheid aangenomen wordt door God, waar het hart ontbloot is van deze genade gave der vrees. Het onderhouden der geboden is slechts één deel van de plicht des mensen, en Paulus deed dat terwijl hij een huichelaar was. Filippiëzen 3. God te vrezen en Zijn geboden te houden, dit is de gehele plicht des mensen. Prediker 12:13. Dit-God te vrezen-kan de huichelaar, als een huichelaar, niet doen, en daarom kan hij, als zodanig, de helse verdoemenis niet ontvlieden.

Huichelaar! gij moet God eerst vrezen, zelfs voor gij u aandient om u te bemoeien met de geboden, dat is, wat aangaat het onderhouden ervan. Inderdaad, gij moet daarin lezen, opdat gij moogt leren de Heere te vrezen, maar toch, 'vrees God' gaat voor het gebod om Zijn geboden te houden. En als gij niet eerst God vreest, overtreedt gij de geboden, in plaats van ze te houden.

Huichelaar! dit woord 'vreest God' is dat, hetwelk de huichelaar geheel en al vergeet, ofschoon dit het is, dat de gehele plicht des mensen heiligt. Want dit is het, en niets buiten datzelfde, dat een mens oprecht kan doen zijn in zijn gehoorzaamheid, de huichelaar ziet uit naar toejuiching op de straten, en vergeet dat hij thuis veroordeeld is, en beide deze doet hij, omdat hem de vrees Gods ontbreekt.

Huichelaar! wees gewaarschuwd dat geen van de voorrechten, waarvan gesproken wordt in het eerste deel van het boek, u toebehoort, omdat gij een huichelaar zijt, en zo gij hoopt, uw hoop zal afgesneden worden, en zo gij leunt op uw huis, beide gij en uw huis zult in het hellevuur vallen. Juich dan, uw gejuich is slechts voor een tijd. Verheug u dan, maar de vreugde des huichelaars is slechts voor een ogenblik. Job 8:13, 15, 20:4-60 Misschien wilt gij nu niet loslaten wat gij als een huichelaar hebt verworven, maar wat is de verwachting des huichelaars, wanneer God zijn ziel wegneemt. Job 27:8.

Huichelaar! gij moest de vrees Gods verkozen hebben, gelijk gij een belijdenis zonder haar verkozen hebt, maar gij hebt de vrees verworpen, omdat gij een huichelaar zijt, en omdat gij dat zijt, zal u weer gemeten worden met dezelfde maat waarmee gij meet, God zal u verwerpen, omdat gij een huichelaar zijt. God heeft een vrees voor u bereid, omdat gij de vrees Gods niet verkoos, en die vrees zal over u komen, gelijk een verwoesting en gelijk een gewapend man, en zij zal u verslinden, u en alles wat gij zijt. Spreuken 1:27.

Huichelaar lees deze tekst en sidder. 'De zondaren te Zion zijn verschrikt, beving heeft de huichelaren aangegrepen, zij zeggen: Wie is er onder ons, die bij een verterend vuur wonen kan? wie is er onder ons, die bij een eeuwige gloed wonen kan?' Jesaja 33:14.

Huichelaar! gij zijt niet onder de vaderlijke bescherming Gods, omdat gij een huichelaar zijt en Zijn vrees in uw hart ontbreekt. De ogen des Heeren zijn over diegenen, die Hem

vrezen, om hen te verlossen. Maar de man zonder vrees of de huichelaar wordt aan de strikken en listen des duivels overgelaten, om daarin gevangen en overweldigd te worden, omdat hij ontbloot is van de vrees Gods.

Huichelaar! gij kunt er op rekenen geen ander loon van God te ontvangen voor uw arbeid dan die, welke de bokken zullen ontvangen, de huichelaar, omdat hij een huichelaar is, zal niet bestaan voor het oog van God. Het gewin van uw godsdienst verteert gij, gelijk gij dat verworven hebt. Gij zult geen penningske overschot hebben bij de dood en het oordeel.

Huichelaar! God heeft u niet het geringste greintje van Zijn zaligmakende genade geschonken, en Hij zal het niet doen, omdat gij een huichelaar zijt, en wat aangaat hetgeen gij hebt, gij hebt het gestolen, ieder uwer van zijn naaste, voortdurende kapende uit hun belijdenis, evenals Judas deed uit de beurs. Gij komt gelijk een dief in uw belijdenis, en gelijk een dief zult gij er uit gaan. Jezus Christus heeft u niet getrouw geacht om aan u één van Zijn kleinodiën ter bewaring toe te vertrouwen, omdat gij Hem niet vreest. Hij heeft diegenen, die Hem vrezen, een banier gegeven, om die op te werpen, vanwege de waarheid. Psalm 60:4

Huichelaar! gij zijt niet waar tegenover God of mensen, noch tegenover uw eigen ziel, omdat gij een huichelaar zijt. Hoe zou de Heere enig vertrouwen in u stellen? Waarom zouden de heiligen enig goeds van u verwachten? Gaf God u Zijn Woord, gij zoudt het verkopen.

Vertrouwden de mensen hun zielen aan u toe, gij zoudt ze verderven, door er een koopwaar van te maken voor uw eigen huichelachtige bedoelingen. Ja, als de zon heet wordt, zult gij alles wegwerpen en de hitte niet doorstaan, omdat gij een huichelaar zijt!

Einde